

○ คำพิพากษา
(อุทธรณ์)

(ต. ๒๒.๑)

คดีหมายเลขดำที่ อ. ๙๖๙/๒๕๖๔
คดีหมายเลขแดงที่ อ. ๗๕๖/๒๕๖๗

ในพระปรมาภิไธยพระมหากษัตริย์

ศาลปกครองสูงสุด

วันที่ ๒๕ เดือน กรกฎาคม พุทธศักราช ๒๕๖๗

ระหว่าง { นายประสิทธิ์ ศรีพิทักษ์ ผู้ฟ้องคดี
นายกเทศมนตรีตำบลท่านา ที่ ๑
คณะกรรมการพนักงานเทศบาลจังหวัดพังงา ที่ ๒
คณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติ ที่ ๓ ผู้ถูกฟ้องคดี

เรื่อง คดีพิพาทเกี่ยวกับการที่เจ้าหน้าที่ของรัฐออกคำสั่งโดยไม่ชอบด้วยกฎหมาย

ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ และผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๓ อุทธรณ์คำพิพากษาศาลปกครองฎีกัดคดีหมายเลขดำที่ บ. ๔/๒๕๖๒ หมายเลขแดงที่ บ. ๙/๒๕๖๔

คดีนี้ผู้ฟ้องคดีฟ้องและแก้ไขเพิ่มเติมฟ้องว่า เดิมผู้ฟ้องคดีรับราชการในตำแหน่งผู้อำนวยการกองช่าง สังกัดเทศบาลตำบลท่านา อำเภอกะปง จังหวัดพังงา ได้รับความเดือดร้อนหรือเสียหายจากการที่ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ ได้มีคำสั่งเทศบาลตำบลท่านา ที่ ๑๓๓/๒๕๖๑ ลงวันที่ ๒๗ กันยายน ๒๕๖๑ ลงโทษไล่ออกจากราชการ เนื่องจากขณะผู้ฟ้องคดีดำรงตำแหน่งช่างโยธา สังกัดเทศบาลตำบลท่านา ในฐานะกรรมการตรวจรับพัสดุ ได้กระทำความผิดวินัยกรณีร่วมกันจัดทำหลักฐานการจัดซื้อมาตรวัดน้ำประปา และเบิกจ่ายเงินในปี พ.ศ. ๒๕๔๔ งบประมาณ ๓๖,๐๐๐ บาท โดยไม่มีการจัดซื้อจริง ซึ่งคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติ ได้ชี้มูลว่าเป็นการกระทำความผิดวินัยอย่างร้ายแรง ฐานปฏิบัติหน้าที่ราชการโดยจงใจไม่ปฏิบัติตามกฎหมาย ระเบียบของทางราชการ มติคณะรัฐมนตรี หรือนโยบายของรัฐบาล อันเป็นเหตุให้

/เสียหาย...

เสียหายแก่ทางราชการอย่างร้ายแรง ผู้ฟ้องคดีมีหนังสือลงวันที่ ๒๕ ตุลาคม ๒๕๖๑ อุทธรณ์ต่อผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๒ ต่อมา ก.ท.จ. พังงา ผู้มีอำนาจวินิจฉัยอุทธรณ์มีมติให้ยกอุทธรณ์ และให้เทศบาลตำบลท่านาแก้ไขคำสั่งลงโทษทางวินัยแก่ผู้ฟ้องคดีในการอ้างอิงกฎหมายและประกาศในคำสั่งให้ถูกต้อง ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ จึงได้มีคำสั่งเทศบาลตำบลท่านา ที่ ๒๘/๒๕๖๒ ลงวันที่ ๒๒ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๒ แก้ไขคำสั่งเทศบาลตำบลท่านา ที่ ๑๓๓/๒๕๖๑ ลงวันที่ ๒๗ กันยายน ๒๕๖๑ โดยแก้ไขเฉพาะการอ้างอิงกฎหมาย ผู้ฟ้องคดีเห็นว่าคำสั่งไล่ผู้ฟ้องคดีออกจากราชการไม่ชอบด้วยกฎหมาย เนื่องจากผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๓ มีอำนาจหน้าที่ได้สวนข้อเท็จจริงและชี้มูลความผิดทางวินัยได้แต่เพียงเฉพาะความผิดฐานทุจริตต่อหน้าที่ราชการเท่านั้น การที่คณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติได้ชี้มูลกรณีของผู้ฟ้องคดีว่ากระทำความผิดวินัยอย่างร้ายแรง ฐานปฏิบัติหน้าที่ราชการโดยจงใจไม่ปฏิบัติตามกฎหมาย ระเบียบของทางราชการ มติคณะรัฐมนตรี หรือนโยบายของรัฐบาล อันเป็นเหตุให้เสียหายแก่ทางราชการอย่างร้ายแรง จึงเป็นการกระทำที่ไม่มีอำนาจตามกฎหมาย ทั้งนี้ ตามนัยคำพิพากษาศาลปกครองสูงสุด คดีหมายเลขแดงที่ อ. ๑๐๓๗/๒๕๕๘ และคดีหมายเลขแดงที่ พ. ๒๕/๒๕๖๐ นอกจากนี้ เทศบาลตำบลท่านาได้ประกาศใช้เทศบัญญัติเทศบาลตำบลท่านา เรื่อง การควบคุมการใช้น้ำประปาของเทศบาลตำบลท่านา พ.ศ. ๒๕๕๓ ลงวันที่ ๒๓ มิถุนายน ๒๕๕๓ ข้อ ๗ กำหนดว่า มาตรวัดน้ำที่จะนำไปติดตั้งให้ นั้น ผู้ขอใช้น้ำมีหน้าที่เป็นผู้ซื้อจากเทศบาลตำบลท่านาตามราคาและขนาดที่เทศบาลตำบลท่านากำหนด และมาตรวัดน้ำนี้จะตกเป็นสมบัติของเทศบาลตำบลท่านา โดยคิดค่าบำรุงรักษามาตรวัดน้ำเป็นรายเดือนตามขนาดและอัตราที่กำหนดไว้ โดยเมื่อวันที่ ๑๐ กรกฎาคม ๒๕๕๕ นายชวรวัย จีวะรัตน์ เจ้าหน้าที่จัดเก็บรายได้ ได้จัดทำหนังสือ เรื่อง การจำหน่าย (ขาย) มาตรวัดน้ำประปา รายงานต่อผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ ว่า ได้ทำการตรวจสอบเอกสารการจัดซื้อมาตรวัดน้ำประปาและสมุดคุมมาตรวัดน้ำประปาแล้ว มีมูลน่าเชื่อได้ว่ามีการนำมาตรวัดน้ำไปขายให้กับผู้ที่มาขอใช้น้ำประปาในราคาเครื่องละ ๓๖๐ บาท จำนวน ๔๐ เครื่อง เป็นเงินจำนวน ๑๔,๔๐๐ บาท โดยไม่ได้ออกใบเสร็จรับเงิน และมีการเก็บเงินไว้กับเจ้าหน้าที่ผู้ติดตั้งเอง หรือส่งมอบเงินบางส่วนให้กับผู้บริหารบางคน ซึ่งเป็นการกระทำที่ผิดระเบียบ ไม่ชอบด้วยกฎหมาย เป็นเหตุให้มีการยกยอดเงินดังกล่าวไปใช้ส่วนตัว เกิดความเสียหายต่อทางราชการ ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ จึงมีคำสั่งที่ ๓๗/๒๕๕๕ ลงวันที่ ๑๐ กรกฎาคม ๒๕๕๕ แต่งตั้งคณะกรรมการตรวจสอบข้อเท็จจริงกรณีดังกล่าว มีนายสุเทพ หลีสกุล ปลัดเทศบาลตำบลท่านา เป็นประธานกรรมการ นายสนจิต สำลี เจ้าหน้าที่ทะเบียน เป็นกรรมการ และนางสาวชุตติมา พันธุ์คง เจ้าหน้าที่ธุรการ เป็นกรรมการและเลขานุการ ต่อมาคณะกรรมการตรวจสอบข้อเท็จจริงมีความเห็นว่า นายสมนึก ไชยผดุงนิรันดร์ ลูกจ้างชั่วคราว ตำแหน่งพนักงานผลิตน้ำประปา เป็นผู้นำมาตรวัดน้ำประปาไปติดตั้งและจำหน่ายให้ผู้ขอใช้น้ำประปาในราคาเครื่องละ ๓๖๐ บาท รวม ๔๐ เครื่อง เป็นเงินจำนวน ๑๔,๔๐๐ บาท โดยไม่ได้ออกใบเสร็จรับเงินและไม่ได้นำเงิน

/ส่งเป็น...

ส่งเป็นรายได้ของทางราชการ แต่กลับเก็บเงินจำนวน ๖,๑๒๐ บาท ไว้กับตนเองในช่วงระยะเวลาหนึ่ง ต่อมาวันที่ ๑๐ กรกฎาคม ๒๕๔๕ ได้ส่งมอบต่อให้กับนายคมกฤษ ใจหลัก (นายกเทศมนตรี ตำบลท่านาในขณะนั้น) ซึ่งเป็นวันเดียวกันกับวันที่นายชวรวัยเสนอเรื่องให้มีการสอบสวนข้อเท็จจริง ในกรณีนี้ขึ้น และนางปิยมาภรณ์ โสสกุล หรือนางปิยาภรณ์ คงลำพันธ์ ตำแหน่งเจ้าพนักงานการเงิน และบัญชี ๔ เป็นบุคคลที่รับฝากเงินจากนายสมนึก แล้วนำไปเก็บไว้ในตู้เซฟของเทศบาล โดยไม่ได้ นำส่งเป็นรายได้ของทางราชการตามระเบียบที่กำหนดไว้ เนื่องจากเกิดปัญหาไม่ถูกต้องตาม ระเบียบที่กำหนด โดยมีการติดต่ोजัดซื้อมาตรวัดน้ำประปาทั้งที่ยังไม่มีงบประมาณและไม่ได้จัดทำ หลักฐานการจัดซื้ออย่างถูกต้องตามระเบียบของทางราชการ จึงไม่สามารถนำส่งเป็นเงินรายได้ ของทางราชการและลงบัญชีให้ถูกต้องได้ในขณะนั้น เรื่องนี้มีมูลพาดพิงไปถึงนายคมกฤษ นายกเทศมนตรีตำบลท่านา ในขณะนั้น และนายธีระ ลีมดุษย์ เทศมนตรีตำบลท่านา มีมูลน่าเชื่อว่า บุคคลทั้งสองจะมีส่วนร่วมในการกระทำความผิดด้วย เพราะเรื่องเกิดขึ้นเป็นระยะเวลาพอสมควร แล้ว แต่บุคคลทั้งสองยังเก็บเงินดังกล่าวไว้โดยไม่ได้นำเข้าเป็นรายได้ของทางราชการ เนื่องจาก คณะกรรมการตรวจสอบข้อเท็จจริงเป็นเพียงพนักงานเทศบาลสามัญ ไม่ใช่ข้าราชการพลเรือนสามัญ จึงไม่สามารถสอบสวนบุคคลดังกล่าวได้ตามข้อ ๕ ของระเบียบกระทรวงมหาดไทยว่าด้วย การสอบสวนคณะเทศมนตรีหรือเทศมนตรี พ.ศ. ๒๕๐๐ เห็นควรส่งเรื่องไปยังนายอำเภอเกาะปงหรือ ผู้ว่าราชการจังหวัดพังงา เพื่อแต่งตั้งคณะกรรมการสอบสวนต่อไป แต่นายคมกฤษกลับสั่งการ ในทำรายงานของคณะกรรมการตรวจสอบข้อเท็จจริงว่า “ทราบ” และให้คณะกรรมการตรวจสอบ สอบเพิ่มเติมใหม่ให้ตรงประเด็นแล้วรายงานให้ทราบโดยเร็ว ต่อมาคณะกรรมการตรวจสอบ ได้รายงานการตรวจสอบข้อเท็จจริงเพิ่มเติม ลงวันที่ ๑๒ ธันวาคม ๒๕๔๕ แต่นายคมกฤษ กลับไม่ได้สั่งการและได้เก็บรายงานการตรวจสอบข้อเท็จจริงทั้งสองฉบับดังกล่าวไว้ จนกระทั่ง นายอำเภอเกาะปงได้มีหนังสือ ที่ มท ๐๘๔๙.๖/๓๕๔๒ ลงวันที่ ๑๒ ธันวาคม ๒๕๔๕ สั่งการ ให้เทศบาลตำบลท่านารายงานผลการตรวจสอบข้อเท็จจริง กรณีการนำมาตรวัดน้ำประปา ไปจำหน่ายให้อำเภอเกาะปงรับทราบภายในวันที่ ๑๓ ธันวาคม ๒๕๔๕ แต่จนกระทั่งถึงวันที่ ๒๕ ธันวาคม ๒๕๔๕ นายคมกฤษก็ยังไม่ได้อำเภอเกาะปงทราบ ปลัดเทศบาลตำบลท่านาจึงได้มีหนังสือ ที่ พง ๖๑๒๐๑/๔๙๗ ลงวันที่ ๒๖ ธันวาคม ๒๕๔๕ ส่งสำเนารายงานผลการตรวจสอบข้อเท็จจริงและรายงานผลการตรวจสอบข้อเท็จจริงเพิ่มเติม ถึงนายอำเภอเกาะปง จากนั้น ผู้ว่าราชการจังหวัดพังงาได้มีคำสั่งที่ ๑๕๙/๒๕๔๖ ลงวันที่ ๕ กุมภาพันธ์ ๒๕๔๖ แต่งตั้งคณะกรรมการสอบสวน กรณีที่อำเภอเกาะปงรายงานให้นายคมกฤษ นายกเทศมนตรีตำบลท่านาในขณะนั้น ปฏิบัติราชการโดยไม่ยึดถือระเบียบการบริหารงาน ของเทศบาลตำบลท่านา มีปัญหาอยู่บ่อยครั้ง เกิดความแตกแยกขัดแย้งกันในเทศบาล ระหว่างฝ่ายบริหารกับสมาชิกสภาเทศบาล ฝ่ายบริหารกับพนักงานประจำ ทำให้ขวัญกำลังใจ

/ในการ...

ในการปฏิบัติงานต่ำ ซึ่งจะมีผลต่อการบริการประชาชนในเขตเทศบาลเป็นอย่างยิ่ง และในการสอบสวน ได้มีการสอบสวนกรณีการนำมาตรวัดน้ำประปาไปจำหน่ายให้กับผู้มาขอใช้น้ำประปารวมอยู่ด้วย คณะกรรมการสอบสวนพิจารณาแล้วเห็นว่า ในกรณีนี้มีบุคคลที่กระทำไม่ถูกต้อง ประกอบด้วย นายคมกฤษ (นายกเทศมนตรีตำบลท่านา) มีเจตนาจงใจไม่ปฏิบัติตามระเบียบของทางราชการ ในการสั่งให้ผู้ได้บังคับบัญชาทำหลักฐานย้อนหลังเพื่อจัดซื้อมาตรวัดน้ำ นอกจากนี้ ยังเป็นการกระทำที่มีเจตนาทุจริตจากการที่เทศบาลตำบลท่านาได้รับมาตรวัดน้ำตามหลักฐานเอกสาร และพยานบุคคลมาเพียง ๗๙ เครื่อง แต่เบิกจ่ายเงินงบประมาณไปสำหรับมาตรวัดน้ำจำนวน ๑๐๐ เครื่อง คณะกรรมการสอบสวนเห็นว่านายคมกฤษมีการกระทำที่จงใจไม่ปฏิบัติตามระเบียบ และกระทำผิดกฎหมายอาญาในความผิดต่อตำแหน่งหน้าที่ราชการ จึงได้มีการแจ้งความกับ พนักงานสอบสวนสถานีตำรวจภูธรกะปง เพื่อให้ดำเนินคดีอาญานายคมกฤษกับพวก หลังจากนั้น พนักงานสอบสวนก็ได้ส่งเรื่องไปให้คณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติพิจารณา ดำเนินการต่อไป ดังนั้น ข้อเท็จจริงที่ได้รับจากการตรวจสอบข้อเท็จจริงของคณะกรรมการ ตรวจสอบข้อเท็จจริงตามคำสั่งเทศบาลตำบลท่านา ที่ ๓๗/๒๕๔๕ ลงวันที่ ๑๐ กรกฎาคม ๒๕๔๕ และจากการสอบสวนของคณะกรรมการสอบสวนข้อเท็จจริงตามคำสั่งจังหวัดพังงา ที่ ๑๕๙/๒๕๔๖ ลงวันที่ ๕ กุมภาพันธ์ ๒๕๔๖ โดยเฉพาะจากการสอบปากคำนางสาวชุตติมาว่ามีการจัดซื้อมาตรวัด น้ำประปากันจริง เพียงแต่ดำเนินการโดยไม่ถูกต้อง ด้วยการไปซื้อมาก่อนการตั้งงบประมาณ ในเดือนมีนาคม ๒๕๔๓ แล้วจึงจัดทำหลักฐานเพื่อเบิกจ่ายเงินย้อนหลังให้กับผู้ขาย หลังจากมีการ ตั้งงบประมาณแล้วในเดือนสิงหาคมและกันยายน ๒๕๔๔ เทศบาลตำบลท่านาได้รับมาตรวัด น้ำประปามาจริงเพียง ๗๙ เครื่อง ผู้ฟ้องคดีมีเจตนาทุจริตในการปฏิบัติหน้าที่ราชการให้เป็นไป ตามกฎหมาย ระเบียบของทางราชการ มติคณะรัฐมนตรีหรือนโยบายของรัฐบาลอย่างเคร่งครัด โดยตลอด ไม่ได้มีพฤติกรรมการสมรู้ร่วมคิดหรือสมคบคิดในการกระทำความผิด ไม่ได้มีพฤติกรรม แสวงหาประโยชน์ที่มีควรได้ ไม่ได้รู้จักเป็นการส่วนตัวหรือมีส่วนเกี่ยวข้องกับผู้นำมา มาตรวัดน้ำประปามาก่อน ซึ่งเหตุบกพร่องผิดพลาดเกิดขึ้นเพราะมีการใช้กลอุบายฉ้อฉลหลอกลวง ให้ผู้ฟ้องคดีหลงเชื่อ จึงได้ลงนามในใบตรวจรับพัสดุว่ามีครบถ้วน โดยตามบันทึกถ้อยคำพยาน ของนางปิยมาภรณ์ เจ้าพนักงานการเงินและบัญชี ๔ ลงวันที่ ๒๕ กุมภาพันธ์ ๒๕๔๖ ได้ให้การ รับสารภาพต่อคณะกรรมการสอบสวนว่า นายคมกฤษ นายกเทศมนตรีตำบลท่านา ในขณะที่ ได้เรียกให้นางปิยมาภรณ์ไปพบที่โต๊ะทำงานและสั่งการให้ทำการเบิกเงินให้กับ ผู้ขายมาตรวัดน้ำ นางปิยมาภรณ์จึงนำใบตรวจรับพัสดุที่ตนเองจัดทำขึ้นมาให้ผู้ฟ้องคดีลงนาม โดยได้นำใบส่งของจากร้านก๊อบวัสดุก่อสร้าง เล่มที่ ๐๐๙ เลขที่ ๐๔๑๔ ลงวันที่ ๑๑ สิงหาคม ๒๕๔๔ เสนอให้นายคมกฤษลงชื่อในช่องผู้รับของ (มาตรวัดน้ำ) ซึ่งผู้ฟ้องคดีทราบว่ามีคำสั่งมอบ โดยมีนายคมกฤษเป็นผู้ไปรับมาตรวัดน้ำ จำนวน ๑๐๐ เครื่อง จากร้านก๊อบวัสดุก่อสร้าง

/โดยถูกต้อง...

โดยถูกต้องครบถ้วนแล้วเมื่อวันที่ ๑๑ สิงหาคม ๒๕๔๔ เมื่อมีการปกปิดข้อเท็จจริงในสาระสำคัญ และมีการอ้างถึงพยานเอกสารที่เชื่อถือได้ ทำให้ผู้ฟ้องคดีหลงเชื่อไปโดยสุจริตใจว่า มีการส่งมาตรวัดน้ำถูกต้องครบถ้วนตามที่ได้จัดซื้อไว้ ผู้ฟ้องคดีจึงได้ลงชื่อในใบตรวจรับพัสดุ ดังกล่าวให้กับนางปิยมาภรณ์นำไปประกอบหลักฐานในการเบิกจ่ายเงินต่อไป หากผู้ฟ้องคดีทราบว่า มีการส่งมอบมาตรวัดน้ำไม่ครบก็จะไม่ลงชื่อในใบตรวจรับ อีกทั้งการที่นางสาวชุตินาได้ลงนาม ในคำสั่งเทศบาลตำบลท่านา ที่ ๑๓๓/๒๕๖๑ ลงวันที่ ๒๗ กันยายน ๒๕๖๑ เป็นการไม่ชอบ ด้วยมาตรา ๑๖ แห่งพระราชบัญญัติวิธีปฏิบัติราชการทางปกครอง พ.ศ. ๒๕๓๙ เนื่องจาก นางสาวชุตินา มีความเกี่ยวข้องกับกรณีการจัดซื้อมาตรวัดน้ำประปา เพราะได้รับการแต่งตั้ง เป็นกรรมการและเลขานุการของคณะกรรมการสอบข้อเท็จจริงตามคำสั่งเทศบาลตำบลท่านา ที่ ๓๗/๒๕๔๕ ลงวันที่ ๑๐ กรกฎาคม ๒๕๔๕ เป็นคนลงชื่อในหนังสือรายงานการตรวจสอบ ข้อเท็จจริงเพิ่มเติม ลงวันที่ ๑๒ ธันวาคม ๒๕๔๕ และคณะกรรมการสอบข้อเท็จจริงความรับผิดชอบ ทางละเมิดตามคำสั่งจังหวัดพังงา ที่ ๙๘๒/๒๕๔๖ ลงวันที่ ๒๕ กรกฎาคม ๒๕๔๖ และคำสั่ง จังหวัดพังงา ที่ ๑๓๕๓/๒๕๔๖ ลงวันที่ ๑๔ ตุลาคม ๒๕๔๖ ได้ทำการสอบปากคำในฐานะ พยานบุคคลฝ่ายผู้กล่าวหาว่า ทางราชการได้รับความเสียหายจากการจัดซื้อมาตรวัดน้ำประปา จึงจะต้องมีการสอบข้อเท็จจริงความรับผิดชอบทางละเมิดเพื่อกำหนดให้มีผู้ที่ต้องรับผิดชอบใช้ค่าสินไหม ทดแทน หรือมีการเรียกเงินคืนให้กับทางราชการด้วย โดยได้ให้การต่อคณะกรรมการสอบสวนว่า มีการจัดซื้อมาตรวัดน้ำประปาจริง แต่เป็นการจัดทำหลักฐานการจัดซื้อย้อนหลัง ได้รับมาตรวัด น้ำประปาไม่ครบถ้วน แต่นางสาวชุตินากลับเป็นผู้ลงนามในคำสั่งเทศบาลตำบลท่านา ที่ ๑๓๓/๒๕๖๑ ลงวันที่ ๒๗ กันยายน ๒๕๖๑ ที่ให้ลงโทษไล่ผู้ฟ้องคดีออกจากราชการ โดยระบุข้อเท็จจริงที่ถูก บิดเบือนไปในคำสั่งดังกล่าวว่า ไม่มีการจัดซื้อมาตรวัดน้ำประปาแต่อย่างใด คำให้การของนางสาวชุตินา จึงขัดแย้งกับข้อเท็จจริงที่ระบุไว้ในคำสั่ง และอาจจะมีผลให้นางสาวชุตินาได้รับโทษทางอาญา ฐานเป็นเจ้าพนักงานให้การอันเป็นเท็จได้ กรณีจึงมีสภาพร้ายแรงอันอาจทำให้การพิจารณา ทางปกครองไม่เป็นกลางได้ คำสั่งดังกล่าวจึงไม่ชอบด้วยกฎหมาย ทั้งนี้ ตามมาตรา ๑๓ (๑) และมาตรา ๑๖ วรรคหนึ่ง แห่งพระราชบัญญัติวิธีปฏิบัติราชการทางปกครอง พ.ศ. ๒๕๓๙ และตามแนวทางการลงโทษข้าราชการพลเรือนตามพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือน พ.ศ. ๒๕๓๕ ข้อเท็จจริงที่เกิดขึ้นเหมือนกันกับกรณีของผู้ฟ้องคดีถูกลงโทษเพียงภาคทัณฑ์ เท่านั้น หรือกรณีอื่น ๆ ก็มีการลงโทษเพียงปลดออกจากราชการ ผู้ฟ้องคดีจึงนำคดีมาฟ้องต่อ ศาลปกครองชั้นต้น

ขอให้ศาลมีคำพิพากษาหรือคำสั่ง ดังนี้

๑. เพิกถอนคำสั่งเทศบาลตำบลท่านา ที่ ๑๓๓/๒๕๖๑ ลงวันที่ ๒๗ กันยายน ๒๕๖๑ ที่ลงโทษไล่ผู้ฟ้องคดีออกจากราชการ

/๒. ใต้สวน...

๒. ใต้อสวนฉุกฉินเพื่อกำหนดมาตรการหรือวิธีการคุ้มครองใด ๆ เพื่อบรรเทาทุกข์เป็นการชั่วคราวก่อนการพิพากษา และขอให้ศาลมีคำสั่งทุเลาการบังคับตามคำสั่งเทศบาลตำบลท่านา ที่ ๑๓๓/๒๕๖๑ ลงวันที่ ๒๗ กันยายน ๒๕๖๑ ไว้เป็นการชั่วคราว เนื่องจากเป็นคำสั่งที่ไม่ชอบด้วยระเบียบ กฎหมาย หากยังคงให้คำสั่งดังกล่าวมีผลบังคับใช้ต่อไปทางราชการจะได้รับความเสียหายอย่างร้ายแรงที่ยากแก่การเยียวยาแก้ไขได้ในภายหลัง และหากมีการทุเลาการบังคับใช้ตามคำสั่งดังกล่าวจะไม่ใช่เป็นปัญหาอุปสรรคต่อการบริหารงานของเทศบาลตำบลท่านาและของทางราชการแต่อย่างใด

๓. เพิกถอนคำสั่งเทศบาลตำบลท่านา ที่ ๒๘/๒๕๖๒ เรื่อง แก้ไขคำสั่งลงโทษไล่ออกจากราชการ ลงวันที่ ๒๒ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๒ ที่ลงโทษไล่ออกผู้ฟ้องคดีออกจากราชการ

๔. เพิกถอนผลการพิจารณาอุทธรณ์ของผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๒ ที่มีมติให้ยกอุทธรณ์ของผู้ฟ้องคดี ตามหนังสือจังหวัดพังงา ที่ พง ๐๐๒๓.๒/๑๒๔๔ ลงวันที่ ๖ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๒

๕. ให้ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ คืนสิทธิประโยชน์ต่าง ๆ ที่ผู้ฟ้องคดีควรได้รับหากไม่ได้ถูกลงโทษไล่ออกจากราชการตามหลักเกณฑ์และเงื่อนไขที่กฎหมายกำหนดไว้ด้วย

๖. ให้ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ และหน่วยงานที่เกี่ยวข้องรับเอาคำขอรับบำเหน็จบำนาญปกติตามแบบ บ.ท. ๑ และ บ.ท. ๒ ลงวันที่ ๑๗ ธันวาคม ๒๕๖๒ ไปพิจารณาดำเนินการตามที่ระเบียบกฎหมายกำหนดไว้

ศาลปกครองชั้นต้นมีคำสั่งยกคำขอใต้อสวนฉุกฉินเพื่อขอให้มีการกำหนดมาตรการหรือวิธีการใด ๆ เพื่อบรรเทาทุกข์เป็นการชั่วคราวก่อนการพิพากษาตามคำขอของผู้ฟ้องคดี และมีคำสั่งไม่รับคำขอทุเลาการบังคับตามคำสั่งทางปกครองตามคำขอของผู้ฟ้องคดีไว้พิจารณา

คณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติยื่นคำร้องลงวันที่ ๓๑ พฤษภาคม ๒๕๖๒ ขอร้องสอดเข้ามาในคดีนี้ เนื่องจากเป็นบุคคลภายนอกผู้มีส่วนได้เสียหรืออาจถูกระทบจากผลแห่งคดีนี้ ซึ่งศาลพิจารณาแล้วอนุญาตให้คณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติร้องสอดเข้ามาในคดีนี้ได้ โดยกำหนดให้เป็นผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๓

ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ ให้การว่า ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๓ ได้มีหนังสือสำนักงาน ป.ป.ช. ลับ ที่ ปช ๐๑.๐๑ (พง)/๐๑๕๗ ลงวันที่ ๓๐ พฤษภาคม ๒๕๖๑ เรื่อง ขอให้พิจารณาโทษทางวินัยถึงผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ ส่งสำเนารายงานการใต้อสวนข้อเท็จจริงพร้อมเอกสารและความเห็นถึงผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ ซึ่งเป็นผู้บังคับบัญชาของผู้ฟ้องคดีเพื่อพิจารณาโทษทางวินัยตามฐานความผิดที่ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๓ ได้มีมติ โดยไม่ต้องแต่งตั้งคณะกรรมการสอบสวนทางวินัยอีก ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ ได้เสนอรายงานเอกสารและความเห็นไปยังผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๒ ซึ่งผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๒ ในการประชุมครั้งที่ ๘/๒๕๖๑ เมื่อวันที่ ๒๓ สิงหาคม ๒๕๖๑ มีมติให้ลงโทษไล่ออกผู้ฟ้องคดีออกจากราชการ ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ จึงได้มีคำสั่งที่ ๑๓๓/๒๕๖๑ ลงวันที่ ๒๗ กันยายน ๒๕๖๑ ลงโทษไล่ออกผู้ฟ้องคดี

/ออกจาก...

ออกจากราชการ เนื่องจากผู้ฟ้องคดีได้กระทำผิดวินัยขณะดำรงตำแหน่งช่างโยธา ในฐานะกรรมการตรวจรับพัสดุ กรณีร่วมกันจัดทำหลักฐานการจัดซื้อมาตรวัดน้ำประปาและเบิกจ่ายเงินในปี พ.ศ. ๒๕๔๔ งบประมาณ ๓๖,๐๐๐ บาท โดยที่ไม่มีการจัดซื้อจริง ซึ่งผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๓ ได้ชี้มูลว่าเป็นการกระทำผิดวินัยอย่างร้ายแรงฐานปฏิบัติหน้าที่ราชการโดยจงใจไม่ปฏิบัติตามกฎหมายระเบียบของทางราชการ มติคณะรัฐมนตรี หรือนโยบายของรัฐบาล อันเป็นเหตุให้เสียหายแก่ราชการอย่างร้ายแรง ผู้ฟ้องคดีได้มีหนังสืออุทธรณ์คำสั่งดังกล่าว ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๒ ได้มีมติในการประชุมครั้งที่ ๑/๒๕๖๒ เมื่อวันที่ ๒๒ มกราคม ๒๕๖๒ ให้ยกอุทธรณ์ของผู้ฟ้องคดี และให้ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ แก่ไขคำสั่งลงโทษทางวินัยผู้ฟ้องคดีในการอ้างกฎหมายและประกาศในคำสั่งลงโทษให้ถูกต้อง ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ จึงได้มีคำสั่งเทศบาลตำบลท่านา ที่ ๒๘/๒๕๖๒ เรื่อง แก่ไขคำสั่งลงโทษไล่ออกจากราชการ ลงวันที่ ๒๒ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๒ แก่ไขคำสั่งที่ ๑๓๓/๒๕๖๑ ลงวันที่ ๒๗ กันยายน ๒๕๖๑ ในส่วนของการอ้างกฎหมายและประกาศตามผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๒ ให้แก่ไข ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ มีอำนาจเพียงใช้ดุลพินิจพิจารณาเฉพาะระดับโทษตามฐานความผิดที่ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๓ มีมติเท่านั้น ไม่มีอำนาจวินิจฉัยข้อเท็จจริง กระบวนการและขั้นตอนการสอบสวนของผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๓ คำสั่งลงโทษผู้ฟ้องคดีจึงชอบด้วยกฎหมายแล้ว

ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๒ ให้การว่า ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๓ ได้มีหนังสือถึงผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ แจ้งผลการไต่สวนข้อเท็จจริง คดีหมายเลขดำที่ ๖๑ - ๒ - ๐๙๕/๒๕๕๐ หมายเลขแดงที่ ๐๓๒ - ๒ - ๕/๒๕๖๑ ลงวันที่ ๑๘ มกราคม ๒๕๖๑ สรุปได้ว่า เมื่อประมาณเดือนมีนาคม ๒๕๔๓ ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ ได้ติดต่อร้านก๊อบวัสดุก่อสร้าง เพื่อซื้อมาตรวัดน้ำประปาจำนวน ๘๐ เครื่อง แต่เมื่อนำมาตรวัดน้ำประปามาให้ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ ปรากฏว่ามาตรวัดน้ำประปาเหลือเพียง ๗๙ เครื่อง ต่อมาพนักงานการประปาของผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ นำมาตรวัดน้ำประปาไปเก็บรักษาและทยอยออกจำหน่ายให้กับประชาชนที่ขอใช้น้ำประปาเมื่อติดตั้งมาตรวัดน้ำประปาแล้ว เจ้าหน้าที่ได้นำเงินส่งมอบให้กับเจ้าหน้าที่การเงินเก็บรักษาโดยไม่มีการออกใบเสร็จรับเงิน เมื่อประมาณปี พ.ศ. ๒๕๔๔ ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ ได้สั่งการให้เจ้าหน้าที่การเงินจัดทำหลักฐานการจัดซื้อมาตรวัดน้ำประปา ลงวันที่ ๑๐ สิงหาคม ๒๕๔๔ จำนวน ๑๐๐ เครื่อง เป็นเงิน ๓๖,๐๐๐ บาท และแต่งตั้งคณะกรรมการตรวจรับพัสดุ ประกอบด้วย นายสุเทพ หลีสกุล ขณะดำรงตำแหน่งปลัดเทศบาลตำบลท่านา เป็นประธานกรรมการตรวจรับพัสดุ เจ้าหน้าที่จัดเก็บรายได้ ๓ เป็นกรรมการ และผู้ฟ้องคดี ขณะดำรงตำแหน่งช่างโยธา ๒ เป็นกรรมการ ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ เป็นผู้อนุมัติและจัดซื้อด้วยวิธีตกลงราคา ตามใบสั่งซื้อลงวันที่ ๑๐ สิงหาคม ๒๕๔๔ จากร้านก๊อบวัสดุก่อสร้าง ตกลงซื้อขายมาตรวัดน้ำประปา ขนาด ๐.๕ นิ้ว จำนวน ๑๐๐ ชุด หน่วยละ ๓๖๐ บาท รวมเป็นเงิน ๓๖,๐๐๐ บาท ในวันที่ ๑๕ สิงหาคม ๒๕๔๔ คณะกรรมการตรวจรับพัสดุ รวมถึงผู้ฟ้องคดีทำการตรวจรับพัสดุตามใบส่งของเลขที่ ๐๔๑๔ เล่มที่ ๐๐๙ ลงวันที่ ๑๑

/สิงหาคม...

สิงหาคม ๒๕๕๔ ปรากฏลายมือชื่อของผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ เป็นผู้รับของ คณะกรรมการตรวจรับพัสดุ ลงความเห็นว่า ปริมาณและคุณภาพถูกต้องครบถ้วนจึงรับมอบไว้ จากนั้นได้จัดทำฎีกา เบิกจ่ายเงินเลขที่ ๒๗/๒๕๕๔ ลงวันที่ ๑๘ กันยายน ๒๕๕๔ เบิกเงินให้แก่นายสุรพล เจียกฤษ เจ้าของร้านก๊อบวัสดุก่อสร้าง จังหวัดพังงาได้มีคำสั่งที่ ๑๕๙/๒๕๕๖ ลงวันที่ ๕ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๖ แต่งตั้งคณะกรรมการสอบสวนในเรื่องนี้ขึ้น ผลการสอบสวนปรากฏว่า ไม่มีการจัดซื้อ วัสดุน้ำประปาแต่อย่างใด เป็นเพียงการจัดทำเอกสารขึ้นมาเพื่อเป็นหลักฐานการสั่งซื้อ วัสดุน้ำประปาจำนวน ๗๙ เครื่อง ที่นำมาจากร้านก๊อบวัสดุก่อสร้างเมื่อประมาณเดือนมีนาคม ๒๕๕๓ ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ ได้พิจารณารายงานการไต่สวนของผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๓ แล้ว เสนอความเห็น ต่อผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๒ ว่า ควรลงโทษไล่ผู้ฟ้องคดีออกจากราชการ ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๒ พิจารณา จากรายงานการไต่สวนของผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๓ ประกอบกับความเห็นของคณะกรรมการพิจารณา การดำเนินการทางวินัยและการให้ออกจากราชการพนักงานเทศบาลจังหวัดพังงา ตามมติ ในการประชุมครั้งที่ ๒/๒๕๖๑ เมื่อวันที่ ๙ สิงหาคม ๒๕๖๑ ที่เห็นว่า การกระทำของผู้ฟ้องคดี เป็นความผิดวินัยอย่างร้ายแรงควรลงโทษไล่ออกจากราชการ เพราะเป็นการลงโทษตามการชี้มูล ของผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๓ และเป็นการตรวจรับพัสดุโดยไม่มีการจัดซื้อวัสดุน้ำประปา ควรลงโทษ มากกว่ากรณีที่มีการจัดซื้อจัดจ้างจริง แต่ลักษณะ ปริมาณ คุณภาพ ไม่ถูกต้อง แม้จะไม่ได้กระทำการ โดยทุจริตที่จะต้องปฏิบัติตามมติคณะรัฐมนตรีเมื่อวันที่ ๒๑ ธันวาคม ๒๕๓๖ แจ้งตามหนังสือ สำนักงานเลขาธิการคณะรัฐมนตรี ที่ นร ๐๒๐๕/ว ๒๓๔ ลงวันที่ ๒๔ ธันวาคม ๒๕๓๖ เรื่อง ขอปรับปรุงมติคณะรัฐมนตรีเกี่ยวกับการลงโทษข้าราชการผู้กระทำผิดวินัยอย่างร้ายแรง บางกรณี ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๒ ได้มีมติในการประชุมครั้งที่ ๘/๒๕๖๑ เมื่อวันที่ ๒๓ สิงหาคม ๒๕๖๑ ให้ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ ลงโทษไล่ผู้ฟ้องคดีออกจากราชการ ฐานปฏิบัติหน้าที่ราชการ โดยจงใจ ไม่ปฏิบัติตามกฎหมาย ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ จึงได้มีคำสั่งเทศบาลตำบลท่านา ที่ ๑๓๓/๒๕๖๑ ลงวันที่ ๒๗ กันยายน ๒๕๖๑ ลงโทษไล่ผู้ฟ้องคดีออกจากราชการ โดยให้มีผลตั้งแต่วันที่ ๑ ตุลาคม ๒๕๖๑ พร้อมแจ้งสิทธิการอุทธรณ์ภายในสามสิบวันนับแต่วันรับทราบคำสั่ง ผู้ฟ้องคดี มีหนังสือลงวันที่ ๒๕ ตุลาคม ๒๕๖๑ อุทธรณ์โต้แย้งคำสั่งดังกล่าวต่อผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๒ โดยอ้างว่า เมื่อประมาณเดือนมีนาคม ๒๕๕๓ นายคมกฤษ ใจหลัก ซึ่งดำรงตำแหน่งผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ สั่งซื้อวัสดุน้ำประปาจากร้านก๊อบวัสดุก่อสร้าง ผู้ฟ้องคดีเห็นว่านายคมกฤษเป็นผู้นำวัสดุน้ำประปา มาที่เทศบาลตำบลท่านา เพื่อใช้ในกิจการประปามีพนักงานจ้างงานประปาเป็นผู้ตรวจนับได้ จำนวน ๗๙ เครื่อง ผู้ฟ้องคดีรู้ถึงการซื้อดังกล่าว แต่ยังไม่มีการตรวจรับ ต่อมาในปี พ.ศ. ๒๕๕๔ ผู้ฟ้องคดีได้รับการแต่งตั้งให้เป็นกรรมการตรวจรับพัสดุ ขณะนั้นผู้ฟ้องคดีดำรงตำแหน่งนายช่างโยธา ๒ บรรจุได้เพียง ๒ ปีเศษ การจัดซื้อวัสดุน้ำประปาในปี พ.ศ. ๒๕๕๔ นายคมกฤษกับนางปิยมาภรณ์ โสสกุล เจ้าพนักงานการเงินและบัญชี เป็นผู้จัดทำเอกสารจัดซื้อ เพื่อให้คณะกรรมการตรวจรับ

/วัสดุน้ำ...

มาตรวัดน้ำประปาของปี พ.ศ. ๒๕๔๓ ที่นำมาก่อนแล้วจำนวน ๗๙ เครื่อง นายคมกฤษนำมาเพิ่มอีก ๒๑ เครื่อง รวมเป็น ๑๐๐ เครื่อง นายคมกฤษเป็นผู้รับของ ทำให้ผู้ฟ้องคดีหลงเชื่อว่ามีของครบถ้วน ผู้ฟ้องคดีไม่เคยถูกลงโทษทางวินัย ปฏิบัติงานตามระเบียบแบบแผนของทางราชการ ก่อให้เกิดผลดีต่อทางราชการมาโดยตลอด ซึ่งผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๒ ได้มีหนังสือสำนักงานส่งเสริมการปกครองท้องถิ่นจังหวัดพังงา ที่ พง ๐๐๒๓.๒/๔๐๐ ลงวันที่ ๒ พฤศจิกายน ๒๕๖๑ ส่งคำอุทธรณ์ของผู้ฟ้องคดีให้คณะกรรมการพิจารณาอุทธรณ์และการร้องทุกข์พนักงานเทศบาลจังหวัดพังงาทำความเห็น คณะอนุกรรมการฯ มีมติในการประชุมครั้งที่ ๑/๒๕๖๒ เมื่อวันที่ ๑๕ มกราคม ๒๕๖๒ ว่า การดำเนินการทางวินัยแก่ผู้ฟ้องคดีของผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ การพิจารณาการดำเนินการทางวินัยของผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๒ ได้ดำเนินการตามรูปแบบ ขั้นตอนและสาระสำคัญที่กฎหมายกำหนดแล้ว ควรยกอุทธรณ์ ส่วนกรณีการสั่งลงโทษไล่ออกจากราชการเห็นว่าโทษที่เหมาะสมกับความผิดควรลดโทษเป็นปลดออก ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๒ ในประชุมครั้งที่ ๑/๒๕๖๒ เมื่อวันที่ ๒๒ มกราคม ๒๕๖๒ ได้พิจารณาคำอุทธรณ์ของผู้ฟ้องคดีและความเห็นของคณะอนุกรรมการฯ แล้วมีมติให้ยกอุทธรณ์ โดยอาศัยอำนาจตามข้อ ๒๑ ก (๑) ของประกาศคณะกรรมการพนักงานเทศบาลจังหวัดพังงา เรื่อง หลักเกณฑ์และเงื่อนไขในการอุทธรณ์และการร้องทุกข์ พ.ศ. ๒๕๕๙ โดยได้พิจารณาแล้วเห็นว่า กรณีที่ผู้ฟ้องคดีอุทธรณ์ว่า การดำเนินการทางวินัยและการสั่งลงโทษไม่ถูกต้องนั้น การดำเนินการทางวินัยของผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๒ ได้ดำเนินการตามรูปแบบ ขั้นตอน และสาระสำคัญที่กฎหมายกำหนดแล้ว จึงมีมติให้ยกอุทธรณ์ กรณีการสั่งลงโทษวินัยให้ไล่ออกจากราชการ เห็นว่าเป็นโทษที่เหมาะสมกับความผิดแล้ว และได้มีหนังสือจังหวัดพังงา ที่ พง ๐๐๒๓.๒/๑๒๔๔ ลงวันที่ ๖ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๒ แจ้งให้ผู้ฟ้องคดีทราบแล้ว ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๒ เห็นว่า ข้อ ๙ วรรคหนึ่ง ของประกาศคณะกรรมการพนักงานเทศบาลจังหวัดพังงา เรื่อง หลักเกณฑ์และเงื่อนไขในการอุทธรณ์และการร้องทุกข์ พ.ศ. ๒๕๕๙ ลงวันที่ ๒๙ มกราคม ๒๕๕๙ ได้กำหนดให้ผู้อุทธรณ์ยื่นอุทธรณ์ต่อคณะกรรมการพนักงานเทศบาลเพื่อส่งเรื่องให้คณะกรรมการพิจารณาอุทธรณ์และร้องทุกข์ทำความเห็นเสนอ กรณีของผู้ฟ้องคดี เมื่อผู้ฟ้องคดีได้รับทราบคำสั่งที่ ๑๓๓/๒๕๖๑ ลงวันที่ ๒๗ กันยายน ๒๕๖๑ ให้ลงโทษไล่ออกจากราชการ ผู้ฟ้องคดีไม่เห็นด้วยจึงใช้สิทธิอุทธรณ์คำสั่งต่อผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๒ เมื่อผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๒ ได้รับอุทธรณ์ของผู้ฟ้องคดีได้ปฏิบัติตามประกาศดังกล่าว โดยส่งเรื่องให้คณะกรรมการพิจารณาเสนอความเห็น โดยความเห็นดังกล่าวไม่ผูกมัดการพิจารณาของผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๒ เพราะประกาศดังกล่าวกำหนดให้คณะกรรมการพิจารณาอุทธรณ์และร้องทุกข์เสนอความเห็นเท่านั้น การที่ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๒ มีมติแตกต่างไปจากความเห็นของคณะกรรมการฯ ไม่ได้ทำให้มติของผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๒ ไม่ชอบด้วยกฎหมาย ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๒ ได้ตรวจสอบรายงานไต่สวนข้อเท็จจริงของผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๓ ซึ่งได้ระบุฐานความผิดในรายงาน

/การไต่สวน...

การไต่สวนข้อเท็จจริง กรณีร่วมกันจัดทำหลักฐานการจัดซื้อมาตรวัดน้ำประปา และเบิกจ่ายเงิน ปี พ.ศ. ๒๕๔๔ งบประมาณ ๓๖,๐๐๐ บาท โดยไม่มีการจัดซื้อจริงไว้ว่า เป็นการกระทำความผิดฐานทุจริตต่อหน้าที่ หรือกระทำความผิดต่อตำแหน่งหน้าที่ราชการ การซึ่มูลตามความผิดฐานข้างต้นอยู่ในอำนาจหน้าที่ของผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๓ ตามมาตรา ๑๙ (๓) แห่งพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๔๒ ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๓ มีมติเป็นเอกฉันท์ในการประชุมครั้งที่ ๙๓๔ - ๕/๒๕๖๑ เมื่อวันที่ ๑๘ มกราคม ๒๕๖๑ ซึ่มูลความผิดผู้ฟ้องคดีว่า กระทำความผิดวินัยอย่างร้ายแรง ฐานปฏิบัติหน้าที่ราชการโดยจงใจไม่ปฏิบัติตามกฎหมาย โดยให้ส่งรายงาน เอกสาร และความเห็นไปยังผู้บังคับบัญชาเพื่อพิจารณาโทษทางวินัยแก่ผู้ฟ้องคดี ตามมาตรา ๙๒ แห่งพระราชบัญญัติดังกล่าว มติของผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๓ ที่ซึ่มูลความผิดผู้ฟ้องคดี จึงมีผลผูกพันต่อผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ และผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๒ ที่จะต้องดำเนินการทางวินัยกับผู้ฟ้องคดี ถือเป็นรูปแบบ ขั้นตอน และวิธีการอันเป็นสาระสำคัญ ไม่อาจเปลี่ยนแปลงการปฏิบัติเป็นอย่างอื่นได้ คณะกรรมการกลางข้าราชการองค์การบริหารส่วนจังหวัด (ก.จ.) คณะกรรมการกลางพนักงานเทศบาล (ก.ท.) และคณะกรรมการกลางพนักงานส่วนตำบล (ก.อบต.) มีมติในการประชุมครั้งที่ ๔/๒๕๕๙ เมื่อวันที่ ๒๗ เมษายน ๒๕๕๙ แจ้งให้ทุกจังหวัดถือปฏิบัติในการพิจารณาโทษทางวินัย ตามการซึ่มูลของผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๓ ว่าเมื่อไม่มีแนวทางปฏิบัติเป็นอย่างอื่น การพิจารณาโทษทางวินัย ตามฐานความผิดที่ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๓ ซึ่มูล จึงต้องถือปฏิบัติตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๔๒ และคำวินิจฉัยศาลรัฐธรรมนูญ ที่ ๒/๒๕๔๖ ซึ่งได้วินิจฉัยว่า องค์กรพิจารณาอุทธรณ์ไม่อาจพิจารณาเปลี่ยนแปลงฐานความผิดให้แตกต่างจาก มติผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๓ ที่ซึ่มูลความผิดวินัยอย่างร้ายแรงได้ คณะรัฐมนตรีได้มีมติเมื่อวันที่ ๒๘ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๒ ให้กระทรวง ทบวง กรม ถือปฏิบัติตามความเห็นในทางกฎหมายของ คณะกรรมการกฤษฎีกา รวมถึงมติคณะรัฐมนตรีเมื่อวันที่ ๑๔ กันยายน ๒๕๔๗ ให้ถือปฏิบัติ ตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๔๒ โดยเคร่งครัด ตลอดจนความเห็นคณะกรรมการกฤษฎีกา เรื่องเสร็จที่ ๑๕๘/๒๕๕๑ สรุปได้ว่า มูลความผิดวินัยตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปราม การทุจริต พ.ศ. ๒๕๔๒ ไม่ได้หมายความว่าแต่เฉพาะความผิดฐานทุจริตต่อหน้าที่เท่านั้น ส่วนคำพิพากษาศาลปกครองสูงสุดมีผลผูกพันเฉพาะคู่กรณีตามมาตรา ๗๐ แห่งพระราชบัญญัติ จัดตั้งศาลปกครองและวิธีพิจารณาคดีปกครอง พ.ศ. ๒๕๔๒ เท่านั้น การลงโทษให้ไล่ออกผู้ฟ้องคดี ออกจากราชการขอด้วยกฎหมายแล้ว

ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๓ ให้การว่า สืบเนื่องมาจากสถานีตำรวจภูธรอำเภอเกาะปังได้มี หนังสือ ที่ พง ๐๒๒๙/๒๐๒๙ ลงวันที่ ๑๔ กรกฎาคม ๒๕๔๖ เรื่อง กล่าวหาเจ้าหน้าที่ของรัฐ ปฏิบัติหน้าที่โดยมิชอบ ถึงผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๓ เพื่อให้ดำเนินการตามมาตรา ๘๙ แห่งพระราชบัญญัติ

/ประกอบ...

ประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๔๒ ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๓ ได้มีมติแต่งตั้งคณะกรรมการไต่สวน เพื่อดำเนินการไต่สวนข้อเท็จจริงในเรื่องดังกล่าว คณะอนุกรรมการไต่สวนได้แจ้งคำสั่งแต่งตั้งคณะกรรมการไต่สวนให้ผู้ฟ้องคดีทราบ ผู้ฟ้องคดีได้รับทราบคำสั่งแล้วไม่คัดค้าน ในการไต่สวนข้อเท็จจริงของคณะกรรมการไต่สวน ได้ดำเนินการไต่สวนข้อเท็จจริงและรวบรวมพยานหลักฐานตามขั้นตอนของกฎหมายระเบียบแล้วเห็นว่า มีพยานหลักฐานเพียงพอที่จะสนับสนุนข้อกล่าวหาว่า ผู้ฟ้องคดีได้กระทำการอันมีมูลความผิด จึงได้แจ้งข้อกล่าวหาให้ผู้ฟ้องคดีทราบ ผู้ฟ้องคดีได้เข้าใจข้อกล่าวหาโดยตลอด และได้ชี้แจงแก้ข้อกล่าวหาแล้ว คณะอนุกรรมการไต่สวนได้รวบรวมพยานหลักฐานทั้งปวงตามที่มีการกล่าวหา ประกอบคำชี้แจงแก้ข้อกล่าวหาของผู้ฟ้องคดี ผู้ฟ้องคดีไม่ได้โต้แย้งคัดค้านกระบวนการไต่สวนของผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๓ คณะอนุกรรมการไต่สวนพิจารณาแล้วเห็นว่าการกระทำของผู้ฟ้องคดีมีมูลเป็นความผิดทางวินัยและทางอาญา จึงได้จัดทำสำนวนการไต่สวนข้อเท็จจริงเสนอผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๓ เพื่อมีมติ ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๓ ได้พิจารณาสำนวนการไต่สวนข้อเท็จจริงในการประชุมครั้งที่ ๙๓๔ - ๕/๒๕๖๑ เมื่อวันที่ ๑๘ มกราคม ๒๕๖๑ แล้วมีมติว่า การกระทำของผู้ฟ้องคดีมีมูลความผิดทางวินัยอย่างร้ายแรง ฐานปฏิบัติหน้าที่ราชการโดยจงใจไม่ปฏิบัติตามกฎหมาย ระเบียบของทางราชการ มติคณะรัฐมนตรีหรือนโยบายของรัฐบาล อันเป็นเหตุให้เสียหายแก่ราชการอย่างร้ายแรง ตามประกาศคณะกรรมการพนักงานเทศบาลจังหวัดพังงา เรื่อง หลักเกณฑ์และเงื่อนไขในการสอบสวน การลงโทษทางวินัย การให้ออกจากราชการ การอุทธรณ์และการร้องทุกข์ ลงวันที่ ๒๘ ธันวาคม ๒๕๕๔ ข้อ ๖ วรรคสอง และมีมูลความผิดทางอาญา ฐานเป็นเจ้าพนักงานปฏิบัติหรือละเว้นการปฏิบัติหน้าที่โดยมิชอบเพื่อให้เกิดความเสียหายแก่ผู้หนึ่งผู้ใด หรือปฏิบัติหรือละเว้นการปฏิบัติหน้าที่โดยทุจริต และฐานเป็นเจ้าพนักงานมีหน้าที่ทำเอกสาร รับเอกสาร หรือกรอกข้อความลงในเอกสาร กระทำการรับรองเป็นหลักฐานว่าตนได้กระทำการอย่างใดขึ้น หรือว่าการอย่างใดได้กระทำต่อหน้าตนอันเป็นความเท็จ และรับรองเป็นหลักฐานซึ่งข้อเท็จจริงอันเอกสารนั้นมุ่งพิสูจน์ความจริงอันเป็นความเท็จ ตามประมวลกฎหมายอาญามาตรา ๑๕๗ และมาตรา ๑๖๒ (๑) และ (๔) แต่ความผิดดังกล่าวได้ขาดอายุความแล้ว สิทธินำคดีอาญามาฟ้องจึงระงับไปตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญามาตรา ๓๙ (๖) จึงให้ยุติการดำเนินคดีอาญากับผู้ฟ้องคดี ให้ส่งรายงาน เอกสาร และความเห็นไปยังผู้บังคับบัญชาเพื่อพิจารณาโทษทางวินัยกับผู้ฟ้องคดีตามมาตรา ๙๒ แห่งพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๔๒ การไต่สวนข้อเท็จจริงและมติชี้มูลความผิดของผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๓ จึงมีผลผูกพันผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๓ มีอำนาจในการไต่สวนและวินิจฉัยตามมาตรา ๑๙ (๔) และมาตรา ๘๔ แห่งพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๔๒ และที่แก้ไขเพิ่มเติม จากการไต่สวน

/ผู้ฟ้องคดี...

ผู้ฟ้องคดีเป็นผู้ถูกกล่าวหาตามมาตรา ๔ แห่งพระราชบัญญัติดังกล่าว ซึ่งบัญญัตินิยามว่า “ผู้ถูกกล่าวหา” หมายความว่า ผู้ซึ่งถูกกล่าวหาหรือมีพฤติการณ์ปรากฏแก่คณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติว่า ได้กระทำการอันเป็นมูลที่จะนำไปสู่การถอดถอนจากตำแหน่ง การดำเนินคดีอาญา การขอให้ทรัพย์สินตกเป็นของแผ่นดิน หรือการดำเนินการทางวินัย ตามที่บัญญัติในพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญนี้ และให้หมายความรวมถึงตัวการ ผู้ใช้ หรือผู้สนับสนุนในการกระทำดังกล่าวด้วย และบัญญัตินิยามว่า “ทุจริตต่อหน้าที่” หมายความว่า ปฏิบัติหรือละเว้นการปฏิบัติอย่างใดในตำแหน่งหรือหน้าที่ หรือปฏิบัติหรือละเว้นการปฏิบัติอย่างใดในพฤติการณ์ที่อาจทำให้ผู้อื่นเชื่อว่ามีตำแหน่งหรือหน้าที่ ทั้งที่ตนมิได้มีตำแหน่งหรือหน้าที่นั้น หรือใช้อำนาจในตำแหน่งหรือหน้าที่ ทั้งนี้ เพื่อแสวงหาประโยชน์ที่มีควรได้โดยชอบสำหรับตนเองหรือผู้อื่น ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๓ จึงมีอำนาจในการไต่สวนข้อเท็จจริงและวินิจฉัยชี้มูลความผิดผู้ฟ้องคดีในฐานะความผิดที่กระทำความผิดทางวินัยตามมาตรา ๙๑ แห่งพระราชบัญญัติเดียวกัน ที่บัญญัติว่า เมื่อผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๓ ไต่สวนข้อเท็จจริงแล้วมีมติว่า ข้อกล่าวหาใดไม่มีมูลให้ข้อกล่าวหาอันเป็นอันตกไป ข้อกล่าวหาใดที่ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๓ มีมติว่ามีมูลความผิดให้ดำเนินการดังต่อไปนี้ (๑) ถ้ามีมูลความผิดทางวินัย ให้ดำเนินการตามมาตรา ๙๒ (๒) ถ้ามีมูลความผิดทางอาญาให้ดำเนินการตามมาตรา ๙๗ บทบัญญัติดังกล่าวได้แยกกระบวนการดำเนินการทางวินัยและทางอาญาแยกต่างหากจากกัน โดยไม่ได้กำหนดให้ต้องมีมูลความผิดทางอาญาก่อน แล้วจึงสามารถดำเนินการทางวินัยต่อไปได้อีกทั้งตามมาตรา ๙๑ (๑) ก็ได้บัญญัติว่าจะต้องมีมูลความผิดทางวินัยฐานทุจริตต่อหน้าที่ราชการเท่านั้น เนื่องจากหากความผิดที่ถูกกล่าวหาเป็นความผิดทางวินัย ซึ่งเป็นการกระทำผิดต่อตำแหน่งหน้าที่ราชการรวมอยู่ด้วย ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๓ ก็ย่อมมีอำนาจที่จะดำเนินการไต่สวนและวินิจฉัยชี้มูลความผิดที่พิจารณาได้ความ ตามแนวบรรทัดฐานคำพิพากษาศาลฎีกาแผนกคดีอาญาของผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมืองคดีหมายเลขแดงที่ อม. ๕/๒๕๕๒ ลงวันที่ ๑๘ มิถุนายน ๒๕๕๒ และคณะกรรมการกฤษฎีกา เรื่องเสร็จที่ ๑๕๘/๒๕๕๑ และตามมาตรา ๙๒ แห่งพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๔๒ ซึ่งบัญญัติว่า ในกรณีมีมูลความผิดทางวินัย เมื่อผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๓ ได้พิจารณาพฤติการณ์แห่งการกระทำความผิดแล้วมีมติว่าผู้ถูกกล่าวหาผู้ใดได้กระทำความผิดวินัย... อันแสดงให้เห็นว่า หากผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๓ ได้พิจารณาพฤติการณ์แห่งการกระทำความผิดแล้วเห็นว่า แม้การกระทำของผู้ถูกกล่าวหาไม่มีมูลความผิดทางวินัย ฐานทุจริตต่อหน้าที่ราชการ แต่หากปรากฏว่ามีมูลความผิดทางวินัยฐานอื่น อันเป็นผลจากการกระทำความผิดต่อตำแหน่งหน้าที่ราชการแล้ว ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๓ ย่อมมีอำนาจวินิจฉัยชี้มูลความผิดทางวินัยในฐานะความผิดอื่นตามมาตรา ๙๒ ได้ และกรณีดังกล่าวศาลรัฐธรรมนูญได้มีคำวินิจฉัย ที่ ๒/๒๕๔๖ ลงวันที่ ๖ กุมภาพันธ์ ๒๕๔๖

/แล้วว้า...

แล้วว่า การที่ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๓ มีอำนาจวินิจฉัยข้อเท็จจริงและมีมติว่าผู้ถูกกล่าวหากระทำความผิดวินัยอย่างร้ายแรง ฐานทุจริตต่อหน้าที่และประพฤติชั่วอย่างร้ายแรงต้องฟังเป็นที่ยุติ เนื่องจากผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๓ ได้ดำเนินการตามที่รัฐธรรมนูญและพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญบัญญัติไว้โดยครบถ้วนแล้ว ส่วนคำพิพากษาศาลปกครองสูงสุด คดีหมายเลขแดงที่ อ. ๑๐๓๗/๒๕๕๘ ศาลปกครองกลางได้มีคำสั่งในคดีหมายเลขแดงที่ ๕๓๘/๒๕๕๓ ลงวันที่ ๑๔ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๙ โดยวินิจฉัยว่า คำพิพากษาศาลปกครองสูงสุด คดีหมายเลขแดงที่ อ. ๑๐๓๗/๒๕๕๘ ได้วินิจฉัยประเด็นแห่งคดีในเรื่องอำนาจของผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๓ ว่า มีอำนาจหน้าที่ในการไต่สวนข้อเท็จจริงและชี้มูลความผิดทางวินัยผู้ฟ้องคดีเฉพาะความผิดฐานทุจริตต่อหน้าที่ราชการเท่านั้น จึงเห็นว่า คำพิพากษาศาลปกครองสูงสุดดังกล่าวกระทบต่อผู้ร้อง โดยผู้ร้องไม่ได้เข้ามาเป็นคู่กรณีในคดีแต่อย่างใดผู้ร้องเป็นบุคคลภายนอกคดีที่มีส่วนได้เสีย แต่ไม่ได้เข้ามาในการดำเนินกระบวนการดังกล่าว ซึ่งอาจไม่เป็นธรรมกับผู้ร้องตามมาตรา ๗๕ วรรคหนึ่ง (๒) แห่งพระราชบัญญัติจัดตั้งศาลปกครองและวิธีพิจารณาคดีปกครอง พ.ศ. ๒๕๔๒ และไม่ปรากฏว่าผู้ร้องได้ทราบเหตุแห่งคดีนี้แต่อย่างใด ศาลปกครองกลางจึงมีคำสั่งรับคำร้องขอพิจารณาคดีใหม่ คดีอยู่ระหว่างการพิจารณาของศาลปกครองกลาง คำพิพากษาศาลปกครองสูงสุด คดีหมายเลขแดงที่ อ. ๑๐๓๗/๒๕๕๘ ไม่อาจรับฟังมาตัดอำนาจของผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๓ ได้ คำพิพากษาศาลปกครองสูงสุดดังกล่าวผูกพันเฉพาะผู้ฟ้องคดีและผู้ถูกฟ้องคดีซึ่งเป็นคู่ความในกระบวนการพิจารณาของศาลที่พิพากษาเท่านั้น หากตีความว่า ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๓ ไม่มีอำนาจในการชี้มูลความผิดทางวินัยอื่นซึ่งมิใช่ความผิดฐานทุจริตต่อหน้าที่แล้ว หากข้อเท็จจริงที่ปรากฏจากการไต่สวนพบว่า การกระทำดังกล่าวของผู้ฟ้องคดีเป็นความผิดกรรมเดียว รวมถึงการกระทำในส่วนที่เป็นความผิดต่อตำแหน่งหน้าที่ราชการ อันเป็นความผิดทางวินัยฐานอื่นด้วย กระบวนการตามที่ศาลปกครองมีคำสั่งก็จำต้องแยกความผิดต่อตำแหน่งหน้าที่ราชการอันเป็นความผิดทางวินัยฐานอื่นดังกล่าวแจ้งให้ผู้บังคับบัญชาดำเนินการในความผิดกรรมเดียวกัน จากนั้น ผู้ฟ้องคดีจะใช้สิทธิโต้แย้งโดยนำคดีในการกระทำกรรมเดียวกันมาฟ้องต่อศาลปกครองอีกครั้งหนึ่ง ซึ่งจะเห็นได้ว่าเป็นการที่คู่กรณีเดียวกันฟ้องคดีในประเด็นที่ได้วินิจฉัยโดยอาศัยเหตุอย่างเดียวกันเป็นการฟ้องซ้ำต้องห้าม ตามข้อ ๙๗ แห่งระเบียบของที่ประชุมใหญ่ตุลาการในศาลปกครองสูงสุด ว่าด้วยวิธีพิจารณาคดีปกครอง พ.ศ. ๒๕๔๓ เทียบเคียงคำสั่งศาลปกครองสูงสุด ที่ ๒๐๒/๒๕๕๕ และการดำเนินคดีโดยแยกฐานความผิด แบ่งหน่วยงานสำหรับการไต่สวนพยานหลักฐานออกจากกัน ทั้งที่เป็นการกระทำกรรมเดียวกันยังขัดกับหลักการห้ามดำเนินกระบวนการซ้ำ (double jeopardy) ซึ่งเป็นหลักการสากล อันมุ่งคุ้มครองบุคคลไม่ให้ได้รับความเดือดร้อนอันเกิดจากการสืบสวนหาพยานหลักฐานมาพิสูจน์ความผิดซ้ำ เป็นหลักกฎหมายทั่วไปที่เป็นสากลที่ใช้กันอยู่ในปัจจุบัน จึงมีการตราพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกัน

/และปราบปราม...

และปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๔๒ ให้ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๓ มีอำนาจวินิจฉัยชี้มูลความผิดทางวินัยแก่ผู้ฟ้องคดีในความผิดทางวินัยฐานทุจริตและฐานความผิดอื่นที่เกี่ยวข้องได้มิตของผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๓ ที่ชี้มูลความผิดของผู้ฟ้องคดีมีผลเป็นยุติผูกพันผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ ในฐานะผู้บังคับบัญชาของผู้ฟ้องคดีให้ต้องพิจารณาโทษทางวินัยตามฐานความผิดที่ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๓ มีมติ โดยมิอาจใช้ดุลพินิจวินิจฉัยการกระทำของผู้ฟ้องคดีให้เป็นความผิดฐานอื่นได้อีกทั้งไม่ต้องแต่งตั้งคณะกรรมการสอบสวนวินัยอีก ให้ถือว่ารายงานเอกสารและความเห็นของผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๓ เป็นสำนวนการสอบสวนทางวินัยของคณะกรรมการสอบสวนวินัยตามกฎหมายหรือระเบียบหรือข้อบังคับว่าด้วยการบริหารงานบุคคลของผู้ถูกกล่าวหา ซึ่งเป็นการใช้อำนาจตามกฎหมายพิเศษโดยเฉพาะ หากจะให้ถือการไต่สวนและวินิจฉัยของผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๓ มีผลผูกพันเฉพาะแต่กรณีกระทำผิดวินัยฐานทุจริตต่อหน้าที่ราชการ ส่วนการกระทำผิดอื่นในมูลกรณีเดียวกันผู้บังคับบัญชาต้องแต่งตั้งคณะกรรมการสอบสวนอีกครั้งหนึ่งนั้น ย่อมก่อให้เกิดความล่าช้าและอาจมีอุปสรรคหลายประการอันเกี่ยวเนื่องกับพยานหลักฐานต่าง ๆ โดยเฉพาะพยานบุคคลที่เคยให้ถ้อยคำในชั้นไต่สวนของผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๓ มาครั้งหนึ่งแล้ว จะต้องมาเป็นพยานในการสอบสวนของคณะกรรมการสอบสวนในเรื่องเดียวกันอีกครั้ง ซึ่งอาจจะไม่ได้รับความร่วมมือและเกิดผลกระทบต่อความยุติธรรมแก่ผู้ถูกกล่าวหาได้ การสอบสวนกรณีมูลความผิดทางวินัยในกรณีมีผู้ถูกกล่าวหาว่า ได้กระทำการอันเป็นมูลที่นำไปสู่การดำเนินการทางวินัยในความผิดฐานทุจริตและฐานความผิดต่อตำแหน่งหน้าที่ราชการ จึงเป็นอำนาจหน้าที่ของผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๓ ตามนัยคำพิพากษาศาลปกครองนครสวรรค์ คดีหมายเลขแดงที่ บ. ๓๐/๒๕๖๑ ประกอบกับคำพิพากษาศาลปกครองสูงสุด คดีหมายเลขแดงที่ อบ. ๔๘/๒๕๖๒ การที่ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ ได้มีคำสั่งลงโทษไล่ออกจากราชการ โดยถือข้อเท็จจริงตามมติชี้มูลความผิดของผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๓ เป็นคำสั่งที่ชอบด้วยกฎหมายแล้ว ทั้งนี้ การกระทำของผู้ฟ้องคดีเป็นความผิดต่อกฎหมายทั้งความผิดทางอาญาและความผิดทางวินัย เมื่อข้อเท็จจริงในคดีเกี่ยวพันไปถึงบทบัญญัติความผิดใดที่ผู้ฟ้องคดีได้กระทำความผิดจากการกระทำผิดฐานทุจริตต่อหน้าที่และผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๓ เห็นว่า อยู่ในอำนาจหน้าที่ที่ไต่สวนข้อเท็จจริงก็ชอบที่จะดำเนินการไต่สวนและวินิจฉัยชี้มูลความผิดไปตามข้อเท็จจริงนั้นได้จากการกระทำอันเดียวกันนั้น ความผิดที่ผู้ฟ้องคดีกระทำเป็นผลมาจากข้อกล่าวหาที่ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๓ รับไว้ไต่สวนข้อเท็จจริง เมื่อได้ความว่าผู้ฟ้องคดีกระทำความผิดอย่างไร ก็ชี้มูลไปตามการกระทำที่ไต่สวนได้ข้อเท็จจริงนั้น คำสั่งลงโทษของผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ และมติยกอุทธรณ์ของผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๒ จึงชอบด้วยกฎหมาย ทั้งนี้ ศาลรัฐธรรมนูญได้มีคำสั่งที่ ๕๑/๒๕๖๑ เรื่องพิจารณาที่ ๔/๒๕๖๐ เมื่อวันที่ ๒๑ สิงหาคม ๒๕๖๑ ว่า เมื่อได้มีการประกาศพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๖๑ ขึ้นใช้บังคับ โดยมาตรา ๙๑ บัญญัติว่า

/เมื่อคณะกรรมการ...

เมื่อคณะกรรมการ ป.ป.ช. ได้สวนแล้วมีมติวินิจฉัยว่าเจ้าหน้าที่ของรัฐกระทำความผิดฐานทุจริตต่อหน้าที่ หรือกระทำความผิดต่อตำแหน่งหน้าที่ราชการ หรือความผิดต่อตำแหน่งหน้าที่ในการยุติธรรมหรือความผิดที่เกี่ยวข้องกัน ให้ดำเนินการดังต่อไปนี้ (๑) ถ้ามีมูลความผิดทางอาญา ให้คณะกรรมการ ป.ป.ช. ส่งรายงานสำนวนการไต่สวน เอกสาร หลักฐาน สำเนาอิเล็กทรอนิกส์ และคำวินิจฉัยไปยังอัยการสูงสุดภายในสามสิบวัน เพื่อให้อัยการสูงสุดยื่นฟ้องคดีต่อไป (๒) ถ้ามีมูลความผิดทางวินัย ให้คณะกรรมการ ป.ป.ช. ส่งรายงานสำนวนการไต่สวน เอกสาร หลักฐาน และคำวินิจฉัยไปยังผู้บังคับบัญชาหรือผู้มีอำนาจแต่งตั้งถอดถอนภายในสามสิบวัน เพื่อให้ดำเนินการทางวินัยต่อไป จากบทบัญญัติดังกล่าว กรณีจึงมีความชัดเจนในประเด็นที่ผู้ร้องขอให้ศาลรัฐธรรมนูญพิจารณาหน้าที่และอำนาจของคณะกรรมการ ป.ป.ช. แล้ว จึงไม่มีเหตุที่จะต้องวินิจฉัยคดีนี้อีกต่อไป ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๓ จึงมีอำนาจในการไต่สวนและวินิจฉัยว่าเจ้าหน้าที่ของรัฐกระทำความผิดฐานทุจริตต่อหน้าที่ หรือกระทำความผิดต่อตำแหน่งหน้าที่ราชการ หรือความผิดต่อตำแหน่งหน้าที่ในการยุติธรรม รวมถึงความผิดที่เกี่ยวข้องตามแนวคำสั่งศาลรัฐธรรมนูญข้างต้น ตามรายงานการไต่สวนข้อเท็จจริงของผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๓ ปรากฏว่าผู้ฟ้องคดีเมื่อครั้งดำรงตำแหน่งช่างโยธา ได้รับแต่งตั้งให้เป็นกรรมการตรวจรับพัสดุ เมื่อวันที่ ๑๐ สิงหาคม ๒๕๔๔ ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ โดยนายคมกฤษ ใจหลัก ได้สั่งการให้นางสาวปิยมาภรณ์ โสสกุล ดำเนินการตั้งเรื่องขออนุมัติจัดซื้อมาตรวัดน้ำประปา จำนวน ๑๐๐ เครื่องจากร้านก๊อบวัสดุก่อสร้าง โดยทำหลักฐานตามเทศบัญญัติงบประมาณรายจ่ายประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๔๔ นายคมกฤษได้อนุมัติตามบันทึกข้อความ ลงวันที่ ๑๐ สิงหาคม ๒๕๔๔ ให้ดำเนินการจัดซื้อมาตรวัดน้ำสำหรับใช้ในกิจการประปาจำนวน ๑๐๐ เครื่องภายในวงเงิน ๓๖,๐๐๐ บาท บันทึกฉบับดังกล่าวมีนางสาวปิยมาภรณ์ เจ้าหน้าที่พัสดุ นายสุเทพ หลีสกุล ในฐานะหัวหน้าเจ้าหน้าที่พัสดุ เป็นผู้ลงนามเสนอ พร้อมทั้งได้ขออนุมัติแต่งตั้งคณะกรรมการตรวจรับพัสดุ รวม ๓ คน ตามระเบียบกระทรวงมหาดไทยว่าด้วยการพัสดุของหน่วยการบริหารราชการส่วนท้องถิ่น พ.ศ. ๒๕๓๕ แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ ๖) พ.ศ. ๒๕๔๓ ประกอบด้วย นายสุเทพ ปลัดเทศบาลตำบลท่านา เป็นประธานกรรมการตรวจรับพัสดุ นายชรวัย จิวรัตน์ เจ้าหน้าที่จัดเก็บรายได้ ๓ และผู้ฟ้องคดี ช่างโยธา ๒ เป็นกรรมการตรวจรับพัสดุ โดยให้มีหน้าที่ตรวจรับมาตรวัดน้ำตามบันทึกการซื้อโดยวิธีตกลงราคา ตามบันทึกการซื้อโดยวิธีตกลงราคา ใบสั่งซื้อลงวันที่ ๑๐ สิงหาคม ๒๕๔๔ ระหว่างนายกเทศมนตรีตำบลท่านา ผู้ซื้อกับร้านก๊อบวัสดุก่อสร้าง ผู้ขาย ตกลงซื้อขายมาตรวัดน้ำขนาด ๐.๕ นิ้ว จำนวน ๑๐๐ ชุด ราคาหน่วยละ ๓๖๐ บาท เป็นเงิน ๓๖,๐๐๐ บาท นายคมกฤษได้อนุมัติให้จัดซื้อมาตรวัดน้ำดังกล่าว เมื่อวันที่ ๑๕ สิงหาคม ๒๕๔๔ ผู้ฟ้องคดีกับพวกซึ่งได้รับแต่งตั้งเป็นคณะกรรมการตรวจรับพัสดุ ได้ทำการตรวจรับมาตรวัดน้ำที่สำนักงานเทศบาลตำบลท่านาและได้จัดทำใบตรวจรับพัสดุว่า

/คณะกรรมการ...

คณะกรรมการผู้มีนามข้างท้ายนี้ได้พร้อมกันตรวจรับพัสดุ ซึ่งร้านก๊อบว้สดุก่อสร้าง เป็นผู้จำหน่าย ตามใบส่งของ ใบเสร็จรับเงินเลขที่ ๐๔๑๔ เล่มที่ ๐๐๙ ลงวันที่ ๑๑ สิงหาคม ๒๕๔๔ ปราบกฏลายมือชื่อนายคมกฤชเป็นผู้รับของ เพื่อใช้ในการบริหารของกิจการประเภทเทศบาลตำบลท่านา มีรายละเอียดพัสดุดังกล่าว ๑ รายการ คือ มาตรฐานน้ำขนาด ๐.๕ นิ้ว จำนวน ๑๐๐ เครื่อง เป็นเงิน ๓๖,๐๐๐ บาท ประกอบกับผู้ฟ้องคดีกับพวกซึ่งได้รับแต่งตั้งเป็นคณะกรรมการ ตรวจรับพัสดุมิมีความเห็นว่า มีปริมาณและคุณภาพถูกต้องครบถ้วน ทั้งราคาก็ได้เป็นไปตามราคาในท้องตลาด ผู้ฟ้องคดีกับพวกได้ลงลายมือชื่อตรวจรับพัสดุดังกล่าว ทั้งที่ข้อเท็จจริง ไม่ได้มีการส่งมอบมาตรฐานน้ำตามที่ได้มีการตกลงราคา และสั่งซื้อให้แก่เทศบาลตำบลท่านา ตามวันเวลาดังกล่าว ต่อมาเมื่อวันที่ ๑๘ กันยายน ๒๕๔๔ เทศบาลตำบลท่านาได้มีฎีกาเบิกเงิน ตามงบประมาณเทศบาลตำบลท่านา ปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๔๔ เลขที่ผู้เบิก ๒๗/๒๕๔๔ เลขคลังรับที่ ๒๗/๒๕๔๔ นายคมกฤชได้ลงนามอนุมัติให้เบิกจ่ายเงินตามฎีกา จำนวน ๓๖,๐๐๐ บาท และได้จ่ายเงินให้กับร้านก๊อบว้สดุก่อสร้างไปตามใบเสร็จรับเงิน ใบกำกับภาษี เล่มที่ ๐๐๔ เลขที่ ๐๑๖๕ ลงวันที่ ๑๘ กันยายน ๒๕๔๔ เป็นจำนวนเงิน ๓๖,๐๐๐ บาท ทั้งที่ไม่มีการจัดซื้อ มาตรฐานน้ำจริง และไม่ได้มีการส่งมอบมาตรฐานน้ำให้แก่เทศบาลตำบลท่านาตามที่ได้ดำเนินการ จัดซื้อการกระทำดังกล่าว ทำให้เทศบาลตำบลท่านาได้รับความเสียหายเป็นเงินทั้งสิ้น ๓๖,๐๐๐ บาท จากนั้น จังหวัดพังงาได้มีคำสั่งแต่งตั้งกรรมการสอบสวนขึ้น คณะกรรมการสอบสวนได้สรุปผลการสอบสวน รายงานผู้ว่าราชการจังหวัดพังงาว่า ผู้ฟ้องคดีกับพวกจงใจไม่ปฏิบัติตามระเบียบของทางราชการ และกระทำผิดกฎหมายอาญา ในความผิดต่อตำแหน่งหน้าที่ราชการ เห็นควรแจ้งความดำเนินคดี ต่อพนักงานสอบสวน แต่งตั้งคณะกรรมการสอบสวนความรับผิดชอบทางละเมิด และแต่งตั้ง คณะกรรมการสอบสวนทางวินัย ซึ่งคณะกรรมการสอบสวนความรับผิดชอบทางละเมิดได้ดำเนินการ สอบสวนแล้วมีความเห็นว่า ให้ผู้ฟ้องคดีกับพวกชดใช้เงินคืนให้แก่เทศบาลตำบลท่านา อำเภอกะปงได้ร้องทุกข์กล่าวโทษต่อพนักงานสอบสวนสถานีตำรวจภูธรอำเภอกะปง สถานีตำรวจภูธรอำเภอกะปงได้ส่งสำนวนการสอบสวนพร้อมพยานหลักฐานให้ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๓ ดำเนินการตามมาตรา ๘๙ แห่งพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๔๒ พยานบุคคลปากนายสุรพล เจียกฤษณ์ เจ้าของร้านก๊อบว้สดุก่อสร้าง ได้ให้ถ้อยคำว่าเมื่อวันที่ ๗ มีนาคม ๒๕๔๓ นายคมกฤช นายกเทศมนตรีตำบลท่านา ได้มาติดต่อ ขอซื้อมาตรฐานน้ำจำนวน ๘๐ เครื่อง ในนามเทศบาลตำบลท่านา ไม่ใช่การซื้อในนามส่วนตัว ร้านก๊อบว้สดุก่อสร้างได้ออกใบส่งของ ใบกำกับภาษี เล่มที่ ๐๐๔ เลขที่ ๐๑๕๗ ตัวเงินรวม ภาษีมูลค่าเพิ่มแล้ว ๒๙,๒๐๐.๗๓ บาท แต่หลักฐานต้นฉบับที่อยู่ร้านไม่ปรากฏคำว่า ยืม ร้านก๊อบว้สดุก่อสร้างได้ตรวจสอบจากสำเนาใบเสร็จรับเงินตั้งแต่เล่มที่ ๑ ลงวันที่ ๒๓ กรกฎาคม ๒๕๔๒ จนถึงใบเสร็จรับเงินเล่มที่ ๕ ไม่ปรากฏว่าเทศบาลตำบลท่านาได้ชำระเงิน

/แต่อย่างไร...

แต่อย่างไรก็ตาม หากมีการชำระเงิน ร้านก๊อบวัสดุก่อสร้างก็จะออกใบเสร็จรับเงินให้ทุกครั้ง หลังจากนั้นได้ทวงถามค่ามาตรฐานน้ำจากนายคมกฤษ จนล่วงมาประมาณกลางปี พ.ศ. ๒๕๔๔ นายคมกฤษแจ้งว่า หลักฐานใบส่งของเดิมสูญหายจึงขอให้ร้านก๊อบวัสดุก่อสร้างออกใบส่งของให้ใหม่ ร้านก๊อบวัสดุก่อสร้างจึงออกใบส่งของ ใบกำกับภาษี เล่มที่ ๐๐๙ เลขที่ ๐๔๑๔ ลงวันที่ ๑๑ สิงหาคม ๒๕๔๔ โดยนายคมกฤษขอเพิ่มจำนวนมาตรฐานน้ำอีก ๒๐ เครื่อง รวมเป็น ๑๐๐ เครื่อง รวมภาษีมูลค่าเพิ่มคิดเป็นเงิน ๓๖,๐๐๐ บาท เมื่อวันที่ ๑๘ กันยายน ๒๕๔๔ เทศบาลตำบลท่านา ได้นำเงินจำนวน ๓๖,๐๐๐ บาท มาจ่ายให้กับร้านก๊อบวัสดุก่อสร้างตามใบเสร็จรับเงินเล่มที่ ๐๐๔ เลขที่ ๐๑๖๕ ลงวันที่ ๑๘ กันยายน ๒๕๔๔ จากข้อเท็จจริงและพยานหลักฐานดังกล่าว ผู้ฟ้องคดี ซึ่งได้รับแต่งตั้งเป็นกรรมการตรวจรับพัสดุ ได้ตรวจรับพัสดุและลงนามตรวจรับพัสดุ ในฐานะกรรมการตรวจรับพัสดุ โดยที่ไม่ได้มีการจัดซื้อมาตรฐานน้ำจริงและไม่ได้ทำการตรวจสอบหรือตรวจนับพัสดุ ผู้ฟ้องคดีไม่ได้โต้แย้งคัดค้านก่อนที่จะมีการลงนามตรวจรับพัสดุ การกระทำของผู้ฟ้องคดีจึงเป็นการจัดทำหลักฐานการจัดซื้อมาตรฐานน้ำประปาและเบิกจ่ายเงินในปี พ.ศ. ๒๕๔๔ เป็นเท็จ มีมูลความผิดทางวินัยและทางอาญาตามที่ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๓ โต้สวนข้อเท็จจริงและมีมติชี้มูลความผิด เมื่อการกระทำของผู้ฟ้องคดีเป็นความผิดตามระเบียบและกฎหมาย มติชี้มูลความผิดของผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๓ คำสั่งลงโทษของผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ และมติยกอุทธรณ์ของผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๒ จึงชอบด้วยกฎหมาย

ศาลปกครองชั้นต้นวินิจฉัยว่า การที่ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ มีคำสั่งเทศบาลตำบลท่านา ที่ ๑๓๓/๒๕๖๑ ลงวันที่ ๒๗ กันยายน ๒๕๖๑ ลงโทษไล่ผู้ฟ้องคดีออกจากราชการ และผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๒ มีมติยกอุทธรณ์ และการที่ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ มีคำสั่งเทศบาลตำบลท่านา ที่ ๒๘/๒๕๖๒ ลงวันที่ ๒๒ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๒ แก้ไขบทกฎหมายและประกาศในคำสั่งลงโทษ เป็นการกระทำที่ชอบด้วยกฎหมายหรือไม่ โดยมีปัญหาที่ต้องวินิจฉัยตามข้อโต้แย้งของผู้ฟ้องคดีก่อนว่า ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๓ มีอำนาจหน้าที่โต้สวนและวินิจฉัยว่าการกระทำของผู้ฟ้องคดีเป็นความผิดทางวินัยอย่างร้ายแรง ฐานจงใจไม่ปฏิบัติหน้าที่ราชการตามกฎหมาย ระเบียบของทางราชการ มติคณะรัฐมนตรี หรือนโยบายของรัฐบาล อันเป็นเหตุให้เสียหายแก่ราชการอย่างร้ายแรง หรือไม่ นั้น เห็นว่า ข้อเท็จจริงรับฟังได้ว่า เมื่อครั้งผู้ฟ้องคดีรับราชการตำแหน่งช่างโยธา ๒ สังกัดเทศบาลตำบลท่านา อำเภอเกาะปัง จังหวัดพังงา เมื่อปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๔๔ เทศบาลตำบลท่านาได้ตั้งงบประมาณรายจ่ายเฉพาะการประปา สำหรับจ่ายเป็นค่าจัดซื้อมาตรฐานน้ำประปา จำนวน ๑๐๐ ลูก ลูกละ ๓๖๐ บาท เป็นเงิน ๓๖,๐๐๐ บาท ในวันที่ ๑๐ สิงหาคม ๒๕๔๔ นายคมกฤษ ใจหลัก ซึ่งดำรงตำแหน่งผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ ในขณะนั้น ได้ทำบันทึกการซื้อโดยวิธีตกลงราคา - ใบสั่งซื้อ กับร้านก๊อบวัสดุก่อสร้างตกลงซื้อ มาตรฐานน้ำ ขนาด ๐.๕ นิ้ว จำนวน ๑๐๐ ชุด หน่วยละ ๓๖๐ บาท จำนวนเงิน ๓๖,๐๐๐ บาท จากนั้น วันที่ ๑๕ สิงหาคม ๒๕๔๔ คณะกรรมการตรวจรับพัสดุ ประกอบด้วย นายสุเทพ หลีสกุล

/เป็นประธาน...

เป็นประธานกรรมการ เจ้าหน้าที่จัดเก็บรายได้และผู้ฟ้องคดี เป็นกรรมการ ซึ่งคณะกรรมการฯ ได้ตรวจรับมาตรวัดน้ำประปา โดยมีความเห็นว่ามิปริมาณและคุณภาพครบถ้วน และเป็นราคา ในท้องตลาด โดยมีได้มีการตรวจนับพัสดุว่ามีจำนวนครบถ้วนหรือไม่ จึงต้องถือว่าผู้ฟ้องคดีมิได้ ปฏิบัติหน้าที่ให้เป็นไปตามข้อ ๖๔ ของระเบียบกระทรวงมหาดไทยว่าด้วยการพัสดุของ หน่วยการบริหารราชการส่วนท้องถิ่น พ.ศ. ๒๕๓๕ และที่แก้ไขเพิ่มเติม ฉบับที่ ๖ (พ.ศ. ๒๕๔๓) ซึ่งต่อมาได้มีการร้องเรียนเกี่ยวกับการจำหน่ายมาตรวัดน้ำประปา และได้มีการส่งเรื่องให้ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๓ ใต้สวนและวินิจฉัยการกระทำของผู้ฟ้องคดีและเจ้าหน้าที่ที่เกี่ยวข้อง โดยผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๓ ได้ดำเนินการแต่งตั้งคณะอนุกรรมการใต้สวนเรื่องดังกล่าวเมื่อวันที่ ๒๕ มกราคม ๒๕๕๐ และมีการดำเนินการใต้สวนแล้วเสร็จ จากนั้นประธานของผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๓ จึงมีหนังสือสำนักงาน ป.ป.ช. ลับ ที่ ปช ๐๑.๐๑ (พง)/๐๑๕๗ ลงวันที่ ๓๐ พฤษภาคม ๒๕๖๑ ถึงผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ เพื่อให้พิจารณา โทษทางวินัยเจ้าหน้าที่ที่เกี่ยวข้องรวมถึงผู้ฟ้องคดี โดยในส่วนของผู้ฟ้องคดี นั้น ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๓ เห็นว่า การปฏิบัติหน้าที่ของผู้ฟ้องคดีมีมูลความผิดทางวินัยอย่างร้ายแรง ฐานปฏิบัติหน้าที่ราชการ โดยจงใจไม่ปฏิบัติตามกฎหมาย ระเบียบของทางราชการ มติคณะรัฐมนตรี หรือนโยบายของรัฐบาล อันเป็นเหตุให้เสียหายแก่ราชการอย่างร้ายแรง ซึ่งต่อมาผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ ได้มีคำสั่งเทศบาลตำบลท่านา ที่ ๑๓๓/๒๕๖๑ ลงวันที่ ๒๗ กันยายน ๒๕๖๑ ลงโทษไล่ออกจากราชการ ตั้งแต่วันที่ ๑ ตุลาคม ๒๕๖๑ เป็นต้นไป นั้น เห็นว่า ผู้ฟ้องคดีได้กระทำความผิดในการตรวจรับพัสดุ เมื่อปี พ.ศ. ๒๕๔๔ และผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๓ แต่งตั้งคณะอนุกรรมการใต้สวนฯ เมื่อวันที่ ๒๕ มกราคม ๒๕๕๐ ซึ่งรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทยที่ใช้บังคับอยู่ในขณะนั้น คือ รัฐธรรมนูญ แห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๔๐ ซึ่งบทบัญญัติของรัฐธรรมนูญและกฎหมายดังกล่าว ได้กำหนดลักษณะความผิดที่ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๓ มีอำนาจหน้าที่ใต้สวนและวินิจฉัยในข้อกล่าวหา ที่เกี่ยวกับการปฏิบัติหน้าที่ของเจ้าหน้าที่ของรัฐที่ร้ายแรงผิดปกติใน ๓ กรณี คือ ๑) การกระทำความผิด ฐานทุจริตต่อหน้าที่ ๒) กระทำความผิดต่อตำแหน่งหน้าที่ราชการ และ ๓) กระทำความผิด ต่อตำแหน่งหน้าที่ในการยุติธรรม และโดยที่ความผิดต่อตำแหน่งหน้าที่ราชการ และความผิด ต่อตำแหน่งหน้าที่ในการยุติธรรมเป็นความผิดตามประมวลกฎหมายอาญามาตรา ๑๔๗ ถึงมาตรา ๑๖๖ และมาตรา ๒๐๐ ถึงมาตรา ๒๐๕ ส่วนความผิดฐานทุจริตต่อหน้าที่เป็นความผิดทางวินัย อย่างร้ายแรงเหตุหนึ่ง ซึ่งการที่กฎหมายว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริตได้บัญญัติไว้ แต่เพียงว่า ให้ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๓ มีอำนาจใต้สวนและวินิจฉัยเกี่ยวกับการกระทำความผิดฐานทุจริต ต่อหน้าที่ เพื่อให้สอดคล้องกับภารกิจในการป้องกันและปราบปรามการทุจริตเป็นสำคัญ เมื่อกฎหมายว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริตไม่ได้มีบทบัญญัติใดให้อำนาจ แก่ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๓ ในการใต้สวนและวินิจฉัยการกระทำความผิดวินัยอย่างร้ายแรงในกรณีอื่น นอกจากความผิดฐานทุจริตต่อหน้าที่ ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๓ จึงไม่มีอำนาจใต้สวนและวินิจฉัยความผิด

/ทางวินัย...

ทางวินัยฐานปฏิบัติหน้าที่ราชการโดยจงใจไม่ปฏิบัติตามกฎหมาย ระเบียบของทางราชการ มติคณะรัฐมนตรี หรือนโยบายของรัฐบาล อันเป็นเหตุให้เสียหายแก่ราชการอย่างร้ายแรง

สำหรับคำสั่งลงโทษไล่ออกจากราชการตามคำสั่งเทศบาลตำบลท่านา ที่ ๑๓๓/๒๕๖๑ ลงวันที่ ๒๗ กันยายน ๒๕๖๑ เป็นคำสั่งที่ชอบด้วยกฎหมายหรือไม่ นั้น เห็นว่า ข้อเท็จจริงรับฟังได้ว่า คำสั่งลงโทษไล่ออกจากราชการ ตามคำสั่งเทศบาลตำบลท่านา ที่ ๑๓๓/๒๕๖๑ ลงวันที่ ๒๗ กันยายน ๒๕๖๑ โดยอ้างเหตุผลว่า ผู้ฟ้องคดีขณะดำรงตำแหน่ง ช่างโยธา ๒ สังกัดเทศบาลตำบลท่านา ในฐานะกรรมการตรวจรับพัสดุ ได้ทำการจัดซื้อ มาตรการน้ำประปาและเบิกจ่ายเงินในปี พ.ศ. ๒๕๕๔ งบประมาณ ๓๖,๐๐๐ บาท โดยไม่มีการซื้อจริง และผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๓ ได้ชี้มูลว่าเป็นการกระทำผิดวินัยอย่างร้ายแรง ฐานปฏิบัติหน้าที่ราชการ โดยจงใจไม่ปฏิบัติตามกฎหมาย ระเบียบของทางราชการ มติคณะรัฐมนตรี หรือนโยบายของรัฐบาล อันเป็นเหตุให้เสียหายแก่ทางราชการอย่างร้ายแรง ตามข้อ ๖ วรรคสอง ของประกาศ คณะกรรมการพนักงานเทศบาลจังหวัดพังงา เรื่อง หลักเกณฑ์และเงื่อนไขในการสอบสวน การลงโทษทางวินัย การให้ออกจากราชการ การอุทธรณ์และการร้องทุกข์ ลงวันที่ ๒๘ ธันวาคม ๒๕๕๔ ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ ได้ถือเอารายงานเอกสารและความเห็นของผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๓ มาเป็นสำนวน การสอบสวนทางวินัยของคณะกรรมการสอบสวนวินัย ตามมาตรา ๙๒ วรรคหนึ่ง แห่งพระราชบัญญัติ ประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๕๒ พิจารณาแล้วเห็นว่า ตามที่ได้วินิจฉัยไว้ข้างต้นแล้วว่า ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๓ ไม่มีอำนาจชี้มูลความผิดทางวินัยอย่างร้ายแรง ฐานปฏิบัติหน้าที่ราชการโดยจงใจไม่ปฏิบัติตามกฎหมาย ระเบียบของทางราชการ มติคณะรัฐมนตรี หรือนโยบายของรัฐบาล อันเป็นเหตุให้เสียหายแก่ทางราชการอย่างร้ายแรง จึงมีผลให้มติของ ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๓ ที่ชี้มูลความผิดทางวินัยอย่างร้ายแรง ฐานปฏิบัติหน้าที่ราชการโดยจงใจ ไม่ปฏิบัติตามกฎหมาย ระเบียบของทางราชการ มติคณะรัฐมนตรี หรือนโยบายของรัฐบาล จนเป็นเหตุให้ทางราชการได้รับความเสียหายอย่างร้ายแรง ไม่มีผลผูกพันผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ ผู้บังคับบัญชา และผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๒ ผู้มีอำนาจพิจารณาอุทธรณ์ ทำให้ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ และผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๒ ไม่อาจถือเอารายงานการไต่สวนข้อเท็จจริงและความเห็นของผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๓ มาเป็นสำนวนสอบสวน ทางวินัยของคณะกรรมการสอบสวนวินัยตามกฎหมายระเบียบบริหารงานบุคคลส่วนท้องถิ่น และมาตรา ๙๒ วรรคหนึ่ง แห่งพระราชบัญญัติ ประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกัน และปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๕๒ ได้ ดังนั้น คำสั่งลงโทษไล่ออกจากราชการ ที่ไม่ได้แต่งตั้งคณะกรรมการสอบสวนทางวินัยขึ้นทำการสอบสวนข้อเท็จจริงความผิดทางวินัย ฐานปฏิบัติหน้าที่ราชการโดยจงใจไม่ปฏิบัติตามกฎหมาย ระเบียบของทางราชการ มติคณะรัฐมนตรีหรือนโยบายของรัฐบาล อันเป็นเหตุให้เสียหายแก่ทางราชการอย่างร้ายแรง ตามข้อ ๖ วรรคสอง ของประกาศคณะกรรมการพนักงานเทศบาลจังหวัดพังงา เรื่อง หลักเกณฑ์

/และเงื่อนไข...

และเงื่อนไขในการสอบสวน การลงโทษทางวินัย การให้ออกจากราชการ การอุทธรณ์ และการร้องทุกข์ ลงวันที่ ๒๘ ธันวาคม ๒๕๔๔ จึงมิได้เป็นไปตามรูปแบบ ขั้นตอน หรือวิธีการที่เป็นสาระสำคัญ ในการมีคำสั่งลงโทษทางวินัยอย่างร้ายแรงแก่พนักงานเทศบาล กรณีจึงเป็นคำสั่งที่ไม่ชอบด้วยกฎหมาย เนื่องจากไม่เป็นไปตามรูปแบบ ขั้นตอน หรือวิธีการอันเป็นสาระสำคัญตามที่กฎหมายกำหนด และการที่ผู้ฟ้องคดีได้อุทธรณ์คำสั่งดังกล่าวต่อผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๒ ซึ่งผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๒ ได้พิจารณา แล้วมีคำสั่งให้ยกอุทธรณ์ โดยใช้ข้อเท็จจริงและข้อกฎหมายเดียวกันในการพิจารณา ก็ย่อมเป็นคำสั่งที่ไม่ชอบด้วยกฎหมายเช่นกัน สำหรับกรณีที่ถูกฟ้องคดีที่ ๑ ได้มีการแก้ไขคำสั่งเดิม ที่ลงโทษทางวินัยผู้ฟ้องคดี ตามคำสั่งเทศบาลตำบลท่านา ที่ ๒๘/๒๕๖๒ เรื่อง แก้ไขคำสั่งลงโทษ ไล่ออกจากราชการ ลงวันที่ ๒๒ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๒ ที่แก้ไขบทกฎหมายและประกาศในคำสั่ง ลงโทษให้ถูกต้องตามผลการพิจารณาอุทธรณ์ของผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๒ นั้น เมื่อได้วินิจฉัย ในตอนต้นแล้วว่าคำสั่งเดิมไม่ชอบด้วยกฎหมาย ย่อมทำให้คำสั่งที่แก้ไขเป็นคำสั่งที่ไม่ชอบ ด้วยกฎหมายเช่นกัน ส่วนข้ออ้างอื่น ๆ ของผู้ฟ้องคดีที่อ้างว่าเป็นเหตุให้คำสั่งของผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ ไม่ชอบด้วยกฎหมายนั้น ศาลไม่จำเป็นต้องวินิจฉัยเพราะไม่มีผลทำให้คำวินิจฉัยเปลี่ยนแปลงไป แต่อย่างใด

ศาลปกครองชั้นต้นพิพากษาให้เพิกถอนคำสั่งเทศบาลตำบลท่านา ที่ ๑๓๓/๒๕๖๑ เรื่อง ลงโทษไล่ออกจากราชการ ลงวันที่ ๒๗ กันยายน ๒๕๖๑ ที่ให้ลงโทษไล่ออกจากราชการ และมติของผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๒ ในการประชุมครั้งที่ ๑/๒๕๖๒ เมื่อวันที่ ๒๒ มกราคม ๒๕๖๒ ที่ให้ยกอุทธรณ์ของผู้ฟ้องคดี และคำสั่งเทศบาลตำบลท่านา ที่ ๒๘/๒๕๖๒ เรื่อง แก้ไขคำสั่ง ลงโทษไล่ออกจากราชการ ลงวันที่ ๒๒ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๒ ที่แก้ไขบทกฎหมายและประกาศ ในคำสั่งลงโทษให้ถูกต้อง โดยให้การเพิกถอนมีผลย้อนหลังนับแต่วันที่ออกคำสั่งและมติดังกล่าว มีผลบังคับ และให้ยกฟ้องผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๓ ทั้งนี้ มีข้อสังเกตเกี่ยวกับแนวทางหรือวิธีการ ดำเนินการให้เป็นไปตามคำพิพากษาว่า ให้ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ ดำเนินการสอบสวนผู้ฟ้องคดีใหม่ ตามขั้นตอนและวิธีการที่กฎหมายและระเบียบกำหนดไว้ เพื่อออกคำสั่งลงโทษทางวินัยผู้ฟ้องคดี ให้เหมาะสมและถูกต้องกับข้อเท็จจริงต่อไป

ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ อุทธรณ์ว่า ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๓ ได้ชี้มูลความผิดผู้ฟ้องคดี ช่างโยธา ๒ ในขณะที่ เป็นพนักงานเทศบาล ในฐานะกรรมการตรวจรับพัสดุ เป็นเจ้าหน้าที่ของรัฐ และในการปฏิบัติหน้าที่มีฐานะเป็นเจ้าพนักงานตามประมวลกฎหมายอาญา ได้กระทำความผิด ต่อตำแหน่งหน้าที่ราชการตามที่ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๓ ชี้มูลความผิด และตามที่ยัยการเป็นโจทก์ฟ้อง ต่อศาลอาญาคดีทุจริตและประพฤติมิชอบ ภาค ๘ คดีหมายเลขดำที่ อท ๑๗/๒๕๖๓ ความอาญา ในฐานะความผิดต่อตำแหน่งหน้าที่ราชการ และได้ชี้มูลความผิดผู้ฟ้องคดีว่า ได้กระทำความผิดวินัยอย่างร้ายแรง ฐานปฏิบัติหน้าที่ราชการโดยจงใจไม่ปฏิบัติตามกฎหมาย

/ระเบียบ...

ระเบียบของทางราชการ มติคณะรัฐมนตรี หรือนโยบายของรัฐบาล อันเป็นเหตุให้เสียหายแก่ทางราชการอย่างร้ายแรง ซึ่งเป็นการชี้มูลความผิดที่เกี่ยวข้องกัน จากบันทึกสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา เรื่อง การดำเนินการทางวินัยกับพนักงานเทศบาล กรณีผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๓ ชี้มูลความผิดที่ไม่ใช่การกระทำความผิดฐานทุจริตต่อหน้าที่ราชการ เรื่องเสรีจที่ ๗๘๔/๒๕๖๒ คณะกรรมการกฤษฎีกา (ที่ประชุมร่วมคณะที่ ๑ และคณะที่ ๒) พิจารณาแล้วเห็นว่ากรณีข้อหาเรื่องนี้ มีประเด็นปัญหาที่ต้องวินิจฉัยว่าเมื่อผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๓ ได้ไต่สวนข้อเท็จจริงและชี้มูลความผิดทางวินัยในความผิดฐานอื่นนอกจากความผิดฐานทุจริตต่อหน้าที่ราชการ ตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๔๒ ไม่ว่าก่อนหรือหลังวันที่พระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๖๑ มีผลใช้บังคับ ผู้บริหารท้องถิ่น และ ก.จังหวัด จะพิจารณาลงโทษทางวินัยผู้ถูกกล่าวหาตามมติของผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๓ ได้หรือไม่ อย่างไร และมีความเห็นว่าเป็นอย่างไร โดยที่มาตรา ๑๙๒ วรรคหนึ่ง แห่งพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๖๑ บัญญัติให้การไต่สวนและมีความเห็นหรือวินิจฉัยที่ดำเนินการไปโดยชอบอยู่แล้วในวันก่อนวันที่พระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๖๑ มีผลใช้บังคับ ให้เป็นอันใช้ได้ และให้ดำเนินการต่อไปตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๔๒ และที่แก้ไขเพิ่มเติม เว้นแต่คณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติจะมีมติให้ดำเนินการต่อไปตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๖๑ ดังนั้น แม้ว่าผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๓ จะได้ไต่สวนข้อเท็จจริงและชี้มูลความผิดทางวินัยก่อนหรือหลังวันที่พระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๖๑ มีผลใช้บังคับ หากได้เริ่มต้นดำเนินการมาแล้ว ไม่ว่าจะเป็นการกล่าวหา การแสวงหาข้อเท็จจริง หรือการไต่สวนก็ตาม การดำเนินการทางวินัยต่อไป จึงต้องพิจารณาตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๔๒ เว้นแต่คณะกรรมการ ป.ป.ช. จะมีมติให้ดำเนินการตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๖๑ ต่อไป เมื่อมาตรา ๑๙ (๔) แห่งพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๔๒ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๕๔ กำหนดให้คณะกรรมการ ป.ป.ช. มีอำนาจหน้าที่ไต่สวนและวินิจฉัยเจ้าหน้าที่ของรัฐ ตั้งแต่ผู้บริหารระดับสูงหรือข้าราชการ ซึ่งดำรงตำแหน่งตั้งแต่ผู้อำนวยการกอง กรณีกระทำความผิดฐานทุจริตต่อหน้าที่ หรือกระทำความผิดต่อตำแหน่งหน้าที่ราชการ หรือความผิดต่อตำแหน่งหน้าที่ในการยุติธรรม หรือความผิดที่เกี่ยวข้องกัน ดังนั้น หากมูลความผิดที่ปรากฏตามคำกล่าวหา

/เจ้าหน้าที่...

เจ้าหน้าที่ของรัฐและมูลความผิดที่ปรากฏจากการไต่สวนข้อเท็จจริงของผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๓ อยู่ในขอบอำนาจหน้าที่ของผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๓ แล้ว ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๓ ย่อมมีมติชี้มูลความผิดทางวินัย หรือมูลความผิดทางอาญาและดำเนินการต่อไปได้ ตามมาตรา ๘๑ แห่งพระราชบัญญัติดังกล่าว ดังนั้น การที่ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ ได้มีคำสั่งลงโทษไล่ออกจากราชการ ซึ่งถือปฏิบัติ ตามมติของผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๓ เป็นกระบวนการและขั้นตอนการสอบสวนของผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๓ และเป็นการดำเนินการอยู่ในขอบอำนาจหน้าที่ของผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๓ การที่ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ ได้ถือปฏิบัติตามมติของผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๓ ซึ่งดำเนินการอยู่ในขอบอำนาจหน้าที่ของผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๓ โดยไม่แต่งตั้งคณะกรรมการสอบสวนวินัยอีก การปฏิบัติตามมติดังกล่าวจึงเป็นการปฏิบัติ ที่ชอบด้วยกฎหมายและระเบียบแล้ว

ขอให้ศาลปกครองสูงสุดมีคำสั่งยกหรือกลับคำพิพากษาของศาลปกครองชั้นต้น

ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๓ อุทธรณ์ว่า ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๓ ได้ไต่สวนและวินิจฉัยชี้มูลความผิด ฐานทุจริตต่อหน้าที่ ซึ่งอยู่ในอำนาจหน้าที่ของผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๓ ตามที่กฎหมายได้บัญญัติไว้ โดยชี้มูลตามประมวลกฎหมายอาญา มาตรา ๑๕๗ ซึ่งขณะที่ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๓ ดำเนินการ ไต่สวนข้อเท็จจริงและมีมติชี้มูลความผิดผู้ฟ้องคดีอันเป็นเหตุแห่งการฟ้องคดีนี้ ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๓ มีอำนาจตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๔๒ และที่แก้ไขเพิ่มเติม มาตรา ๑๘ ซึ่งคำว่า “ความผิดที่เกี่ยวข้องกัน” ย่อมมีความหมายว่า การไต่สวนและวินิจฉัยเจ้าหน้าที่ของรัฐที่กระทำความผิดเกี่ยวข้องกับการกระทำความผิด ฐานทุจริตต่อหน้าที่ หรือกระทำความผิดต่อตำแหน่งหน้าที่ราชการ หรือความผิดต่อตำแหน่งหน้าที่ ในการยุติธรรม อันเป็นการกระทำความผิดเดียวกันตามกฎหมายหลายบท หรือเป็นการกระทำที่เกี่ยวข้อง กับการกระทำความผิดทั้งสามฐาน ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๓ ก็ย่อมมีอำนาจไต่สวนและชี้มูลความผิด ในทุกฐานที่เกี่ยวข้องทั้งทางอาญาและทางวินัย โดยมีได้จำกัดความหมายเฉพาะว่าผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๓ จะมีอำนาจเพียงแค่ไต่สวนความผิดฐานทุจริตต่อหน้าที่เท่านั้น เพราะหากกฎหมายประสงค์ ให้ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๓ มีอำนาจไต่สวนและวินิจฉัยเฉพาะความผิดฐานทุจริตต่อหน้าที่ ก็คงไม่บัญญัติเพิ่มเติม เพื่อให้อำนาจผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๓ ในการไต่สวนและวินิจฉัยการกระทำผิดของเจ้าหน้าที่ของรัฐ ในส่วนความผิดที่เกี่ยวข้องไว้ตามที่ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๓ กล่าวอ้าง อีกทั้งความผิดทางอาญา และทางวินัยเป็นความผิดที่เกี่ยวข้องเชื่อมโยงกัน โดยมีเนื้อหาแห่งการกระทำอันเดียวกัน จากเจตนาภายในที่แสดงออกมาในคราวเดียว โดยความรับผิดชอบของเจ้าหน้าที่ของรัฐมีทั้งความผิด ทางอาญา ซึ่งเป็นการควบคุมการใช้อำนาจในตำแหน่งหน้าที่ และมีกฎหมายวินัยควบคุม ความประพฤติไว้อีกชั้นหนึ่ง เมื่อการกระทำของผู้ฟ้องคดีเป็นความผิดอาญาตามที่ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๓ มีมติชี้มูลความผิด อันมีสาเหตุหลักมาจากการกระทำที่ผู้ฟ้องคดีกระทำการทุจริตต่อหน้าที่ และกระทำความผิดต่อตำแหน่งหน้าที่ราชการ ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๓ จึงมีอำนาจชี้มูลความผิดทางวินัย

/ฐานปฏิบัติ...

ฐานปฏิบัติหน้าที่ราชการโดยจงใจไม่ปฏิบัติตามกฎหมาย ระเบียบของทางราชการ มติคณะรัฐมนตรี หรือนโยบายของรัฐบาล อันเป็นเหตุให้เสียหายแก่ราชการอย่างร้ายแรง ตามประกาศคณะกรรมการ พนักงานเทศบาลจังหวัดพังงา เรื่อง หลักเกณฑ์และเงื่อนไขในการสอบสวน การลงโทษทางวินัย การให้ออกจากราชการ การอุทธรณ์และการร้องทุกข์ ลงวันที่ ๒๘ ธันวาคม ๒๕๔๔ ข้อ ๖ วรรคสอง ซึ่งเป็นผลโดยตรงมาจากการกระทำความผิดฐานทุจริตต่อหน้าที่ หรือกระทำความผิดต่อตำแหน่งหน้าที่ราชการ ทั้งนี้ เพราะความผิดต่อตำแหน่งหน้าที่ราชการที่กำหนดไว้ในประมวลกฎหมายอาญา ตามที่ศาลปกครองเคยวินิจฉัยไว้ย่อมยึดโยงกับความผิดทางวินัยโดยอัตโนมัติ ซึ่งเป็นผลทางกฎหมาย ที่มุ่งให้เกิดผลบังคับให้สอดคล้องกันทั้งทางอาญาและทางวินัย โดยหากนำประมวลกฎหมายอาญา มาเทียบกับการลงโทษทางวินัย ก็พบว่าบทบัญญัติทั้งทางอาญาและทางวินัยมีความสอดคล้องกัน จากผลแห่งการกระทำความผิดครั้งเดียวกันของผู้ฟ้องคดี ส่วนผลของการวินิจฉัยความผิด รวมทั้งการลงโทษเจ้าหน้าที่ของรัฐก็จะเป็นไปตามมาตรา ๙๒ และประเด็นที่ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๓ ได้ยกขึ้นกล่าวอ้าง นั้น พระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปราม การทุจริต พ.ศ. ๒๕๖๑ มาตรา ๒๘ มาตรา ๙๑ และมาตรา ๙๘ ก็ได้บัญญัติหลักการซ้ำอีก

นอกจากนั้น ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๓ เห็นว่าอำนาจในการพิจารณาวินิจฉัยปัญหาเกี่ยวกับหน้าที่และอำนาจของผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๓ ซึ่งเป็นองค์กรอิสระ เป็นหน้าที่และอำนาจของ ศาลรัฐธรรมนูญ ตามรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๖๐ มาตรา ๒๑๐ (๒) ดังนั้น ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๓ ขอให้ศาลปกครองสูงสุดได้โปรดส่งเรื่องการพิจารณาวินิจฉัยปัญหา เกี่ยวกับหน้าที่และอำนาจของผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๓ ไปยังศาลรัฐธรรมนูญเพื่อวินิจฉัยต่อไป ทั้งนี้ เกี่ยวกับหน้าที่และอำนาจของผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๓ นั้น ศาลรัฐธรรมนูญได้มีคำสั่งที่ ๕๑/๒๕๖๑ เรื่องพิจารณาที่ ๔/๒๕๖๐ เมื่อวันที่ ๒๑ สิงหาคม ๒๕๖๑ ว่า “เมื่อได้มีการประกาศพระราชบัญญัติ ประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๖๑ ขึ้นใช้บังคับ โดยมาตรา ๙๑ บัญญัติว่า “เมื่อคณะกรรมการ ป.ป.ช. ไต่สวนแล้วมีมติวินิจฉัยว่าเจ้าหน้าที่ของรัฐ กระทำความผิด ฐานทุจริตต่อหน้าที่ หรือกระทำความผิดต่อตำแหน่งหน้าที่ราชการ หรือความผิด ต่อตำแหน่งหน้าที่ในการยุติธรรม หรือความผิดที่เกี่ยวข้องกันให้ดำเนินการดังต่อไปนี้ (๑) ถ้ามีมูล ความผิดทางอาญา ให้คณะกรรมการ ป.ป.ช. ส่งรายงานสำนวนการไต่สวน เอกสารหลักฐาน สำเนาอิเล็กทรอนิกส์ และคำวินิจฉัยไปยังอัยการสูงสุดภายในสามสิบวัน เพื่อให้อัยการสูงสุด ยื่นฟ้องคดีต่อไป (๒) ถ้ามีมูลความผิดทางวินัย ให้คณะกรรมการ ป.ป.ช. ส่งรายงานสำนวนการ ไต่สวน เอกสารหลักฐาน และคำวินิจฉัยไปยังผู้บังคับบัญชาหรือผู้มีอำนาจแต่งตั้งถอดถอนภายใน สามสิบวัน เพื่อให้ดำเนินการทางวินัยต่อไป” กรณีจึงมีความชัดเจนในประเด็นที่ผู้ร้องขอให้ ศาลรัฐธรรมนูญพิจารณาหน้าที่และอำนาจของคณะกรรมการ ป.ป.ช. แล้ว จึงไม่มีเหตุที่จะต้อง วินิจฉัยคดีนี้อีกต่อไป และศาลรัฐธรรมนูญมีคำสั่งที่ ๔๑/๒๕๖๓ เรื่องพิจารณาที่ ๙/๒๕๖๓

/เมื่อวันที่...

เมื่อวันที่ ๑๐ มิถุนายน ๒๕๖๓ ว่า “ผู้ร้องจะใช้หน้าที่และอำนาจในการไต่สวนและวินิจฉัยข้อมูล ความผิดที่เกี่ยวข้องกัน ตามกฎหมายว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริตได้ จะต้องเป็น กรณีที่เจ้าหน้าที่ของรัฐกระทำความผิดฐานทุจริตต่อหน้าที่ หรือกระทำความผิดต่อตำแหน่งหน้าที่ ราชการ หรือความผิดต่อตำแหน่งหน้าที่ในการยุติธรรม อันเป็นความผิดมูลฐานตามที่รัฐธรรมนูญ กำหนดไว้เสียก่อน หากมีความผิดที่เกี่ยวข้องกับความผิดมูลฐานดังกล่าว ผู้ร้องจึงจะมีหน้าที่ และอำนาจชี้มูลความผิดทางวินัยอันเป็นความผิดที่เกี่ยวข้องกันได้ นอกจากนี้ พระราชบัญญัติ ประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๖๑ บัญญัติชัดเจน ในบทเฉพาะกาล มาตรา ๑๙๒ ดังนั้น หากเจ้าหน้าที่ของรัฐกระทำการใดที่รัฐธรรมนูญและ กฎหมายกำหนดให้เป็นความผิด และผู้ร้องดำเนินการไปโดยชอบอยู่แล้วตามกฎหมาย ก่อนที่ พระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๖๑ ใช้บังคับ ให้ผู้ร้องดำเนินการต่อไป เว้นแต่ผู้ร้องจะมีมติให้ดำเนินการตามพระราชบัญญัติประกอบ รัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๖๑ ประกอบกับประเด็นปัญหา ที่ผู้ร้องขอให้ศาลรัฐธรรมนูญพิจารณาดังกล่าว มีประเด็นปัญหาเป็นประเด็นเดียวกันกับประเด็น ที่ศาลรัฐธรรมนูญเคยพิจารณาวินิจฉัยแล้วในคำสั่งศาลรัฐธรรมนูญ ที่ ๕๑/๒๕๖๑ กรณีของผู้ร้อง ในคำร้องนี้ จึงไม่มีปัญหาเกี่ยวกับหน้าที่และอำนาจของผู้ร้องที่จะขอให้ศาลรัฐธรรมนูญพิจารณา วินิจฉัยตามรัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๑๐ วรรคหนึ่ง (๒) ประกอบพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญ ว่าด้วยวิธีพิจารณาของศาลรัฐธรรมนูญ พ.ศ. ๒๕๖๑ มาตรา ๗ (๒) และมาตรา ๔๔ ได้อีก จึงมีคำสั่งไม่รับคำร้องไว้พิจารณาวินิจฉัย” ประกอบกับบันทึกสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา เรื่องเสร็จที่ ๗๘๔/๒๕๖๒ เรื่องเสร็จที่ ๓๔/๒๕๖๓ และเรื่องเสร็จที่ ๑๓๒๐/๒๕๖๓ ได้วินิจฉัยไว้ สอดคล้องกันว่า ตามมาตรา ๑๙ (๔) แห่งพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกัน และปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๕๒ แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๕๔ กำหนดให้ คณะกรรมการ ป.ป.ช. มีอำนาจไต่สวนและวินิจฉัยว่าเจ้าหน้าที่ของรัฐกระทำความผิดฐานทุจริต ต่อหน้าที่ หรือกระทำความผิดต่อตำแหน่งหน้าที่ราชการ หรือความผิดต่อตำแหน่งหน้าที่ ในการยุติธรรม หรือความผิดที่เกี่ยวข้องกัน ดังนั้น หากมูลความผิดที่ปรากฏตามคำกล่าวหา เจ้าหน้าที่ของรัฐ และมูลความผิดที่ปรากฏจากการไต่สวนข้อเท็จจริงของคณะกรรมการ ป.ป.ช. อยู่ในขอบอำนาจหน้าที่ของคณะกรรมการ ป.ป.ช. แล้ว คณะกรรมการ ป.ป.ช. ย่อมมีมติ ชี้มูลความผิดทางวินัยหรือทางอาญา และดำเนินการต่อไปได้ ตามมาตรา ๙๑ แห่งพระราชบัญญัติ ประกอบรัฐธรรมนูญดังกล่าว

อย่างไรก็ดี คณะกรรมการ ป.ป.ช. ได้ไต่สวนและวินิจฉัยในการกระทำความผิด ฐานทุจริตต่อหน้าที่ หรือความผิดต่อตำแหน่งหน้าที่ราชการ หรือความผิดต่อตำแหน่งหน้าที่ ในการยุติธรรม ซึ่งเป็นสามฐานความผิดหลักเสียก่อน จึงจะสามารถดำเนินการกับความผิดอื่น

/ที่เกี่ยวข้อง...

ที่เกี่ยวข้องกับการกระทำความผิดนั้นในคราวเดียวกันใด ซึ่งบทบัญญัติของพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๖๑ คำสั่งศาลรัฐธรรมนูญ และคำวินิจฉัยของคณะกรรมการกฤษฎีกาดังกล่าวเป็นการเน้นย้ำให้เห็นว่า ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๓ มีอำนาจในการไต่สวนและมีมติเกี่ยวกับเจ้าหน้าที่ของรัฐกระทำความผิดฐานทุจริตต่อหน้าที่ หรือกระทำความผิดต่อตำแหน่งหน้าที่ราชการ หรือความผิดต่อตำแหน่งหน้าที่ในการยุติธรรม หรือความผิดที่เกี่ยวข้องกัน และเป็นกฎหมายที่บัญญัติให้อำนาจผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๓ ไต่สวนเจ้าหน้าที่ของรัฐไปในคราวเดียวกันทั้งทางอาญาและทางวินัย มิฉะนั้นแล้วกฎหมายคงไม่บัญญัติไว้ชัดเจนตั้งแต่พระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๔๒ จนถึงพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๖๑ ซึ่งผลของการไต่สวนและวินิจฉัยทางวินัยที่ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๓ ไต่สวนผู้ฟ้องคดี ก็เพื่อมุ่งควบคุมการใช้อำนาจรัฐให้เกิดประสิทธิภาพและขจัดปัญหาการคอร์รัปชันได้อย่างเด็ดขาด แม้ว่าความรับผิดของผู้ฟ้องคดีในบางการกระทำจะไม่เป็นความผิดฐานทุจริตต่อหน้าที่โดยตรงก็ตาม แต่เมื่อพิเคราะห์กฎหมายตามลายลักษณ์อักษร คำสั่งของศาลรัฐธรรมนูญ และคำวินิจฉัยของคณะกรรมการกฤษฎีกาข้างต้น และเมื่อคดีนี้ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๓ ได้มีมติชี้มูลความผิดทางอาญาแก่ผู้ฟ้องคดี ฐานเป็นเจ้าพนักงานปฏิบัติหรือละเว้นการปฏิบัติหน้าที่โดยมิชอบ เพื่อให้เกิดความเสียหายแก่ผู้หนึ่งผู้ใด หรือปฏิบัติหรือละเว้นการปฏิบัติหน้าที่โดยทุจริต และฐานเป็นเจ้าพนักงานมีหน้าที่ทำเอกสาร รับเอกสาร หรือกรอกข้อความลงในเอกสาร กระทำการรับรองเป็นหลักฐานว่าตนได้กระทำการอย่างใดขึ้น หรือว่าการอย่างใดได้กระทำต่อหน้าตนอันเป็นความเท็จ และรับรองเป็นหลักฐานซึ่งข้อเท็จจริงอันเอกสารนั้นมุ่งพิสูจน์ความจริงอันเป็นความเท็จ ตามประมวลกฎหมายอาญา มาตรา ๑๕๗ และมาตรา ๑๖๒ (๑) และ (๔) อันเป็นความผิดมูลฐานตามที่รัฐธรรมนูญกำหนดไว้แล้ว ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๓ จึงมีอำนาจไต่สวนและวินิจฉัยความผิดทางวินัย ฐานปฏิบัติหน้าที่ราชการโดยจงใจไม่ปฏิบัติตามกฎหมายระเบียบของทางราชการ มติคณะรัฐมนตรี หรือนโยบายของรัฐบาล อันเป็นเหตุให้เสียหายแก่ราชการอย่างร้ายแรง ตามประกาศคณะกรรมการพนักงานเทศบาลจังหวัดพังงา เรื่องหลักเกณฑ์และเงื่อนไขในการสอบสวน การลงโทษทางวินัย การให้ออกจากราชการ การอุทธรณ์ และการร้องทุกข์ ลงวันที่ ๒๘ ธันวาคม ๒๕๔๔ ข้อ ๖ วรรคสอง ซึ่งเป็นความผิดที่เกี่ยวข้องกันด้วย นอกจากนี้ ศาลปกครองนครสวรรค์ยังมีคำพิพากษา คดีหมายเลขดำที่ บ. ๒๔/๒๕๖๐ หมายเลขแดงที่ บ. ๓๐/๒๕๖๑ และคดีหมายเลขดำที่ บ. ๒๕/๒๕๖๐ หมายเลขแดงที่ บ. ๓๑/๒๕๖๑ โดยได้วินิจฉัยว่า หากจะให้ถือการไต่สวนและคำวินิจฉัยของผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๓ มีผลผูกพันผู้บังคับบัญชาเฉพาะแต่กรณีกระทำผิดวินัยฐานทุจริตต่อหน้าที่ราชการ ส่วนการกระทำความผิดฐานอื่นในมูลกรณีเดียวกัน ผู้บังคับบัญชาต้องแต่งตั้งคณะกรรมการสอบสวนอีกครั้งหนึ่งนั้น

/ยอมก้อให้...

ย่อมก่อให้เกิดความล่าช้าและอาจมีอุปสรรคหลายประการ อันเกี่ยวเนื่องกับพยานหลักฐานต่าง ๆ โดยเฉพาะพยานบุคคลที่เคยให้ถ้อยคำในชั้นไต่สวนของผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๓ มาครั้งหนึ่งแล้ว จะต้องมาเป็นพยานในการสอบสวนของคณะกรรมการสอบสวนในเรื่องเดียวกันอีกครั้ง ซึ่งอาจจะไม่ได้รับความร่วมมือ และเกิดผลกระทบต่อความยุติธรรมแก่ผู้ถูกกล่าวหาได้ จะเห็นได้ว่าคำพิพากษาศาลปกครองดังกล่าวมิได้มีการหยิบยกอำนาจในการไต่สวนและวินิจฉัยชี้มูลความผิดของผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๓ ว่ามีอำนาจชี้มูลความผิดเฉพาะความผิดฐานทุจริตต่อหน้าที่ราชการแต่อย่างใด และเมื่อวันที่ ๘ พฤษภาคม ๒๕๖๒ ศาลปกครองสูงสุด คดีหมายเลขดำที่ อบ. ๒๓๙/๒๕๕๙ ได้มีคำพิพากษาว่า การกระทำของผู้ฟ้องคดีเป็นความผิดทางวินัยอย่างร้ายแรง ฐานปฏิบัติหน้าที่ราชการโดยจงใจไม่ปฏิบัติตามกฎหมาย ระเบียบของทางราชการ มติคณะรัฐมนตรีหรือนโยบายของรัฐบาล อันเป็นเหตุให้เสียหายแก่ราชการอย่างร้ายแรง ตามพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือน พ.ศ. ๒๕๓๕ มาตรา ๘๕ วรรคสอง ประกอบพระราชกฤษฎีการะเบียบพนักงานเทศบาล พ.ศ. ๒๕๑๙ โดยศาลปกครองสูงสุดเห็นว่า คำสั่งลงโทษปลดผู้ฟ้องคดีออกจากราชการตามมติชี้มูลความผิดของผู้ร้องสอด และคำวินิจฉัยให้ยกอุทธรณ์ของผู้ฟ้องคดีเป็นคำสั่งที่ชอบด้วยกฎหมาย คำพิพากษาศาลปกครองสูงสุดดังกล่าวย่อมเป็นบรรทัดฐานว่าผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๓ มีอำนาจไต่สวนข้อเท็จจริงและชี้มูลความผิดทางวินัยฐานอื่น หากมีอำนาจไต่สวนข้อเท็จจริงและชี้มูลความผิดเฉพาะความผิดทางวินัยฐานทุจริตต่อหน้าที่เท่านั้น และเมื่อวันที่ ๑๐ กันยายน ๒๕๖๓ ศาลปกครองกลาง คดีหมายเลขดำที่ บ. ๓๑๖/๒๕๖๑ หมายเลขแดงที่ บ. ๒๖๖/๒๕๖๓ ได้วินิจฉัยว่า เมื่อข้อเท็จจริงปรากฏว่าผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๓ มีอำนาจไต่สวนและวินิจฉัย ตามมาตรา ๑๙ (๔) ประกอบมาตรา ๘๔ แห่งพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๔๒ และที่แก้ไขเพิ่มเติม ซึ่งกำหนดให้ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๓ มีอำนาจไต่สวนและวินิจฉัยว่าเจ้าหน้าที่ของรัฐกระทำความผิดฐานทุจริตต่อหน้าที่ หรือกระทำความผิดต่อตำแหน่งหน้าที่ในการยุติธรรม หรือความผิดที่เกี่ยวข้องกัน และมีอำนาจชี้มูลความผิดผู้ฟ้องคดีในฐานความผิดที่กระทำความผิดทางวินัย ตามมาตรา ๘๑ แห่งพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญดังกล่าว ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๓ จึงมีอำนาจที่จะดำเนินการไต่สวนและวินิจฉัยชี้มูลความผิดทางวินัยตามฐานความผิดที่พิจารณาได้ความตามแนวบรรทัดฐานของศาลรัฐธรรมนูญ คำวินิจฉัยที่ ๒/๒๕๔๖ ซึ่งวินิจฉัยว่าการที่ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๓ วินิจฉัยข้อเท็จจริงและมีมติว่า ผู้ถูกกล่าวหากระทำความผิดวินัยอย่างร้ายแรงฐานทุจริตต่อหน้าที่และประพฤติชั่วอย่างร้ายแรงต้องฟังเป็นยุติ เนื่องจากผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๓ ได้ดำเนินการตามบทบัญญัติแห่งรัฐธรรมนูญ และพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญดังกล่าวโดยครบถ้วน ประกอบกับศาลรัฐธรรมนูญได้มีคำสั่งที่ ๕๑/๒๕๖๑ เรื่องพิจารณาที่ ๔/๒๕๖๐ เมื่อวันที่ ๒๑ สิงหาคม ๒๕๖๑ และคำสั่งที่ ๔๑/๒๕๖๓ เรื่องพิจารณาที่ ๙/๒๕๖๓ เมื่อวันที่ ๑๐ มิถุนายน ๒๕๖๓ วินิจฉัยไว้สอดคล้องกันว่า ตามมาตรา ๑๙ (๔)

/แห่งพระราชบัญญัติ...

แห่งพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๔๒ และที่แก้ไขเพิ่มเติม กำหนดให้ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๓ มีอำนาจไต่สวนและวินิจฉัยว่า เจ้าหน้าที่ของรัฐกระทำ ความผิดฐานทุจริตต่อหน้าที่ หรือกระทำความผิดต่อตำแหน่งหน้าที่ราชการ หรือความผิดต่อตำแหน่งหน้าที่ในการยุติธรรม หรือความผิดที่เกี่ยวข้องกัน ดังนั้น หากมูลความผิดที่ปรากฏตามคำกล่าวหาเจ้าหน้าที่ของรัฐและมูลความผิดที่ปรากฏจากการไต่สวนข้อเท็จจริงของผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๓ อยู่ในขอบอำนาจหน้าที่ของผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๓ แล้ว ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๓ ย่อมมีมติชี้มูลความผิดทางวินัยและทางอาญาและดำเนินการต่อไปได้ตามมาตรา ๙๑ แห่งพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญดังกล่าว

ประกอบกับรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๖๐ มาตรา ๒๑๐ วรรคหนึ่ง บัญญัติว่า ศาลรัฐธรรมนูญมีหน้าที่และอำนาจดังต่อไปนี้... (๒) พิจารณาวินิจฉัยปัญหาเกี่ยวกับหน้าที่และอำนาจขององค์กรอิสระ และมาตรา ๒๑๑ วรรคสี่ บัญญัติว่า คำวินิจฉัยของศาลรัฐธรรมนูญให้เป็นเด็ดขาด มีผลผูกพันศาล องค์กรอิสระ และหน่วยงานของรัฐ เมื่อผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๓ มีมติชี้มูลความผิดผู้ฟ้องคดีว่า การกระทำของผู้ฟ้องคดีมีมูลความผิดทางวินัยอย่างร้ายแรง ฐานปฏิบัติหน้าที่ราชการโดยจงใจไม่ปฏิบัติตามกฎหมาย ระเบียบของทางราชการ มติคณะรัฐมนตรี หรือนโยบายของรัฐบาล อันเป็นเหตุให้เสียหายแก่ราชการอย่างร้ายแรง และชี้มูลความผิดอีกกรณีหนึ่งว่า การกระทำของผู้ฟ้องคดีมีมูลความผิดวินัยอย่างไม่ร้ายแรง ฐานไม่ปฏิบัติหน้าที่ราชการด้วยความอดสาหะเอาใจใส่ ระมัดระวังรักษาประโยชน์ของทางราชการ และประมาทเลินเล่อในหน้าที่ราชการ แล้วมีหนังสือส่งให้ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๓ ผู้บังคับบัญชาพิจารณาโทษทางวินัยกับผู้ฟ้องคดี จึงมีผลเป็นยุติและผูกพันต่อผู้บังคับบัญชาของผู้ฟ้องคดี ให้ต้องพิจารณาโทษทางวินัยตามฐานความผิดที่ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๓ มีมติ โดยมีอาจใช้ดุลพินิจวินิจฉัยการกระทำของผู้ฟ้องคดีให้เป็นความผิดฐานอื่นใดได้ อีกทั้งไม่ต้องตั้งคณะกรรมการสอบสวนวินัยอีก และให้ถือว่ารายงาน เอกสาร และความเห็นของผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๓ เป็นสำนวนการสอบสวนทางวินัยตามกฎหมาย หรือระเบียบ หรือข้อบังคับว่าด้วยการบริหารงานบุคคลของผู้ถูกกล่าวหา โดยที่กรณีดังกล่าวเป็นการดำเนินการตามมาตรา ๙๑ และมาตรา ๙๒ แห่งพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญดังกล่าว ซึ่งเป็นการใช้อำนาจตามกฎหมายพิเศษ โดยเฉพาะ การที่ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ ได้ถือเอารายงานการไต่สวนข้อเท็จจริง และมติของผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๓ เป็นสำนวนการสอบสวนทางวินัย และขอความเห็นชอบต่อผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๒ ในการสั่งลงโทษแก่ผู้ฟ้องคดีตามฐานความผิดที่ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๓ ได้มีมติชี้มูล จึงเป็นไปตามขั้นตอน หรือวิธีการอันเป็นสาระสำคัญตามที่กฎหมายกำหนดแล้ว อีกทั้งศาลฎีกาแผนกคดีอาญาของผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมือง คดีหมายเลขดำที่ อม. ๖/๒๕๕๒ คดีหมายเลขแดงที่ อม. ๕/๒๕๕๒ ซึ่งพิพากษายกคำขอ โดยได้วินิจฉัยวางแนวบรรทัดฐานว่า เมื่อคณะกรรมการ ป.ป.ช. ได้พิจารณาข้อกล่าวหา

/จากสำนวน...

จากสำนวนการไต่สวนข้อเท็จจริงแล้วเห็นว่า การกระทำของผู้ถูกกล่าวหายังไม่พอพียงว่ามีมูลความผิดทางอาญา คงมีมูลความผิดทางวินัยอย่างร้ายแรง ฐานประมาทเลินเล่อในหน้าที่ราชการ อันเป็นเหตุให้เสียหายแก่ราชการอย่างร้ายแรง ซึ่งเป็นพฤติการณ์ที่เบากว่าคณะกรรมการ ป.ป.ช. ย่อมมีอำนาจที่จะรับฟังข้อเท็จจริงตามมูลฐานดังกล่าวมาพิจารณาวินิจฉัยชี้มูลความผิด ฐานประมาทเลินเล่อในหน้าที่ราชการได้ ซึ่งหากศาลฎีกามีคำพิพากษาในคดีใดแล้ว ก็ถือว่าเป็นที่สุด และคำพิพากษาดังกล่าวก็จะถือเป็นแนวบรรทัดฐานของคดีในลักษณะเดียวกันตลอดไปจนกว่าศาลฎีกาจะมีการแก้ไขเปลี่ยนแปลงแนวคำพิพากษานั้น ซึ่งการแก้ไขเปลี่ยนแปลงก็จะกระทำได้ในที่ประชุมใหญ่ของศาลฎีกาเท่านั้น และแนวบรรทัดฐานนี้ทำให้ผู้ก่อกวนเฉพาะคู่ความในคดีใดคดีหนึ่ง แต่ต้องถือว่าเป็นการผูกพันในทุกคดีในข้อหาและข้อเท็จจริงเช่นเดียวกัน ดังนั้น คำวินิจฉัยของศาลดังกล่าวย่อมเป็นบรรทัดฐานว่า ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๓ มีอำนาจไต่สวนข้อเท็จจริงและชี้มูลความผิดทางวินัยฐานอื่น หาใช่มีอำนาจไต่สวนข้อเท็จจริงและชี้มูลความผิดเฉพาะความผิดทางวินัยฐานทุจริตต่อหน้าที่เท่านั้น ประกอบกับหากตีความว่าผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๓ ไม่มีอำนาจในการชี้มูลความผิดทางวินัยฐานอื่น ซึ่งมีใช้ความผิดฐานทุจริตต่อหน้าที่แล้ว หากข้อเท็จจริงที่ปรากฏจากการไต่สวนพบว่าการกระทำดังกล่าวของผู้ฟ้องคดีเป็นความผิดกรรมเดียว รวมถึงการกระทำในส่วนที่เป็นความผิดต่อตำแหน่งหน้าที่ราชการ อันเป็นความผิดทางวินัยฐานอื่นด้วย กระบวนการตามที่ศาลปกครองมีคำสั่ง ก็จำเป็นต้องแยกความผิดต่อตำแหน่งหน้าที่ราชการ อันเป็นความผิดทางวินัยฐานอื่นดังกล่าวแจ้งให้ผู้บังคับบัญชาดำเนินการในความผิดกรรมเดียวกัน และหลังจากนั้นผู้ฟ้องคดีจะใช้สิทธิโต้แย้งโดยนำคดีในการกระทำกรรมเดียวกันมาฟ้องต่อศาลปกครองอีกครั้งหนึ่ง ซึ่งจะเห็นได้ว่าการตีความตามนัยดังกล่าวมีผลเป็นการฝ่าฝืนหลักการของกฎหมาย อันเป็นการที่คู่กรณีเดียวกันฟ้องคดีในประเด็นที่ได้วินิจฉัยโดยอาศัยเหตุอย่างเดียวกัน เป็นการฟ้องซ้ำ ต้องห้ามตามข้อ ๙๗ แห่งระเบียบของที่ประชุมใหญ่ตุลาการในศาลปกครองสูงสุด ว่าด้วยวิธีพิจารณาคดีปกครอง พ.ศ. ๒๕๔๓ (เทียบเคียงคำสั่งศาลปกครองสูงสุดที่ ๒๐๒/๒๕๕๕) นอกจากนั้น การตีความในทำนองการดำเนินคดีโดยแยกฐานความผิดและแบ่งหน่วยงาน สำหรับการไต่สวนพยานหลักฐานออกจากกัน ทั้งที่เป็นการกระทำกรรมเดียวกันนั้นยังขัดกับหลักการห้ามดำเนินกระบวนการพิจารณาซ้ำ (double jeopardy) ซึ่งเป็นหลักการสากล อันมุ่งคุ้มครองบุคคลไม่ให้เกิดความเดือดร้อน อันเกิดจากการสืบสวนหาพยานหลักฐานมาพิสูจน์ความผิดซ้ำโดยไม่รู้จักจบสิ้น ซึ่งหลักการดังกล่าวเป็นหลักกฎหมายทั่วไปที่เป็นสากลที่ใช้กันอยู่ในปัจจุบัน ดังนั้น จึงมีการตราพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๔๒ และพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๖๑ ให้ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๓ มีอำนาจวินิจฉัยชี้มูลความผิดทางวินัยแก่ผู้ฟ้องคดีในความผิดทางวินัยฐานทุจริตต่อหน้าที่

/และฐานความผิด...

และฐานความผิดอื่นที่เกี่ยวข้องดังกล่าวได้ ดังนั้น มติของผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๓ ที่วินิจฉัยชี้มูลความผิดของผู้ฟ้องคดี จึงมีผลเป็นยุติและผูกพันต่อผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ ในฐานะผู้บังคับบัญชาของผู้ฟ้องคดีให้ต้องพิจารณาโทษทางวินัยตามฐานความผิดที่ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๓ มีมติ โดยมีอาจใช้ดุลพินิจวินิจฉัยการกระทำของผู้ฟ้องคดีให้เป็นความผิดฐานอื่นใดได้ อีกทั้งไม่ต้องตั้งคณะกรรมการสอบสวนทางวินัยอีก และให้ถือว่ารายงานเอกสารและความเห็นของผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๓ เป็นสำนวนการสอบสวนทางวินัยของคณะกรรมการสอบสวนทางวินัยตามกฎหมาย หรือระเบียบหรือข้อบังคับว่าด้วยการบริหารงานบุคคลของผู้ฟ้องคดี โดยกรณีดังกล่าวเป็นการดำเนินการตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต ซึ่งเป็นการใช้อำนาจตามกฎหมายพิเศษโดยเฉพาะ ดังนั้น การที่ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ มีคำสั่งลงโทษใส่ผู้ฟ้องคดีออกจากราชการ จึงชอบด้วยกฎหมายแล้ว

เมื่อข้อเท็จจริงตามการไต่สวนรับฟังเป็นยุติแล้วว่า ผู้ฟ้องคดีเมื่อครั้งดำรงตำแหน่งช่างโยธา เทศบาลตำบลท่านา อำเภอกะปง จังหวัดพังงา ได้รับการแต่งตั้งให้เป็นกรรมการตรวจรับพัสดุ เมื่อวันที่ ๑๐ สิงหาคม ๒๕๔๔ เทศบาลตำบลท่านา อำเภอกะปง จังหวัดพังงา โดยนายคมกฤษ ใจหลัก นายกเทศมนตรีตำบลท่านา ได้สั่งการให้นางปิยมาภรณ์ โสัสกุล ดำเนินการตั้งเรื่องขออนุมัติจัดซื้อมิเตอร์น้ำ จำนวน ๑๐๐ เครื่อง จากร้านก๊อบวิสดุก่อสร้าง โดยทำหลักฐานตามเทศบัญญัติงบประมาณรายจ่ายประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๔๔ และนายคมกฤษได้อนุมัติตามบันทึกของเทศบาลตำบลท่านา ลงวันที่ ๑๐ สิงหาคม ๒๕๔๔ ให้ดำเนินการจัดซื้อมิเตอร์น้ำสำหรับใช้ในกิจการประปา จำนวน ๑๐๐ ลูก ภายในวงเงิน ๓๖,๐๐๐ บาท โดยบันทึกดังกล่าวมีนางปิยมาภรณ์ เจ้าหน้าที่พัสดุ และนายสุเทพ หลีสกุล ปลัดเทศบาลตำบลท่านา ในฐานะหัวหน้าเจ้าหน้าที่พัสดุ เป็นผู้ลงนามเสนอ พร้อมทั้งได้ขออนุมัติแต่งตั้งคณะกรรมการตรวจรับพัสดุ รวม ๓ คน ตามระเบียบกระทรวงมหาดไทยว่าด้วยการพัสดุของหน่วยการบริหารราชการส่วนท้องถิ่น พ.ศ. ๒๕๓๕ แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ ๖) พ.ศ. ๒๕๔๓ ประกอบด้วย นายสุเทพ ปลัดเทศบาลตำบลท่านา เป็นประธานกรรมการตรวจรับพัสดุ นายชวรวัย จีวะรัตน์ เจ้าหน้าที่จัดเก็บรายได้ ๓ และผู้ฟ้องคดี ช่างโยธา ๒ เป็นกรรมการตรวจรับพัสดุ โดยให้มีหน้าที่ตรวจรับมิเตอร์น้ำ ตามบันทึกการซื้อโดยวิธีตกลงราคา ตามบันทึกการซื้อโดยวิธีตกลงราคา - ใบสั่งซื้อ ลงวันที่ ๑๐ สิงหาคม ๒๕๔๔ ระหว่าง นายคมกฤษ นายกเทศมนตรีตำบลท่านา ผู้ซื้อ กับร้านก๊อบวิสดุก่อสร้างโดยนายสุรพล เจียบุญธร ผู้ขาย ตกลงซื้อขायมิเตอร์น้ำขนาด ๐.๕ นิ้ว จำนวน ๑๐๐ เครื่อง ราคาหน่วยละ ๓๖๐ บาท เป็นเงิน ๓๖,๐๐๐ บาท โดยนายคมกฤษได้อนุมัติให้จัดซื้อมิเตอร์น้ำดังกล่าว ต่อมาเมื่อวันที่ ๑๕ สิงหาคม ๒๕๔๔ ผู้ฟ้องคดีกับพวกซึ่งได้รับการแต่งตั้งเป็นคณะกรรมการตรวจรับพัสดุได้ทำการตรวจรับมิเตอร์น้ำที่สำนักงานเทศบาลตำบลท่านาและได้จัดทำใบตรวจรับพัสดุว่า คณะกรรมการผู้มิชามช่างทำยนี้

/ได้พร้อมกัน...

ได้พร้อมกันตรวจรับพัสดุ ซึ่งร้านก๊อบวัสตุก่อสร้างเป็นผู้จำหน่าย ตามใบส่งของ/ใบเสร็จรับเงิน เลขที่ ๐๔๑๔ เล่มที่ ๐๐๙ ลงวันที่ ๑๑ สิงหาคม ๒๕๔๔ ปรากฏลายมือชื่อนายคมกฤษ เป็นผู้รับของ เพื่อใช้ในการบริหารของกิจการประปาเทศบาลตำบลท่านา มีรายละเอียดพัสดุดังกล่าว ๑ รายการ คือ มิเตอร์น้ำขนาด ๐.๕๐ นิ้ว จำนวน ๑๐๐ ลูก เป็นเงิน ๓๖,๐๐๐ บาท ประกอบกับผู้ฟ้องคดีกับพวกซึ่งได้รับการแต่งตั้งเป็นคณะกรรมการตรวจรับพัสดุมิเตอร์น้ำเห็นว่า มีปริมาณ และคุณภาพถูกต้องครบถ้วน ทั้งราคาก็ได้เป็นไปตามราคาในท้องตลาด โดยผู้ฟ้องคดีกับพวก ได้ลงลายมือชื่อตรวจรับพัสดุดังกล่าว ทั้งนี้โดยข้อเท็จจริงไม่ได้มีการส่งมอบมิเตอร์น้ำตามที่ได้มีการตกลงราคาและสั่งซื้อให้แก่เทศบาลตำบลท่านาตามวันเวลาดังกล่าวแต่อย่างใด ต่อมาเมื่อวันที่ ๑๘ กันยายน ๒๕๔๔ เทศบาลตำบลท่านาได้มีฎีกาเบิกเงินตามงบประมาณเทศบาลตำบลท่านา ปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๔๔ เลขที่ผู้เบิก ๒๗/๒๕๔๔ และเลขคลังรับที่ ๒๗/๒๕๔๔ โดยนายสุเทพ ได้ลงลายมือชื่อในฐานะหัวหน้าหน่วยงาน และในฐานะหัวหน้าหน่วยงานคลัง เพื่อเรียน ปลัดเทศบาลเทศบาลว่า เห็นควรให้เบิกจ่ายได้ และนายสุเทพได้ลงนามในฐานะปลัดเทศบาล เพื่อเรียนนายคมกฤษ ว่า เห็นควรให้เบิกจ่ายได้ ซึ่งนายคมกฤษก็ได้ลงนามอนุมัติให้เบิกจ่ายเงิน ตามฎีกา จำนวน ๓๖,๐๐๐ บาท และได้จ่ายเงินให้กับร้านก๊อบวัสตุก่อสร้างไป ตามใบเสร็จรับเงิน/ใบกำกับภาษี เล่มที่ ๐๐๔ เลขที่ ๐๑๖๕ ลงวันที่ ๑๘ กันยายน ๒๕๔๔ เป็นเงินจำนวน ๓๖,๐๐๐ บาท ทั้งนี้ไม่มีการจัดซื้อมิเตอร์น้ำจริง และไม่มีการส่งมอบมิเตอร์น้ำให้แก่ทางเทศบาลตำบลท่านา ตามที่ได้ดำเนินการจัดซื้อแต่อย่างใด การกระทำดังกล่าวทำให้เทศบาลตำบลท่านาได้รับความเสียหาย เป็นเงินจำนวน ๓๖,๐๐๐ บาท ซึ่งพยานบุคคล นายสุรพล เจ้าของร้าน ก๊อบวัสตุก่อสร้าง ได้ให้ถ้อยคำต่อผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๓ ว่า “เมื่อวันที่ ๗ มีนาคม ๒๕๔๓ นายคมกฤษ ได้มาติดต่อขอซื้อมาตรวัดน้ำจำนวน ๘๐ ลูก ในนามเทศบาลตำบลท่านา มิใช่การซื้อในนามส่วนตัว ร้านก๊อบวัสตุก่อสร้างจึงได้ออกใบส่งของ/ใบกำกับภาษี เล่มที่ ๐๐๔ เลขที่ ๐๑๕๗ ตัวเงินรวมภาษีมูลค่าเพิ่มแล้ว ๒๙,๒๐๐.๗๓ บาท แต่หลักฐานต้นฉบับที่อยู่ร้านไม่ปรากฏคำว่า “ยืม” โดยร้านก๊อบวัสตุก่อสร้างได้ตรวจสอบจากสำเนาใบเสร็จรับเงิน ตั้งแต่เล่มที่ ๑ วันที่ ๒๓ กรกฎาคม ๒๕๔๒ จนถึงใบเสร็จรับเงินเล่มที่ ๕ ไม่ปรากฏว่าเทศบาลตำบลท่านาได้ชำระเงินแต่อย่างใด เนื่องจากหากมีการชำระเงิน ร้านก๊อบวัสตุก่อสร้างก็จะออกใบเสร็จรับเงินให้ทุกครั้ง หลังจากนั้น ร้านก๊อบวัสตุก่อสร้างได้ทวงถามค่ามาตรวัดน้ำจากนายคมกฤษ จนล่วงเลยมาประมาณกลางปี พ.ศ. ๒๕๔๔ นายคมกฤษแจ้งว่าหลักฐานใบส่งของเดิมสูญหาย จึงขอให้ร้าน ก๊อบวัสตุก่อสร้างออกใบส่งของให้ใหม่ ร้านก๊อบวัสตุก่อสร้างจึงออกใบส่งของ/ใบกำกับภาษี เล่มที่ ๐๐๙ เลขที่ ๐๔๑๔ ลงวันที่ ๑๑ สิงหาคม ๒๕๔๔ โดยนายคมกฤษขอเพิ่มจำนวน มาตรวัดน้ำอีก ๒๐ ลูก รวมเป็น ๑๐๐ ลูก รวมภาษีมูลค่าเพิ่มเป็นเงินจำนวน ๓๖,๐๐๐ บาท ต่อมาวันที่ ๑๘ กันยายน ๒๕๔๔ เทศบาลตำบลท่านาได้นำเงินจำนวน ๓๖,๐๐๐ บาท มาจ่าย

ให้กับร้าน...

ให้กับร้านก๊อปปี้วัสดุก่อสร้าง ตามใบเสร็จรับเงินเล่มที่ ๐๐๔ เลขที่ ๐๑๖๕ ลงวันที่ ๑๘ กันยายน ๒๕๔๔” จากข้อเท็จจริงและพยานหลักฐานดังกล่าวย่อมแสดงให้เห็นได้ว่า ผู้ฟ้องคดีซึ่งได้รับการแต่งตั้งเป็นคณะกรรมการตรวจรับพัสดุได้ตรวจรับพัสดุและลงนามตรวจรับพัสดุ ในฐานะกรรมการตรวจรับพัสดุ โดยไม่ได้มีการจัดซื้อมิเตอร์น้ำจริง และไม่ได้ทำการตรวจสอบหรือตรวจนับพัสดุแต่อย่างใด อีกทั้งผู้ฟ้องคดีมิได้โต้แย้งคัดค้านก่อนที่จะมีการลงนามตรวจรับพัสดุและจัดทำฎีกาเบิกจ่ายเงินดังกล่าว การกระทำของผู้ฟ้องคดีจึงเป็นการจัดทำหลักฐานการจัดซื้อมิเตอร์น้ำประปาและเบิกจ่ายเงินในปี พ.ศ. ๒๕๔๔ เป็นเท็จ ดังนั้น การกระทำของผู้ฟ้องคดี จึงมีมูลความผิดทางวินัยอย่างร้ายแรง ฐานปฏิบัติหน้าที่ราชการโดยจงใจไม่ปฏิบัติตามกฎหมาย ระเบียบของทางราชการ มติคณะรัฐมนตรี หรือนโยบายของรัฐบาล อันเป็นเหตุให้เสียหายแก่ราชการอย่างร้ายแรง ตามประกาศคณะกรรมการพนักงานเทศบาลจังหวัดพังงา เรื่อง หลักเกณฑ์และเงื่อนไขในการสอบสวนการลงโทษทางวินัย การให้ออกจากราชการ การอุทธรณ์ และการร้องทุกข์ ลงวันที่ ๒๘ ธันวาคม ๒๕๔๔ ข้อ ๖ วรรคสอง และมีมูลความผิดทางอาญา ฐานเป็นพนักงานปฏิบัติหรือละเว้นการปฏิบัติหน้าที่โดยมิชอบ เพื่อให้เกิดความเสียหายแก่ผู้หนึ่งผู้ใด หรือปฏิบัติหรือละเว้นการปฏิบัติหน้าที่โดยทุจริต และฐานเป็นเจ้าพนักงานมีหน้าที่ทำเอกสาร รับเอกสาร หรือรอกข้อความลงในเอกสาร กระทำการรับรองเป็นหลักฐานว่าตนได้กระทำการอย่างใดขึ้น หรือว่าการอย่างใดได้กระทำต่อหน้าที่ตนอันเป็นความเท็จ และรับรองเป็นหลักฐานซึ่งข้อเท็จจริงอันเอกสารนั้นมุ่งพิสูจน์ความจริงอันเป็นความเท็จ ตามประมวลกฎหมายอาญา มาตรา ๑๕๗ และมาตรา ๑๖๒ (๑) และ (๔) แต่ความผิดตามประมวลกฎหมายอาญา มาตรา ๑๕๗ และมาตรา ๑๖๒ (๑) และ (๔) ได้ขาดอายุความแล้ว สิทธินำคดีอาญามาฟ้องจึงระงับไป ตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา มาตรา ๓๙ (๖) จึงให้ยุติการดำเนินคดีอาญากับผู้ฟ้องคดี การกระทำของผู้ฟ้องคดีดังกล่าวจึงอยู่ในอำนาจในการไต่สวนและวินิจฉัยของผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๓ ตามมาตรา ๑๙ (๔) ประกอบมาตรา ๘๔ แห่งพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๔๒ โดยความผิดต่อตำแหน่งหน้าที่ราชการ ซึ่งผู้ฟ้องคดีมีหน้าที่ต้องปฏิบัติหน้าที่ให้เป็นไปตามกฎหมาย ระเบียบของทางราชการ มติคณะรัฐมนตรี หรือนโยบายของรัฐบาล อันเป็นหน้าที่หลักในความรับผิดชอบของผู้ฟ้องคดีที่ต้องปฏิบัติหน้าที่ให้ถูกต้องตามกฎหมาย และระเบียบของทางราชการกำหนดไว้ เมื่อการกระทำของผู้ฟ้องคดีเป็นความผิดทางอาญาตามที่ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๓ มีมติชี้มูลความผิด อันมีสาเหตุหลักมาจากการกระทำที่ผู้ฟ้องคดีไม่ปฏิบัติให้ถูกต้องตามกฎหมาย ระเบียบของทางราชการ มติคณะรัฐมนตรี หรือนโยบายของรัฐบาล ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๓ จึงมีอำนาจชี้มูลความผิดทางวินัย ฐานปฏิบัติหน้าที่ราชการโดยจงใจไม่ปฏิบัติตามกฎหมาย ระเบียบของทางราชการ มติคณะรัฐมนตรี หรือนโยบายของรัฐบาล อันเป็นเหตุให้

/เสียหาย...

เสียหายแก่ราชการอย่างร้ายแรง ซึ่งเป็นผลโดยตรงมาจากความผิดต่อตำแหน่งหน้าที่ราชการ ทั้งนี้ เพราะความผิดต่อตำแหน่งหน้าที่ราชการที่กำหนดไว้ในประมวลกฎหมายอาญาตามที ศาสตราปกรณณ์เคยวินิจฉัยไว้ ย่อมยึดโยงกับความผิดทางวินัยโดยอัตโนมัติ ซึ่งเป็นผลทางกฎหมาย ที่มุ่งให้เกิดผลบังคับให้สอดคล้องกัน ทั้งทางอาญาและทางวินัย โดยหากนำประมวลกฎหมาย อาญา มาเทียบกับการลงโทษทางวินัย ก็ จะพบว่า บทบัญญัติทั้งทางอาญาและทางวินัย มีความสอดคล้องกันจากผลแห่งการกระทำ ความผิดครั้งเดียวกันของผู้ฟ้องคดี ดังนั้น มติชี้มูล ความผิดของผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๓ คำสั่งลงโทษของผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ และมติยกอุทธรณ์ของ ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๒ จึงชอบด้วยกฎหมายแล้ว

ขอให้ศาลปกครองสูงสุดมีคำพิพากษาหรือคำสั่งกลับคำพิพากษาของศาลปกครองชั้นต้น เป็นยกฟ้อง

ผู้ฟ้องคดีแก้อุทธรณ์ว่า ที่ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ อ้างว่าเมื่อผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๓ ได้ชี้มูล ความผิดตามประมวลกฎหมายอาญา มาตรา ๑๕๗ จึงมีอำนาจไต่สวนและชี้มูลความผิดทางวินัย ฐานปฏิบัติหน้าที่ราชการโดยจงใจไม่ปฏิบัติตามกฎหมาย ระเบียบของทางราชการ มติคณะรัฐมนตรี หรือนโยบายของรัฐบาล อันเป็นเหตุให้เสียหายแก่ราชการอย่างร้ายแรง เพราะเป็นความผิด ที่เกี่ยวข้องกันตามที่มาตรา ๑๙ (๔) แห่งพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๕๔ บัญญัติไว้ และอ้างถึงความเห็นของคณะกรรมการ กฤษฎีกา เรื่องเสร็จที่ ๗๘๔/๒๕๖๒ นั้น ผู้ฟ้องคดีเห็นว่าคดีนี้มูลเหตุเกิดจากการที่ผู้ฟ้องคดี ถูกกล่าวหาว่าได้กระทำความผิดในการตรวจรับพัสดุเมื่อปี พ.ศ. ๒๕๔๔ และผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๓ ได้แต่งตั้งคณะอนุกรรมการไต่สวนเมื่อวันที่ ๒๕ มกราคม ๒๕๕๐ ซึ่งขณะนั้นพระราชบัญญัติ ประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๔๒ ใช้บังคับ ซึ่งมาตรา ๑๙ บัญญัติว่า คณะกรรมการ ป.ป.ช. มีอำนาจหน้าที่ดังต่อไปนี้... (๓) ไต่สวนและวินิจฉัยว่าเจ้าหน้าที่ ของรัฐรั่วรอยผิดปกติ กระทำความผิดฐานทุจริตต่อหน้าที่หรือกระทำความผิดต่อตำแหน่ง หน้าที่ราชการ หรือความผิดต่อตำแหน่งหน้าที่ในการยุติธรรม เมื่อกฎหมายที่มีผลใช้บังคับอยู่ใน ขณะที่ผู้ฟ้องคดีถูกกล่าวหาว่ามีการกระทำความผิด คือ ปี พ.ศ. ๒๕๔๔ ขณะที่ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๓ มีคำสั่งแต่งตั้งคณะอนุกรรมการไต่สวนขึ้น คือ วันที่ ๒๕ มกราคม ๒๕๕๐ ไม่ได้บัญญัติให้ ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๓ มีอำนาจหน้าที่ไต่สวนและชี้มูลความผิดทางวินัย ฐานปฏิบัติหน้าที่ราชการ โดยจงใจไม่ปฏิบัติตามกฎหมาย ระเบียบของทางราชการ มติคณะรัฐมนตรี หรือนโยบายของรัฐบาล อันเป็นเหตุให้เสียหายแก่ราชการอย่างร้ายแรงแต่อย่างใด และกฎหมายในขณะนั้นก็ได้บัญญัติให้ มีคำว่า “หรือความผิดที่เกี่ยวข้องกัน” อีกด้วย ดังนั้น ในคดีนี้ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๓ จึงไม่มีอำนาจ หน้าที่ไต่สวนและชี้มูลความผิดทางวินัยแก่ผู้ฟ้องคดีฐานปฏิบัติหน้าที่ราชการโดยจงใจไม่ปฏิบัติ ตามกฎหมาย ระเบียบของทางราชการ มติคณะรัฐมนตรี หรือนโยบายของรัฐบาล อันเป็นเหตุให้

/เสียหาย...

เสียหายแก่ทางราชการอย่างร้ายแรง และไม่สามารถนำเอาคำว่า “หรือความผิดที่เกี่ยวข้องกัน” ที่กฎหมายในขณะนั้นไม่ได้บัญญัติไว้ เพียงแต่มีการบัญญัติขึ้นเพิ่มเติมในภายหลังตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๕๔ มาตรา ๑๙ (๔) มาใช้บังคับกับคดีนี้ได้ เพราะการใช้บทกฎหมายให้มีผลย้อนหลังให้ใช้ได้ เฉพาะบทกฎหมายที่เป็นคุณกับคู่กรณีเท่านั้น ดังนั้น การที่ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ อ้างถึงความเห็นของคณะกรรมการกฤษฎีกา เรื่องเสรีที่ ๗๘๔/๒๕๖๒ ซึ่งเป็นเพียงการให้ความเห็นในทางกฎหมายที่มีความเห็นเกี่ยวกับประเด็น “หรือความผิดที่เกี่ยวข้องกัน” รวมอยู่ในความเห็นดังกล่าวด้วย และการกล่าวอ้างถึงพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๕๔ มาตรา ๑๙ (๔) จึงไม่อาจรับฟังได้

สำหรับกรณีที่ถูกฟ้องคดีที่ ๑ อ้างถึงกรณีที่ยกการเป็นโจทก์ยื่นฟ้องผู้ฟ้องคดีต่อศาลอาญาคดีทุจริตและประพฤติมิชอบภาค ๘ คดีหมายเลขดำที่ อท ๑๗/๒๕๖๓ นั้น บัดนี้ ศาลอาญาคดีทุจริตและประพฤติมิชอบภาค ๘ ได้มีคำพิพากษา เป็นคดีหมายเลขแดงที่ อท ๗๖/๒๕๖๓ ลงวันที่ ๒๒ ธันวาคม ๒๕๖๓ โดยพิพากษายกฟ้องผู้ฟ้องคดี และคดีดังกล่าวได้ถึงที่สุดแล้ว ส่วนที่ถูกฟ้องคดีที่ ๑ อ้างว่าความผิดต่อตำแหน่งหน้าที่ราชการเป็นความผิดทางวินัยฐานอื่นด้วย หากแยกความผิดแล้วแจ้งให้ผู้บังคับบัญชาดำเนินการในความผิดกรรมเดียวกัน จะเกิดปัญหาเป็นฟ้องซ้ำได้ นั้น เห็นว่า ประมวลกฎหมายอาญาได้บัญญัติถึงองค์ประกอบและโทษเกี่ยวกับความผิดต่อตำแหน่งหน้าที่ราชการไว้ใน ภาค ๒ ลักษณะ ๒ หมวด ๒ มาตรา ๑๔๗ ถึงมาตรา ๑๖๖ อย่างชัดเจน ดังนั้น ความผิดต่อตำแหน่งหน้าที่ราชการจึงเป็นมูลความผิดทางอาญาหาใช่มูลความผิดทางวินัยแต่อย่างใดไม่ ส่วนประเด็นเรื่องการฟ้องซ้ำเป็นข้ออ้างเดิมของผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๓ ซึ่งศาลปกครองชั้นต้นไม่ได้วินิจฉัยในประเด็นนี้ ผู้ฟ้องคดีเห็นว่าการฟ้องซ้ำเป็นเรื่องของการคาดการณ์ในอนาคตที่อาจจะเกิดขึ้นหรือไม่เกิดขึ้นก็ได้ เนื่องจากคดีนี้ยังไม่มีคำพิพากษาถึงที่สุดแต่อย่างใด ยังไม่มีการสอบสวนใหม่ และยังไม่มีการลงโทษทางวินัยแต่อย่างใด ดังนั้น การที่จะเกิดเป็นปัญหาฟ้องซ้ำหรือไม่ จึงเป็นเพียงการคาดการณ์ในอนาคตที่ยังไกลเกินกว่าเหตุ ข้ออ้างของผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ ที่ว่าความผิดต่อตำแหน่งหน้าที่ราชการเป็นความผิดทางวินัยฐานอื่นด้วย หากแยกความผิดแล้วแจ้งให้ผู้บังคับบัญชาดำเนินการในความผิดกรรมเดียวกัน จะเกิดเป็นปัญหาฟ้องซ้ำได้ จึงไม่อาจรับฟังได้ ส่วนที่ถูกฟ้องคดีที่ ๑ อ้างว่าการดำเนินคดีโดยแยกฐานความผิด แบ่งหน่วยงานสำหรับการไต่สวนพยานหลักฐานออกจากกัน ทั้งที่เป็นการกระทำการกรรมเดียวกัน ยังขัดกับหลักการห้ามดำเนินกระบวนการซ้ำ (double jeopardy) ซึ่งเป็นหลักการสากลอันมุ่งคุ้มครองบุคคลไม่ให้เกิดความเดือดร้อนอันเกิดจากการสืบสวนหาพยานหลักฐานมาพิสูจน์ความผิดซ้ำ นั้น ศาลปกครองชั้นต้นได้มีข้อสังเกตเกี่ยวกับแนวทางหรือวิธีการดำเนินการให้เป็นไปตามคำพิพากษาว่า ให้ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ ดำเนินการสอบสวนผู้ฟ้องคดีใหม่ตามขั้นตอน

/และวิธีการ...

และวิธีการที่กฎหมายและระเบียบกำหนดไว้ เพื่อออกคำสั่งลงโทษทางวินัยผู้ฟ้องคดีให้เหมาะสม และถูกต้องกับข้อเท็จจริงต่อไป ดังนั้น ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ อ้างว่า “ห้ามดำเนินกระบวนการพิจารณาซ้ำ (double jeopardy)” จึงขัดแย้งกับข้อสังเกตเกี่ยวกับแนวทางหรือวิธีการดำเนินการให้เป็นไปตามคำพิพากษาของศาลปกครองชั้นต้นอย่างชัดเจน ส่วนที่ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ อ้างว่า ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ ได้ถือปฏิบัติตามมติของผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๓ ซึ่งดำเนินการอยู่ในขอบอำนาจหน้าที่ของคณะกรรมการ ป.ป.ช. โดยไม่แต่งตั้งคณะกรรมการสอบสวนทางวินัยอีก การปฏิบัติตามมติดังกล่าวจึงเป็นการปฏิบัติที่ชอบด้วยกฎหมายและระเบียบแล้ว นั้น เห็นว่า คำสั่งของผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ ตามคำสั่งเทศบาลตำบลท่านา ที่ ๑๓๓/๒๕๖๑ ลงวันที่ ๒๗ กันยายน ๒๕๖๑ ที่ลงโทษไล่ออกผู้ฟ้องคดีออกจากราชการ เป็นคำสั่งที่มีผลเป็นการสร้างนิติสัมพันธ์อันมีผลกระทบต่อสถานภาพของสิทธิในการรับราชการของผู้ฟ้องคดี จึงเป็นคำสั่งทางปกครอง ตามมาตรา ๕ แห่งพระราชบัญญัติวิธีปฏิบัติราชการทางปกครอง พ.ศ. ๒๕๓๙ ซึ่งการพิจารณาถึงความชอบด้วยกฎหมายของคำสั่งทางปกครองนั้น ต้องพิจารณาทั้งรูปแบบ ขั้นตอน และวิธีการอันเป็นสาระสำคัญตามที่กำหนดในบัญญัติไว้ตลอดจนต้องพิจารณาถึงเนื้อหาของคำสั่งทางปกครองว่าเจ้าหน้าที่ใช้ดุลพินิจภายในขอบเขตแห่งเจตนารมณ์ของกฎหมายที่ให้อำนาจเจ้าหน้าที่ออกคำสั่งทางปกครองหรือไม่ แล้วยังจะต้องพิจารณาถึงอำนาจหน้าที่ของเจ้าหน้าที่ที่เกี่ยวข้องในทุกกระบวนการก่อนออกคำสั่งอีกด้วย ส่วนอำนาจหน้าที่ของเจ้าหน้าที่ผู้ออกคำสั่งเป็นข้อกฎหมายเกี่ยวกับความสงบเรียบร้อยของประชาชนที่บังคับให้ทุกฝ่ายต้องร่วมมือกันตรวจสอบถึงความถูกต้องก่อนออกคำสั่งทางปกครอง เมื่อกฎหมายที่มีผลใช้บังคับในขณะเกิดเหตุ คือ มาตรา ๑๙ (๓) แห่งพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๔๒ บัญญัติให้คณะกรรมการ ป.ป.ช. มีอำนาจหน้าที่ไต่สวนและวินิจฉัยว่าเจ้าหน้าที่ของรัฐร้ายรอยผิดปกติกระทำความผิดฐานทุจริตต่อหน้าที่ หรือกระทำความผิดต่อตำแหน่งหน้าที่ราชการ หรือความผิดต่อตำแหน่งหน้าที่ในการยุติธรรม ดังนั้น การที่ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๓ มีหนังสือสำนักงาน ป.ป.ช. ลับ ที่ ปช ๐๑.๐๑ (พง)/๐๑๕๗ ลงวันที่ ๓๐ พฤษภาคม ๒๕๖๑ ถึงผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ เพื่อให้พิจารณาโทษทางวินัยเจ้าหน้าที่ที่เกี่ยวข้องรวมถึงผู้ฟ้องคดีด้วย โดยในส่วนของผู้ฟ้องคดี นั้น ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๓ เห็นว่าการปฏิบัติหน้าที่ของผู้ฟ้องคดีมีมูลความผิดทางวินัยอย่างร้ายแรงฐานปฏิบัติหน้าที่ราชการโดยจงใจไม่ปฏิบัติตามกฎหมาย ระเบียบของทางราชการ มติคณะรัฐมนตรี หรือนโยบายของรัฐบาล อันเป็นเหตุให้เสียหายแก่ทางราชการอย่างร้ายแรง จึงเป็นกรณีที่ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๓ ไม่ได้ชี้มูลความผิดว่าผู้ฟ้องคดีกระทำความผิดวินัย ฐานทุจริตต่อหน้าที่ ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๓ จึงไม่มีอำนาจหน้าที่ในการไต่สวนข้อเท็จจริงและชี้มูลความผิดทางวินัยแก่ผู้ฟ้องคดีในความผิดวินัยฐานปฏิบัติหน้าที่ราชการ โดยจงใจไม่ปฏิบัติตามกฎหมาย ระเบียบของทางราชการ มติคณะรัฐมนตรี หรือนโยบายของรัฐบาล อันเป็นเหตุให้เสียหายแก่ทางราชการอย่างร้ายแรง

/การที่...

การที่ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๓ ใต้อำนาจข้อเท็จจริงและข้อมูลความผิดทางวินัยแก่ผู้ฟ้องคดี ในความผิดวินัยฐานดังกล่าวกว่า จึงเป็นการกระทำที่ไม่มีอำนาจตามกฎหมาย มติของผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๓ ที่ข้อมูลความผิดทางวินัยแก่ผู้ฟ้องคดี จึงไม่ผูกพันผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ ซึ่งเป็นผู้บังคับบัญชาของผู้ฟ้องคดีและผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ จะถือเอารายงานการไต่สวนข้อเท็จจริงและความเห็นของผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๓ มาเป็นสำนวนการสอบสวนทางวินัยของคณะกรรมการสอบสวนวินัยตามกฎหมายระเบียบบริหารงานบุคคลส่วนท้องถิ่นไม่ได้ ดังนั้น คำสั่งลงโทษไล่ผู้ฟ้องคดีออกจากราชการที่ไม่ได้แต่งตั้งคณะกรรมการสอบสวนทางวินัยขึ้นทำการสอบสวนข้อเท็จจริงความผิดทางวินัยฐานปฏิบัติหน้าที่ราชการโดยจงใจไม่ปฏิบัติตามกฎหมาย ระเบียบของทางราชการ มติคณะรัฐมนตรีหรือนโยบายของรัฐบาล อันเป็นเหตุให้เสียหายแก่ทางราชการอย่างร้ายแรง ตามข้อ ๖ วรรคสองของประกาศคณะกรรมการพนักงานเทศบาลจังหวัดพังงา เรื่อง หลักเกณฑ์และเงื่อนไขในการสอบสวนการลงโทษทางวินัย การให้ออกจากราชการ การอุทธรณ์และการร้องทุกข์ ลงวันที่ ๒๘ ธันวาคม ๒๕๔๔ กำหนดไว้ จึงไม่ได้เป็นไปตามรูปแบบ ขั้นตอน หรือวิธีการที่เป็นสาระสำคัญในการมีคำสั่งลงโทษทางวินัยอย่างร้ายแรงแก่พนักงานเทศบาล กรณีจึงเป็นคำสั่งลงโทษทางวินัยที่ไม่ชอบด้วยกฎหมาย นอกจากนั้น โดยที่ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๓ ได้จัดประชุมและมีมติข้อมูลความผิดทางวินัยและออกรายงานการไต่สวนข้อเท็จจริง เมื่อวันที่ ๑๘ มกราคม ๒๕๖๑ และผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๓ มีหนังสือสำนักงาน ป.ป.ช. ลับ ที่ ปช ๐๑.๐๑(พง)/๐๑๕๗ ลงวันที่ ๓๐ พฤษภาคม ๒๕๖๑ ถึงผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ เพื่อให้พิจารณาโทษทางวินัยเจ้าหน้าที่ที่เกี่ยวข้องรวมถึงผู้ฟ้องคดีด้วย แต่พระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๖๑ ได้ประกาศใช้ในราชกิจจานุเบกษา เล่ม ๑๓๕ ตอนที่ ๕๒ ก เมื่อวันที่ ๒๑ กรกฎาคม ๒๕๖๑ พระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๖๑ ที่ออกมาบังคับใช้ภายหลังจากวันที่ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๓ มีมติข้อมูลความผิดทางวินัยผู้ฟ้องคดีแล้ว จึงไม่มีผลใช้บังคับกับคดีนี้ ส่วนที่ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๓ อ้างคณะกรรมการกฤษฎีกา เรื่องเสร็จที่ ๗๘๔/๒๕๖๒ เรื่องเสร็จที่ ๓๔/๒๕๖๓ และเรื่องเสร็จที่ ๑๓๒๐/๒๕๖๓ นั้น ศาลปกครองเป็นองค์กรที่ใช้อำนาจตุลาการ ย่อมมีอำนาจใช้ดุลพินิจอย่างอิสระที่จะรับฟังหรือไม่รับฟังความเห็นของคณะกรรมการกฤษฎีกาตามที่ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๓ กล่าวอ้างไว้ข้างต้นหรือไม่ อย่างไร ก็ได้ เพราะเป็นเพียงการให้ความเห็นในทางกฎหมายของคณะกรรมการกฤษฎีกาตามที่หน่วยงานหรือส่วนราชการหรือเรื่องราวที่เกิดขึ้นเพื่อนำไปประกอบการพิจารณาดำเนินการตามอำนาจหน้าที่ของหน่วยงานหรือส่วนราชการต่อไปเท่านั้น ส่วนที่อ้างคำวินิจฉัยศาลรัฐธรรมนูญตามคำสั่งที่ ๒/๒๕๔๖ นั้น ผู้ฟ้องคดีเห็นว่า คำวินิจฉัยศาลรัฐธรรมนูญฉบับดังกล่าวตอนท้ายสุดระบุไว้อย่างชัดเจนว่า “อาศัยเหตุผลดังกล่าวข้างต้น ศาลรัฐธรรมนูญจึงวินิจฉัยว่าอำนาจหน้าที่ของคณะกรรมการ ป.ป.ช. ในการไต่สวนและวินิจฉัยตามรัฐธรรมนูญ มาตรา ๓๐๑

/วรรคหนึ่ง (๓)...

วรรคหนึ่ง (๓) เพื่อดำเนินการต่อไปตามกฎหมาย ประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต เมื่อคณะกรรมการ ป.ป.ช. ได้ไต่สวนและวินิจฉัยว่าเจ้าหน้าที่ของรัฐกระทำความผิดฐานทุจริตต่อหน้าที่จึงเป็นอันยุติ ดังนั้น องค์การที่มีอำนาจพิจารณาอุทธรณ์จึงไม่อาจพิจารณาเปลี่ยนแปลงความผิดทางวินัยตามที่คณะกรรมการ ป.ป.ช. วินิจฉัยยุติแล้ว ให้เป็นประการอื่นได้อีก” กรณีจึงหมายถึงเฉพาะองค์การที่มีอำนาจพิจารณาอุทธรณ์เท่านั้น มิได้หมายรวมถึงศาลปกครองแต่อย่างใด ส่วนที่อ้างคำพิพากษาศาลปกครองนครสวรรค์ คดีหมายเลขแดงที่ บ. ๓๐/๒๕๖๑ คดีหมายเลขแดงที่ บ. ๓๑/๒๕๖๑ คำพิพากษาศาลปกครองสูงสุด คดีหมายเลขแดงที่ อบ. ๔๘/๒๕๖๒ และคำพิพากษาศาลปกครองกลาง คดีหมายเลขแดงที่ บ. ๒๖๖/๒๕๖๓ นั้น ผู้ฟ้องคดีเห็นว่า คำพิพากษาดังกล่าวมีข้อเท็จจริงแตกต่างจากคดีนี้ ส่วนที่อ้างคำพิพากษาศาลฎีกา แผนกคดีอาญาของผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมือง คดีหมายเลขแดงที่ อม. ๕/๒๕๕๒ นั้น ผู้ฟ้องคดีเห็นว่า คำพิพากษาดังกล่าวมีข้อเท็จจริงที่แตกต่างจากข้อเท็จจริงในคดีนี้ อีกทั้งยังเป็นคำพิพากษาในคดีอาญา หาใช่คดีวินัยเช่นเดียวกันกับคดีนี้แต่อย่างใดไม่ และไม่มีระเบียบหรือกฎหมายใดบัญญัติบังคับให้ศาลปกครองต้องถือเอาคำพิพากษาของศาลฎีกา แผนกคดีอาญาของผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมือง มาเป็นแนวบรรทัดฐานในการพิจารณาพิพากษาคดีของศาลปกครอง ส่วนที่ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๓ อ้างว่าความผิดต่อตำแหน่งหน้าที่ราชการที่กำหนดไว้ในคดีอาญาย่อมยึดโยงกับความผิดทางวินัยอัตโนมัติ ซึ่งเป็นผลทางกฎหมายที่มุ่งให้เกิดผลบังคับให้สอดคล้องกับทั้งทางอาญาและทางวินัย โดยหากนำประมวลกฎหมายอาญามาเทียบกับการลงโทษทางวินัย จะพบว่าบทบัญญัติทั้งทางอาญาและทางวินัยมีความสอดคล้องกันจากผลแห่งการกระทำความผิดครั้งเดียวกันของผู้ฟ้องคดี นั้น ผู้ฟ้องคดีเห็นว่า ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๓ ได้ส่งมติลงวันที่ ๑๘ มกราคม ๒๕๖๑ ที่ชี้มูลความผิดผู้ฟ้องคดีในข้อเท็จจริงและในเรื่องราวเดียวกันกับคดีนี้ให้อัยการสูงสุด เพื่อยื่นฟ้องผู้ฟ้องคดีต่อศาลอาญาคดีทุจริตและประพฤติมิชอบภาค ๘ เป็นจำเลยที่ ๔ ในคดีอาญาหมายเลขดำที่ อท ๑๗/๒๕๖๓ และบัดนี้ ศาลอาญาคดีทุจริตและประพฤติมิชอบภาค ๘ ได้มีคำพิพากษาในคดีดังกล่าวแล้ว เป็นคดีหมายเลขแดงที่ อท ๗๖/๒๕๖๓ ลงวันที่ ๒๒ ธันวาคม ๒๕๖๓ พิพากษาให้ยกฟ้องจำเลยที่ ๔ ซึ่งเป็นผู้ฟ้องคดีในคดีนี้แล้ว และอัยการสูงสุดไม่อุทธรณ์คำพิพากษา คดีจึงถึงที่สุด ถ้าหากความผิดในคดีอาญายึดโยงกับความผิดในทางวินัยกันจริงตามที่ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๓ กล่าวอ้าง คดีวินัยนี้ก็ควรยุติลงได้แล้ว แต่การที่ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๓ ได้รับทราบผลของคดีอาญาดังกล่าวแล้วยังอุทธรณ์คำพิพากษาของศาลปกครองชั้นต้น พฤติการณ์และการกระทำของผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๓ จึงขัดแย้งกับข้ออ้างของผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๓ เอง โดยที่คดีนี้ผู้ฟ้องคดีไม่ได้ฟ้องผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๓ แต่ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๓ ได้ยื่นคำร้องสอดเข้ามาในคดีนี้เอง และศาลปกครองชั้นต้นก็ไม่ได้มีคำพิพากษาให้เพิกถอนมติของผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๓ ที่ชี้มูลความผิดทางวินัยผู้ฟ้องคดี ตามรายงานการไต่สวนข้อเท็จจริง

/ฉบับลงวันที่...

ฉบับลงวันที่ ๑๘ มกราคม ๒๕๖๑ และการกระทำอื่น ๆ ของผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๓ แต่อย่างไรก็ตาม เพียงแต่ศาลปกครองชั้นต้นวินิจฉัยว่า มติของผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๓ ที่ชี้มูลความผิดทางวินัยผู้ฟ้องคดีฐานปฏิบัติหน้าที่ราชการโดยจงใจไม่ปฏิบัติตามกฎหมาย ระเบียบของทางราชการ มติคณะรัฐมนตรี หรือนโยบายของรัฐบาล อันเป็นเหตุให้เสียหายแก่ทางราชการอย่างร้ายแรง ไม่ผูกพันผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ และผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๒ เพียงเท่านั้น และในคดีนี้ ศาลปกครองชั้นต้นมีคำพิพากษายกฟ้องผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๓ ดังนั้น ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๓ จึงไม่ได้เป็นผู้ได้รับความเดือดร้อนเสียหายจากคำพิพากษาศาลปกครองชั้นต้นที่พิพากษายกฟ้องผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๓ แต่อย่างไรก็ตาม ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๓ จึงไม่มีสิทธิยื่นอุทธรณ์คำพิพากษาของศาลปกครองชั้นต้น คำอุทธรณ์ของผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๓ ฉบับลงวันที่ ๘ ตุลาคม ๒๕๖๔ จึงไม่ชอบด้วยกฎหมาย

ผู้ฟ้องคดีมีหนังสือชี้แจงต่อศาลว่า คดีของผู้ฟ้องคดีมีมูลเหตุอย่างเดียวกับคดีหมายเลขดำที่ อ. ๙๓๖/๒๕๖๔ ของศาลปกครองสูงสุด ระหว่างนายสุเทพ หลีสกุล ผู้ฟ้องคดี กับคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติ ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๓ ซึ่งทั้งสองคดีดังกล่าวได้มีคำสั่งที่ ๘๕/๒๕๕๐ ลงวันที่ ๑๒ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๐ แต่งตั้งอนุกรรมการไต่สวนผู้ฟ้องคดีและนายสุเทพ กล่าวหาว่าได้ร่วมกันจัดทำหลักฐานการจัดซื้อมาตรวัดน้ำประปา โดยไม่ได้มีการจัดซื้อจริง ซึ่งคดีหมายเลขดำที่ อ. ๙๓๖/๒๕๖๔ ศาลได้กำหนดวันสิ้นสุดการแสวงหาข้อเท็จจริงแล้ว

คดีนี้ศาลปกครองสูงสุดไม่จัดให้มีการนั่งพิจารณาคดี คู่กรณีไม่ได้ยื่นคำแถลงเป็นหนังสือและไม่ได้แจ้งความประสงค์ให้ศาลจัดให้มีการนั่งพิจารณาคดี โดยได้รับฟังสรุปข้อเท็จจริงของตุลาการเจ้าของสำนวน พิจารณาคำชี้แจงด้วยวาจาประกอบคำแถลงการณ์ของตุลาการผู้แถลงคดี

ศาลปกครองสูงสุดได้ตรวจพิจารณาพยานหลักฐานในคำฟ้อง คำให้การ คำอุทธรณ์ และคำแก้อุทธรณ์แล้ว

ข้อเท็จจริงรับฟังได้ว่า เมื่อครั้งผู้ฟ้องคดีรับราชการตำแหน่งช่างโยธา ๒ สังกัดเทศบาลตำบลท่านา อำเภอกะปง จังหวัดพังงา เมื่อปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๔๔ เทศบาลตำบลท่านา ได้ตั้งงบประมาณรายจ่ายเฉพาะการประปา สำหรับจ่ายเป็นค่าจัดซื้อมาตรวัดน้ำประปา จำนวน ๑๐๐ ลูก ลูกละ ๓๖๐ บาท เป็นเงิน ๓๖,๐๐๐ บาท ในวันที่ ๑๐ สิงหาคม ๒๕๔๔ นายคมกฤษ ใจหลัก ซึ่งดำรงตำแหน่งผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ ในขณะนั้น ได้ทำบันทึกการซื้อโดยวิธีตกลงราคา - ใบสั่งซื้อ กับร้านก๊อบวีสตุก่อสร้าง ตกลงซื้อมาตรวัดน้ำขนาด ๐.๕ นิ้ว จำนวน ๑๐๐ ชุด หน่วยละ ๓๖๐ บาท เป็นเงินจำนวน ๓๖,๐๐๐ บาท ต่อมาวันที่ ๑๕ สิงหาคม ๒๕๔๔ คณะกรรมการตรวจรับพัสดุ ประกอบด้วย นายสุเทพ หลีสกุล นายชวราย จีวะรัตน์ และผู้ฟ้องคดี ได้ลงลายมือชื่อในใบตรวจพัสดุว่า

/ได้พร้อมกัน...

ได้พร้อมกันตรวจรับพัสดุ โดยมีความเห็นว่า มีปริมาณและคุณภาพถูกต้องครบถ้วน จากนั้น ได้มีการวางฎีกาเบิกจ่ายเงินจำนวน ๓๖,๐๐๐ บาท ให้แก่ผู้ขายไป ต่อมาปลัดอำเภอกะปาง มีหนังสือร้องทุกข์ต่อพนักงานสอบสวนสถานีตำรวจภูธรอำเภอกะปางกล่าวหาว่า การกระทำของผู้ฟ้องคดีกับพวกในกรณีดังกล่าวเป็นการจัดทำบันทึกขออนุมัติจัดซื้อจัดจ้างมาตรฐานประจำ และจัดทำฎีกาเบิกจ่ายเงินให้แก่ผู้ขายทั้งที่ทราบว่าจะไม่มีการจัดซื้อจริง สถานีตำรวจภูธรอำเภอกะปาง จึงได้มีหนังสือลงวันที่ ๑๔ กรกฎาคม ๒๕๔๖ ถึงผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๓ เพื่อกล่าวหากรณีผู้ฟ้องคดี ในขณะที่ปฏิบัติหน้าที่เป็นช่างโยธา สังกัดเทศบาลตำบลท่านา ทุจريتและปฏิบัติหน้าที่โดยมิชอบ จัดทำหลักฐานการจัดซื้อมาตรฐานประจำโดยไม่ได้มีการจัดซื้อจริง ซึ่งผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๓ พิจารณาแล้วมีมติแต่งตั้งคณะกรรมการไต่สวน เพื่อดำเนินการไต่สวนข้อเท็จจริงกรณีดังกล่าว คณะอนุกรรมการไต่สวนตามคำสั่งคณะกรรมการ ป.ป.ช. ที่ ๘๕/๒๕๕๐ ลงวันที่ ๑๒ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๐ ได้ทำการไต่สวนแล้วเห็นว่า ผู้ฟ้องคดีกระทำการในขณะที่ดำรงตำแหน่งช่างโยธาและในฐานะ กรรมการตรวจรับพัสดุได้ทำการตรวจรับพัสดุโดยไม่ชอบด้วยระเบียบกระทรวงมหาดไทยว่าด้วยการพัสดุของหน่วยการบริหารราชการส่วนท้องถิ่น พ.ศ. ๒๕๓๕ แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ ๖) พ.ศ. ๒๕๔๓ ข้อ ๖๔ แต่เป็นการไม่อุตสาหะเอาใจใส่ระมัดระวังรักษาประโยชน์ของทางราชการ เป็นกรณีมีมูล ความผิดทางวินัยไม่ร้ายแรง ตามประกาศคณะกรรมการพนักงานส่วนตำบลจังหวัดพังงา เรื่อง หลักเกณฑ์และเงื่อนไขในการสอบสวน การลงโทษทางวินัย การให้ออกจากราชการ การอุทธรณ์ และการร้องทุกข์ ลงวันที่ ๒๘ ธันวาคม ๒๕๔๔ ข้อ ๕ วรรคหนึ่ง ต่อมาผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๓ ในการประชุมครั้งที่ ๙๓๔ - ๕/๒๕๖๑ เมื่อวันที่ ๑๘ มกราคม ๒๕๖๑ พิจารณาแล้วมีมติว่า การกระทำของผู้ฟ้องคดีมีมูลความผิดวินัยอย่างร้ายแรง ฐานปฏิบัติหน้าที่ราชการโดยจงใจ ไม่ปฏิบัติตามกฎหมาย ระเบียบของราชการ มติคณะรัฐมนตรี หรือนโยบายของรัฐ อันเป็นเหตุ ให้เสียหายแก่ทางราชการอย่างร้ายแรง ตามประกาศคณะกรรมการพนักงานส่วนตำบลจังหวัดพังงา เรื่อง หลักเกณฑ์และเงื่อนไขในการสอบสวน การลงโทษทางวินัย การให้ออกจากราชการ การอุทธรณ์ และการร้องทุกข์ ลงวันที่ ๒๘ ธันวาคม ๒๕๔๔ ข้อ ๖ วรรคสอง และมีมูลความผิดทางอาญา ฐานเป็นเจ้าพนักงานปฏิบัติหรือละเว้นการปฏิบัติหน้าที่โดยมิชอบ เพื่อให้เกิดความเสียหายแก่ผู้หนึ่งผู้ใด หรือปฏิบัติหรือละเว้นการปฏิบัติหน้าที่โดยทุจริต และฐานเป็นเจ้าพนักงานมีหน้าที่ทำเอกสาร รับเอกสาร หรือกรอกข้อความลงในเอกสาร กระทำการรับรองเป็นหลักฐานว่าตนได้กระทำการ อย่างใดหรือว่าการอย่างใดได้กระทำต่อหน้าตนอันเป็นความเท็จ และรับรองเป็นหลักฐาน ซึ่งข้อเท็จจริงอันเอกสารนั้นมุ่งพิสูจน์ความจริงอันเป็นเท็จ ตามประมวลกฎหมายอาญา มาตรา ๑๕๗ มาตรา ๑๖๒ (๑) และ (๔) แต่ความผิดตามประมวลกฎหมายอาญาได้ขาดอายุความแล้ว สิทธินำคดีอาญามาฟ้องจึงระงับไปตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา มาตรา ๓๙ (๖) จึงให้ยุติการดำเนินคดีอาญากับผู้ฟ้องคดี ให้ส่งรายงาน เอกสาร และความเห็นไปยังผู้บังคับบัญชา

/เพื่อพิจารณา...

เพื่อพิจารณาโทษทางวินัยผู้ฟ้องคดี ตามมาตรา ๙๒ แห่งพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญ ว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๔๒ ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๓ จึงได้มีหนังสือสำนักงาน ป.ป.ช. ที่ ปช ๐๑.๐๑ (พง)/๐๑๕๗ ลงวันที่ ๓๐ พฤษภาคม ๒๕๖๑ ถึงผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๒ เพื่อให้พิจารณาลงโทษผู้ฟ้องคดีตามฐานความผิดที่ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๓ ได้มีมติ ต่อมาผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๒ ได้มีหนังสือลงวันที่ ๑๙ กันยายน ๒๕๖๑ ถึงผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ เพื่อให้พิจารณาโทษทางวินัยผู้ฟ้องคดี ซึ่งผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ ในการประชุมครั้งที่ ๘/๒๕๖๑ เมื่อวันที่ ๒๓ สิงหาคม ๒๕๖๑ มีมติเห็นชอบ ให้ลงโทษไล่ออกจากราชการ ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ จึงได้มีคำสั่งเทศบาลตำบลท่านา ที่ ๑๓๓/๒๕๖๑ เรื่อง ลงโทษไล่ออกจากราชการ ลงวันที่ ๒๗ กันยายน ๒๕๖๑ ให้ลงโทษไล่ออกจากราชการ โดยให้มีผลตั้งแต่วันที่ ๑ ตุลาคม ๒๕๖๑ เป็นต้นไป ผู้ฟ้องคดีไม่เห็นด้วย จึงมีหนังสือลงวันที่ ๒๕ ตุลาคม ๒๕๖๑ อุทธรณ์ต่อผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๒ ต่อมาผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๒ ในการประชุมครั้งที่ ๑/๒๕๖๒ เมื่อวันที่ ๒๒ มกราคม ๒๕๖๒ พิจารณาอุทธรณ์แล้วมีมติ ให้ยกอุทธรณ์ และให้เทศบาลตำบลท่านาแก้ไขคำสั่งลงโทษทางวินัยผู้ฟ้องคดี ในการอ้างกฎหมาย และประกาศในคำสั่งลงโทษให้ถูกต้อง ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ จึงมีคำสั่งเทศบาลตำบลท่านา ที่ ๒๘/๒๕๖๒ เรื่อง แก้ไขคำสั่งลงโทษไล่ออกจากราชการ ลงวันที่ ๒๒ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๒ แก้ไขคำสั่งเทศบาล ตำบลท่านา ที่ ๑๓๓/๒๕๖๑ ลงวันที่ ๒๗ กันยายน ๒๕๖๑ โดยแก้ไขเฉพาะการอ้างกฎหมาย นอกจากส่วนที่แก้ไขให้คงเดิม ผู้ฟ้องคดีไม่เห็นด้วยกับคำสั่งของผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๒ ที่สั่งลงโทษ ไล่ออกจากราชการตามที่ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๓ มีมติชี้มูลความผิดทางวินัยอย่างร้ายแรงผู้ฟ้องคดี และมีมติของผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ ที่ยกอุทธรณ์ของผู้ฟ้องคดี จึงนำคดีมาฟ้องต่อศาลปกครองชั้นต้น ศาลปกครองชั้นต้นวินิจฉัยว่า คำสั่งลงโทษไล่ออกจากราชการไม่ชอบด้วยกฎหมาย พิพากษาเพิกถอนคำสั่งเทศบาลตำบลท่านา ที่ ๑๓๓/๒๕๖๑ เรื่อง ลงโทษไล่ออกจากราชการ ลงวันที่ ๒๗ กันยายน ๒๕๖๑ ที่ให้ลงโทษไล่ออกจากราชการ และมีมติของผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๒ ในการประชุมครั้งที่ ๑/๒๕๖๒ เมื่อวันที่ ๒๒ มกราคม ๒๕๖๒ ที่ให้ยกอุทธรณ์ของผู้ฟ้องคดี และคำสั่งเทศบาลตำบลท่านา ที่ ๒๘/๒๕๖๒ เรื่อง แก้ไขคำสั่งลงโทษไล่ออกจากราชการ ลงวันที่ ๒๒ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๒ ที่แก้ไขบทกฎหมายและประกาศในคำสั่งลงโทษให้ถูกต้อง โดยให้ การเพิกถอนมีผลย้อนหลังนับแต่วันที่ออกคำสั่งและมีผลบังคับ และให้ยกฟ้อง ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๓ ทั้งนี้ มีข้อสังเกตเกี่ยวกับแนวทางหรือวิธีการดำเนินการให้เป็นไป ตามคำพิพากษาว่า ให้ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ ดำเนินการสอบสวนผู้ฟ้องคดีใหม่ตามขั้นตอนและวิธีการ ที่กฎหมายและระเบียบกำหนดไว้เพื่อออกคำสั่งลงโทษทางวินัยผู้ฟ้องคดีให้เหมาะสมและถูกต้อง กับข้อเท็จจริงต่อไป ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ และผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๓ ไม่เห็นพ้องด้วยกับคำพิพากษา ของศาลปกครองชั้นต้น จึงอุทธรณ์คำพิพากษาของศาลปกครองชั้นต้นต่อศาลปกครองสูงสุด

/ศาลปกครองสูงสุด...

ศาลปกครองสูงสุดได้ตรวจพิจารณากฎหมาย ระเบียบ และข้อบังคับที่เกี่ยวข้อง ประกอบด้วยแล้ว

คดีมีประเด็นที่จะต้องวินิจฉัยตามอุทธรณ์ของผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ และผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๓ ว่า คำสั่งของผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ ตามคำสั่งเทศบาลตำบลท่านา ที่ ๑๓๓/๒๕๖๑ ลงวันที่ ๒๗ กันยายน ๒๕๖๑ ที่ลงโทษไล่ผู้ฟ้องคดีออกจากราชการ ตามมติชี้มูลความผิดของผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๓ และมติของผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๒ ในการประชุมครั้งที่ ๑/๒๕๖๒ เมื่อวันที่ ๒๒ มกราคม ๒๕๖๒ ที่ยกอุทธรณ์ของผู้ฟ้องคดี เป็นคำสั่งที่ชอบด้วยกฎหมาย หรือไม่

โดยมีปัญหาที่ต้องวินิจฉัยก่อนตามอุทธรณ์ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๓ ว่า ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๓ มีอำนาจหน้าที่ในการไต่สวนข้อเท็จจริงและชี้มูลความผิดทางวินัยผู้ฟ้องคดี ฐานปฏิบัติหน้าที่ราชการ โดยจงใจไม่ปฏิบัติตามกฎหมาย ระเบียบของทางราชการ มติคณะรัฐมนตรี หรือนโยบายของรัฐบาล อันเป็นเหตุให้เสียหายแก่ทางราชการอย่างร้ายแรง หรือไม่

พิเคราะห์แล้วเห็นว่า รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๕๐ มาตรา ๒๕๐ วรรคหนึ่ง บัญญัติว่า คณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติ มีอำนาจหน้าที่ดังต่อไปนี้... (๓) ไต่สวนและวินิจฉัยว่าเจ้าหน้าที่ของรัฐตั้งแต่ผู้บริหารระดับสูง หรือข้าราชการซึ่งดำรงตำแหน่งตั้งแต่ผู้อำนวยการกองหรือเทียบเท่าขึ้นไป ร่ำรวยผิดปกติ กระทำความผิดฐานทุจริตต่อหน้าที่ หรือกระทำความผิดต่อตำแหน่งหน้าที่ราชการ หรือความผิดต่อตำแหน่งหน้าที่ในการยุติธรรม รวมทั้งดำเนินการกับเจ้าหน้าที่ของรัฐหรือข้าราชการในระดับต่ำกว่า ที่ร่วมกระทำความผิดกับผู้ดำรงตำแหน่งดังกล่าว หรือกับผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมือง หรือที่กระทำความผิดในลักษณะที่คณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติ เห็นสมควรดำเนินการด้วย ทั้งนี้ ตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต และพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๔๒ ซึ่งมีผลใช้บังคับในขณะที่มีการร้องเรียนกล่าวหา และผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๓ ได้มีมติให้แต่งตั้งคณะกรรมการไต่สวนผู้ฟ้องคดี มาตรา ๔ ได้บัญญัติ นิยามคำว่า ทุจริตต่อหน้าที่ หมายความว่า ปฏิบัติหรือละเว้นการปฏิบัติหน้าที่อย่างใดในตำแหน่ง หรือหน้าที่ หรือปฏิบัติหรือละเว้นการปฏิบัติหน้าที่อย่างใดในพฤติการณ์ที่อาจทำให้ผู้อื่นเชื่อว่ามีตำแหน่งหน้าที่ที่ทั้งที่ตนมิได้มีตำแหน่งหรือหน้าที่นั้น หรือใช้อำนาจในตำแหน่งหน้าที่ ทั้งนี้ เพื่อแสวงหาประโยชน์ที่มิควรได้โดยชอบสำหรับตนหรือผู้อื่น... มาตรา ๑๙ วรรคหนึ่ง บัญญัติว่า คณะกรรมการ ป.ป.ช. มีอำนาจหน้าที่ดังต่อไปนี้... (๓) ไต่สวนและวินิจฉัยว่า เจ้าหน้าที่ของรัฐร่ำรวยผิดปกติ กระทำความผิดฐานทุจริตต่อหน้าที่ หรือกระทำความผิดต่อตำแหน่งหน้าที่ราชการ หรือความผิดต่อตำแหน่งหน้าที่ในการยุติธรรม ต่อมาได้มีการแก้ไขเพิ่มเติมพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต

/ฉบับที่ ๒...

ฉบับที่ ๒ พ.ศ. ๒๕๕๔ โดยที่มาตรา ๑๐ ได้บัญญัติให้ยกเลิกความในมาตรา ๑๙ แห่งพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๔๒ และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน มาตรา ๑๙ บัญญัติว่า คณะกรรมการ ป.ป.ช. มีอำนาจหน้าที่ดังต่อไปนี้... (๔) ไต่สวนและวินิจฉัยว่าผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมืองอื่นซึ่งมิใช่บุคคลตาม (๒) หรือเจ้าหน้าที่ของรัฐตั้งแต่ผู้บริหารระดับสูงหรือข้าราชการซึ่งดำรงตำแหน่งตั้งแต่ผู้อำนวยการกองร่ำรวยผิดปกติ กระทบความผิดฐานทุจริตต่อหน้าที่หรือกระทบความผิดต่อตำแหน่งหน้าที่ราชการ หรือความผิดต่อตำแหน่งหน้าที่ในการยุติธรรม หรือความผิดที่เกี่ยวข้องกัน รวมทั้งดำเนินการกับเจ้าหน้าที่ของรัฐหรือข้าราชการในระดับต่ำกว่าที่ร่วมกระทบความผิดกับผู้ดำรงตำแหน่งดังกล่าว หรือกับผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมือง หรือที่กระทบความผิดในลักษณะที่คณะกรรมการ ป.ป.ช. เห็นสมควรดำเนินการด้วยตามที่คณะกรรมการ ป.ป.ช. กำหนดโดยประกาศในราชกิจจานุเบกษา... และมาตรา ๙๒ วรรคหนึ่ง บัญญัติว่า ในกรณีมีมูลความผิดทางวินัย เมื่อคณะกรรมการ ป.ป.ช. ได้พิจารณาพฤติการณ์แห่งการกระทบความผิดแล้วมีมติว่าผู้ถูกกล่าวหาผู้ใดได้กระทำผิดวินัย ให้ประธานกรรมการส่งรายงานและเอกสารที่มีอยู่พร้อมทั้งความเห็นไปยังผู้บังคับบัญชา หรือผู้มีอำนาจแต่งตั้งถอดถอนผู้ถูกกล่าวหาผู้นั้นเพื่อพิจารณาโทษทางวินัยตามฐานความผิดที่คณะกรรมการ ป.ป.ช. ได้มีมติโดยไม่ต้องแต่งตั้งคณะกรรมการสอบสวนวินัยอีก ในการพิจารณาโทษทางวินัยแก่ผู้ถูกกล่าวหาให้ถือว่ารายงานเอกสารและความเห็นของคณะกรรมการ ป.ป.ช. เป็นสำนวนการสอบสวนทางวินัยของคณะกรรมการสอบสวนวินัยตามกฎหมายหรือระเบียบหรือข้อบังคับว่าด้วยการบริหารงานบุคคลของผู้ถูกกล่าวหาผู้นั้น ๆ แล้วแต่กรณี

เมื่อพิจารณาบทบัญญัติดังกล่าวข้างต้นแล้วเห็นว่า ข้อกล่าวหาที่อยู่ในอำนาจไต่สวนและพิจารณาของผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๓ หมายถึงเฉพาะข้อกล่าวหาที่เกี่ยวกับการกระทบความผิดฐานทุจริตต่อหน้าที่ กระทบความผิดต่อตำแหน่งหน้าที่ราชการ หรือกระทบความผิดต่อตำแหน่งหน้าที่ในการยุติธรรมเท่านั้น และโดยที่ประมวลกฎหมายอาญาได้บัญญัติถึงองค์ประกอบและโทษเกี่ยวกับความผิดต่อตำแหน่งหน้าที่ราชการไว้ใน ภาค ๒ ลักษณะ ๒ หมวด ๒ มาตรา ๑๔๗ ถึงมาตรา ๑๖๖ และได้บัญญัติถึงองค์ประกอบและโทษเกี่ยวกับความผิดต่อตำแหน่งหน้าที่ในการยุติธรรมไว้ในลักษณะ ๓ หมวด ๒ มาตรา ๒๐๐ ถึงมาตรา ๒๐๕ ข้อกล่าวหาเจ้าหน้าที่ของรัฐว่ากระทบความผิดต่อตำแหน่งหน้าที่ราชการและกระทบความผิดต่อตำแหน่งหน้าที่ในการยุติธรรม ซึ่งเป็นมูลความผิดอาญา ส่วนข้อกล่าวหาว่ากระทบความผิดฐานทุจริตต่อหน้าที่ จึงถือเป็นมูลความผิดทางวินัย ดังนั้น อำนาจหน้าที่ของผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๓ ในการไต่สวนข้อเท็จจริงและชี้มูลความผิดทางวินัยจึงมีเฉพาะความผิดฐานทุจริตต่อหน้าที่ราชการเท่านั้น ไม่อาจไต่สวนข้อเท็จจริงและชี้มูลความผิดทางวินัยฐานอื่นได้ ทั้งนี้ ตามนัยมาตรา ๑๙

/วรรคหนึ่ง (๓)...

วรรคหนึ่ง (๓) แห่งพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๔๒ แม้ต่อมามีการแก้ไขเพิ่มเติมพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๕๔ โดยยกเลิกมาตรา ๑๙ วรรคหนึ่ง (๓) และได้บัญญัติอำนาจหน้าที่ของผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๓ ไว้ในมาตรา ๑๙ วรรคหนึ่ง (๔) โดยบัญญัติเพิ่มเติมว่า ให้รวมถึงความผิดที่เกี่ยวข้องกับการทุจริตด้วยก็ตาม แต่ก็มีความหมายว่าอำนาจหน้าที่ของผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๓ ในการไต่สวนข้อเท็จจริงและชี้มูลความผิดทางวินัย มีเฉพาะความผิดฐานทุจริตต่อหน้าที่ราชการและฐานความผิดทางวินัยฐานอื่นที่เกี่ยวข้องเท่านั้น โดยผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๓ จะชี้มูลความผิดเฉพาะความผิดทางวินัยฐานอื่นได้ก็ต่อเมื่อผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๓ ได้ชี้มูลความผิดทางวินัยฐานทุจริตต่อหน้าที่ราชการด้วย ดังนั้น เมื่อคดีนี้ไม่ปรากฏว่าผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๓ ได้ชี้มูลความผิดทางวินัยฐานทุจริตต่อหน้าที่ราชการ คงชี้มูลความผิดทางวินัยฐานอื่นตามกฎหมายของหน่วยงานของผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ ที่กำหนดให้เป็นความผิดทางวินัยเพียงฐานเดียวเท่านั้น การที่ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๓ ชี้มูลความผิดทางวินัยผู้ฟ้องคดีในฐานอื่นคือ ฐานปฏิบัติหน้าที่ราชการโดยจงใจไม่ปฏิบัติตามกฎหมาย ระเบียบของทางราชการ มติคณะรัฐมนตรี หรือนโยบายของรัฐบาล อันเป็นเหตุให้เสียหายแก่ทางราชการอย่างร้ายแรง ตามประกาศคณะกรรมการพนักงานส่วนตำบลจังหวัดพังงา เรื่อง หลักเกณฑ์และเงื่อนไขในการสอบสวน การลงโทษทางวินัย การให้ออกจากราชการ การอุทธรณ์และการร้องทุกข์ ลงวันที่ ๒๘ ธันวาคม ๒๕๔๔ ข้อ ๖ วรรคสอง จึงไม่ผูกพันผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ ซึ่งเป็นผู้บังคับบัญชาของผู้ฟ้องคดีจะต้องถือเอา รายงานการไต่สวนข้อเท็จจริงและความเห็นของผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๓ มาเป็นสำนวนการสอบสวนทางวินัยของคณะกรรมการสอบสวนวินัยตามมาตรา ๙๒ วรรคหนึ่ง แห่งพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๔๒ ได้

อย่างไรก็ตาม การที่ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๓ ได้มีหนังสือส่งรายงานการไต่สวนข้อเท็จจริงพร้อมเอกสารประกอบเพื่อให้ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ พิจารณาโทษทางวินัยกับผู้ฟ้องคดี ฐานปฏิบัติหน้าที่ราชการโดยจงใจไม่ปฏิบัติตามกฎหมาย ระเบียบของทางราชการ มติคณะรัฐมนตรี หรือนโยบายของรัฐบาล อันเป็นเหตุให้เสียหายแก่ทางราชการอย่างร้ายแรง ถือได้ว่าเป็นกรณีที่มีการกล่าวหาต่อผู้บังคับบัญชาโดยมีหลักฐานตามสมควรว่าผู้ฟ้องคดีได้กระทำความผิดวินัยอย่างร้ายแรง ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ จึงมีหน้าที่ต้องดำเนินการทางวินัยกับผู้ฟ้องคดีโดยแต่งตั้งคณะกรรมการสอบสวนวินัยผู้ฟ้องคดีตามที่ถูกกล่าวหา ในความผิดฐานปฏิบัติหน้าที่ราชการโดยจงใจไม่ปฏิบัติตามกฎหมาย ระเบียบของทางราชการ มติคณะรัฐมนตรี หรือนโยบายของรัฐบาล อันเป็นเหตุให้เสียหายแก่ทางราชการอย่างร้ายแรง โดยปฏิบัติตามหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขเกี่ยวกับการสอบสวนพิจารณา เพื่อให้ผู้ฟ้องคดีซึ่งเป็นผู้ถูกกล่าวหาได้รับทราบข้อกล่าวหาและได้มีโอกาสชี้แจงและนำสืบแก้ข้อกล่าวหาตามขั้นตอนและวิธีการที่กำหนดไว้ในประกาศคณะกรรมการพนักงานส่วนตำบลจังหวัดพังงา เรื่อง หลักเกณฑ์และเงื่อนไขในการสอบสวน การลงโทษทางวินัย

/การให้...

การให้ออกจากราชการ การอุทธรณ์และการร้องทุกข์ ลงวันที่ ๒๘ ธันวาคม ๒๕๔๔ เมื่อข้อเท็จจริงปรากฏว่า ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ ไม่ได้ดำเนินการตามขั้นตอน วิธีการ และกระบวนการสอบสวนวินัยตามประกาศดังกล่าว แต่กลับอาศัยรายงาน เอกสาร และความเห็นของผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๓ แล้วพิจารณาแล้วมีคำสั่งเทศบาลตำบลท่านา ที่ ๑๓๓/๒๕๖๑ ลงวันที่ ๒๗ กันยายน ๒๕๖๑ ลงโทษไล่ผู้ฟ้องคดีออกจากราชการ ตามฐานความผิดที่ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๓ ชี้มูลความผิด และการที่ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๒ มีมติในการประชุมครั้งที่ ๑/๒๕๖๒ เมื่อวันที่ ๒๒ มกราคม ๒๕๖๒ ที่ยกอุทธรณ์ของผู้ฟ้องคดี และคำสั่งของผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ ตามคำสั่งเทศบาลตำบลท่านา ที่ ๒๘/๒๕๖๒ ลงวันที่ ๒๒ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๒ ที่แก้ไขบทกฎหมายและประกาศในคำสั่งลงโทษ จึงเป็นการออกคำสั่งโดยไม่ถูกต้องตามกฎหมายเช่นกัน เนื่องจากการกระทำโดยไม่ถูกต้องตามรูปแบบ ขั้นตอน หรือวิธีการอันเป็นสาระสำคัญที่กำหนดไว้สำหรับการกระทำนั้น อุทธรณ์ของผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ และผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๓ จึงฟังไม่ขึ้น

สำหรับข้อกล่าวอ้างหรือข้อโต้แย้งตามอุทธรณ์ประการอื่นไม่จำเป็นต้องวินิจฉัย เพราะไม่ทำให้ผลของคดีเปลี่ยนแปลงไป

ส่วนคำอุทธรณ์ของผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๓ มีคำขอให้ศาลปกครองสูงสุดส่งเรื่อง การพิจารณาวินิจฉัยปัญหาเกี่ยวกับหน้าที่และอำนาจของผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๓ ในการชี้มูลความผิดทางวินัยไปยังศาลรัฐธรรมนูญเพื่อวินิจฉัย นั้น เห็นว่า รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๖๐ มาตรา ๕ วรรคหนึ่ง บัญญัติว่า รัฐธรรมนูญเป็นกฎหมายสูงสุดของประเทศ บทบัญญัติใดของกฎหมาย กฎ หรือข้อบังคับ หรือการกระทำใดขัดหรือแย้งต่อรัฐธรรมนูญ บทบัญญัติหรือการกระทำนั้นเป็นอันใช้บังคับมิได้ มาตรา ๒๑๒ วรรคหนึ่ง บัญญัติว่า ในการที่ศาลจะใช้บทบัญญัติแห่งกฎหมายบังคับแก่คดีใด ถ้าศาลเห็นเองหรือคู่ความโต้แย้งพร้อมด้วยเหตุผลว่า บทบัญญัติแห่งกฎหมายนั้นต้องด้วยมาตรา ๕ และยังไม่มีคำวินิจฉัยของศาลรัฐธรรมนูญ ในส่วนที่เกี่ยวกับบทบัญญัตินั้นให้ศาลส่งความเห็นเช่นนั้นต่อศาลรัฐธรรมนูญเพื่อวินิจฉัย ในระหว่างนั้น ให้ศาลดำเนินการพิจารณาต่อไปได้ แต่ให้รอการพิพากษาคดีไว้ชั่วคราวจนกว่า จะมีคำวินิจฉัยของศาลรัฐธรรมนูญ ตามบทบัญญัติของกฎหมายดังกล่าวข้างต้น การที่ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๓ จะขอให้ศาลปกครองสูงสุดส่งเรื่องไปให้ศาลรัฐธรรมนูญวินิจฉัยจะต้องเป็นกรณีที่ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๓ โต้แย้งพร้อมด้วยเหตุผลว่าบทบัญญัติแห่งกฎหมายที่ศาลจะใช้บังคับแก่คดีใดขัดหรือแย้งต่อรัฐธรรมนูญ และยังไม่มีคำวินิจฉัยของศาลรัฐธรรมนูญในส่วนที่เกี่ยวกับบทบัญญัตินั้น เมื่อผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๓ มีได้โต้แย้งพร้อมด้วยเหตุผลว่าบทบัญญัติแห่งกฎหมายที่ศาลจะใช้บังคับแก่คดีใดขัดหรือแย้งต่อรัฐธรรมนูญ และยังไม่มีคำวินิจฉัยของศาลรัฐธรรมนูญในส่วนที่เกี่ยวกับบทบัญญัตินั้น หากแต่ขอให้ศาลปกครองสูงสุดส่งเรื่องปัญหาอำนาจหน้าที่ของผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๓ จึงไม่ต้องด้วยบทบัญญัติมาตรา ๒๑๒ วรรคหนึ่ง ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๖๐ ศาลปกครองสูงสุดไม่จำเป็นต้องส่งประเด็นดังกล่าวต่อศาลรัฐธรรมนูญ อย่างไรก็ตาม

/ประเด็น...

ประเด็นดังกล่าวผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๓ ย่อมตระหนักทราบอยู่แล้วว่า ศาลรัฐธรรมนูญได้เคยวินิจฉัยประเด็นดังกล่าวไว้แล้ว

การที่ศาลปกครองชั้นต้นพิพากษาให้เพิกถอนคำสั่งเทศบาลตำบลท่านา ที่ ๑๓๓/๒๕๖๑ เรื่อง ลงโทษไล่ออกจากราชการ ลงวันที่ ๒๗ กันยายน ๒๕๖๑ ที่ให้ลงโทษไล่ออกจากราชการ และมติของผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๒ ในการประชุมครั้งที่ ๑/๒๕๖๒ เมื่อวันที่ ๒๒ มกราคม ๒๕๖๒ ที่ให้ยกอุทธรณ์ของผู้ฟ้องคดี และคำสั่งเทศบาลตำบลท่านา ที่ ๒๘/๒๕๖๒ เรื่อง แก้ไขคำสั่งลงโทษไล่ออกจากราชการ ลงวันที่ ๒๒ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๒ ที่แก้ไขบทกฎหมายและประกาศในคำสั่งลงโทษให้ถูกต้อง โดยให้การเพิกถอนมีผลย้อนหลังนับแต่วันที่ออกคำสั่ง และมติดังกล่าวมีผลบังคับ และให้ยกฟ้องผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๓ ทั้งนี้ มีข้อสังเกตเกี่ยวกับแนวทางหรือวิธีการดำเนินการให้เป็นไปตามคำพิพากษาว่า ให้ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ ดำเนินการสอบสวนผู้ฟ้องคดีใหม่ตามขั้นตอนและวิธีการที่กฎหมายและระเบียบกำหนดไว้ เพื่อกำหนดคำสั่งลงโทษทางวินัยผู้ฟ้องคดีให้เหมาะสมและถูกต้องกับข้อเท็จจริงต่อไป นั้น ศาลปกครองสูงสุดเห็นพ้องด้วย

พิพากษายืน

นายสมยศ วัฒนภิรมย์
ตุลาการศาลปกครองสูงสุด

นายอำพน เจริญชีวินทร์
ตุลาการหัวหน้าคณะศาลปกครองสูงสุด

นายณัฐ รัฐอมฤต
ตุลาการศาลปกครองสูงสุด

นายสุรัตน์ พุ่มพวง
ตุลาการศาลปกครองสูงสุด

นายอภิรัฐ ปานเทพอินทร์
ตุลาการศาลปกครองสูงสุด

ตุลาการเจ้าของสำนวน

ตุลาการผู้แถลงคดี : นายมานิช นามเดช

